

Bakhantke poživile in obogatile tržaški poletni gledališki niz

Milan Zver pozval k domoljubju na števerjanskem proslavljanju obletnice osamosvojitve Slovenije

f 3

f 10

f 14

NEDELJA, 24. JUNIJA 2007

št. 149 (18.932) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 vvaši Začrt nad Cerknico, raznožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Goriču pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montečchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 sli)

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 sli)

9 777124 666007

Primorski dnevnik

*Unija
z dvojno
dušo*

MARTIN BRECELJ

Države članice EU bodo sklenile novo temeljno pogodbo. Formalno ne bo ustavne narave, čeprav bo ohranila glavnino vrednostnih temeljev in skorajda vse institucionalne rešitve osnutka ustavne listine, ki sta ga pred dvema letoma pokopala referendum v Franciji in Nizozemski. Dokončno obliko naj bi pogodba dobila še v tem letu, po ratifikaciji 27 držav članic pa naj bi stopila v veljavo leta 2009.

Tako predvideva dogovor, ki so ga včeraj tik pred zoro (in pred polomom) dosegli voditelji članic povezave v Bruslju. EU bo pridobilna pravno osebnost in bo po novem imela stalnega predsednika (z mandatom dveh let in pol) ter ministra za zunanje zadeve in varnostno politiko (čeprav se bo še imenoval »visoki predstavnik«). Glasovanje v Evropskem svetu po načelu dvojne večine, ki bo odpravilo sedanj sistem vetrov, pa bo po poskusni uvedbi leta 2014 dokončno stopilo v veljavo šele leta 2017. Simbolni elementi kvazinacionalne narave, s himno in zastavo vred, ne bodo doživeli formalne potrditve.

Ključno vlogo je na vrhu odigrala predsednica unije, nemška kanclerka Angela Merkel. Da bi dosegla kompromis, je v marsičem popustila Veliki Britaniji, Nizozemski in zlasti Poljski, ki je bila najtrša pogajalka. To do takšne mere, da so izrazito proevropsko usmerjene članice (Italija, Belgija, Luksemburg, Maďarska) zapustile vrh z grenkom v ustih. Skratka, do izraza sta spet prišli dve dokaj različni duši EU, ki po vsem sodeč vodita v Evropo dveh hitrosti.

EVROPSKI VRH - Nemška kanclerka Angela Merkel naposled dosegla kompromis

EU bo dobila novo pogodbo, a ne ustave

Zadnja je pristala Poljska - Janša zadovoljen, Prodi precej razočaran

Predsednik Evropske komisije Barroso je Merklvi poklonil šop cvetja v znak priznanja za uspešno vodenje vrha

ANSA

BRUSELJ - Evropski voditelji so včeraj zjutraj, tretji dan pogovorov, na vrhu v Bruslju dosegli dogovor o mandatu za medvladno konferenco za oblikovanje nove reformne pogodbe. EU ima »poenostavljeni, ne mini pogodbo«, ki ni »dogovor za vsako ceno«, je po koncu pogajanj poudarila predsedu-

joča EU, nemška kanclerka Angela Merkel. Dodala je, da se nobena od držav ne more počutiti, da je bila potisnjena v kot. Portugalsko predsedstvo, ki bo vajeti unije prevzelo 1. julija, naj bi medvladno konferenco sklical predvidoma 23. in 24. julija, cilj pa je, da bi se konferenca končala še jeseni. V pogajanjih

je bilo najtežje zadovoljiti Poljsko, ki je vztrajala, da se v novi pogodbi ohrani sistem glasovanja, kakršen velja sedaj. Po kompromisnem predlogu naj bi takšen sistem v veljavu ostal do leta 2014 oziroma najkasneje do leta 2017, nato pa naj bi v EU prešli na glasovanje z dvojno večino.

Slovenski premier Janez Janša je pozitivno ocenil dosegeni kompromis, italijanski premier Romano Prodi pa ni skrival svojega razočaranja, češ da so prišli preveč do izraza zagovorniki ohlapne evropske povezave, kot je poleg Poljske predvsem Velika Britanija.

Na 30. strani

VIŠJE USPOSABLJANJE

2007

Tečaji po višji-srednji šoli

• TEHNIKE ADMINISTRATIVNEGA POSLOVANJA IN FISKALNEGA SVETOVANJA (SEDEŽ: TRST)

Dejavnost: podjetniško svetovanje in obdelava podatkov / Izbor: 2. junija 2007

• ORODJA IN TEHNIKE ZA NAČRTOVANJE IN PROMOCIJO TURISTIČNIH PAKETOV (SEDEŽ: GORICA)

Dejavnost: potovanje in turistične organizacije / Izbor: 9. junija 2007

- Kdo so lahko udeleženci: brezposelni z diplomom višje-srednje šole in bivališčem v deželi FJK
- Koliko trajá: 280 ur predavanj, dva meseca delovne prakse s štipendijo
- Štipendija: 320 evrov na mesec za delovno prakso
- Vpisina: tečaj je brezplačen

Sedež v Trstu: Ul. Ginnastica 72,
tel.: 040 566360,
ts@sdzpi-irsip.itSedež v Gorici: Korzo Verdi 51,
tel.: 0481 81826,
go@sdzpi-irsip.itVpisovanje od pondeljka
do petka med 9. in 13. urowww.sdzpi-irsip.itSLOVENSKI DEŽELNINI ZAVOD
ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

KMETIJSKA MEHANIZACIJA

(kopačice, motokultivatorji,
»spaccalegna«- cepilci,
traktorji FERRARI)

POSEBNA PONUDBA KOSILNIC

VSEH ZNAMK

OB NAKUPU NOVIH KOSILNIC SHINDAIWA ODVZEM STARIH ZA ODPAD

Rezervni deli, servis,
mehanična delavnica

SADIKE POVRZNIN
VSE ZA NAMAKALNE
SISTEME
IN ZA KMETIJSTVO
OLIVNO OLJE
SEMENA
SADIKE IN CVETJE
VELIKA IZBIRA UMETNIH
IN ORGANSKIH GNOJIL

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA
Industrijska cesta - TRST, UI. Travnik, 10
Tel. 040/8990110 agraria
040/8990100 rezervni deli

Železnina Terčon

plissé

NABREŽINA 124
tel. 040 200122

Množičen poklon

Lojzetu Spacalu ob 100-letnici rojstva

Na 3. strani

Vitovska, »plemiško« vino ob Jadranu

Na 4. strani

Novi slovenski šolski pol v Romjanu z dotrajanim načrtom in majavo finančno podlago

Na 11. strani

INFRASTRUKTURE - Minister Di Pietro o tretjem pasu avtoceste A4

Komisar ni potreben, ceste se ne delajo s papirji

Tako je minister odgovoril na pismo Galana in Illyja - Santuz krivi železnico

TRST - »S papirji se ne delajo ceste. Bolj kot izredni komisarije je potrebna rešitev za izgradnjo tretjega pasu. Če pa že hočejo enega, dva ali tri komisarie, tudi enega brezplačno na vsake tri, jim jih lahko damo.« Tako drastično je včeraj minister za infrastrukture Antonio Di Pietro v intervjuju za deželnim dnevnik RAI komentiral zahtevo predsednikov dežel Veneto in Furlanija-Julijskih krajina, Giancarla Galana in Riccarda Illyja, da vlada imenuje komisarja za izgradnjo tretjega pasu avtoceste A4 Benetke-Trst.

Po Di Pietrovih besedah je problem drugje: »Za izgradnjo tretjega pasu je treba doseči sporazum med vsemi stranmi, tukaj pa se še vedno razpravlja o tem, ali naj bo železnica blizu ali daleč avtocesti. Mi delamo za to, da bi prišli čimprej do rešitve. Upamo torej, da bo tretji pas zgrajen, kar pomeni, da so pravilne in dobre vse rešitve, da le pridemo do rezultata. Če služijo samo za to, da še nekdo prejema plačo, potem to ne gre.«

Glede pobud za čimprejšnji začetek

tek del je minister dejal, da se »tako nič ne začne, kajti najprej je treba doseči dogovor o tem, kaj morajo narediti železnice in kaj Anas«. Povrhu tudi ni dogovora o tem, kjer naj bi tekla železnica, »nekateri jo hočejo bolj sem, drugi bolj tja, nihče pa je ne mara pred svojo hišo«, je dejal minister in dodal: »Temeljni problem je prevzem odgovornosti s strani vseh subjektov: na vladu se trudimo po vseh močeh, enako se mi zdijo tudi dežele, zato upamo, da bomo čimprej prišli do rešitve. Doslej so vsi tisti, ki so prišli k meni, zagotovili, da jo hočejo, a so tudi dodali, da želijo zaščititi svoj vrtec.«

V zvezi s pismom Galana in Illyja, razumljenim kot prvi korak za realizacijo tretjega pasu, je Di Pietro dejal, da so prvi korak denar in projekti. »Sopodpisanih pisem sem videl kakih 50 in drugih 50 smo jih podpisali tudi mi. Zato še enkrat: s papirji se ne delajo ceste.«

Na ministrov komentar se je prvi odzval predsednik družbe Autovie Venete, ki upravlja avtocesto A4, Giorgio

ANTONIO DI PIETRO

ARHIV

prosila za imenovanje komisarja.« Glede Di Pietrove pikre opazne na račun plače komisarja pa je Santuz zatrdiril, da strošek za komisarja ni problem, ki bi si ga bil sam zastavljal, še več, sploh ni vedel, da imenovanje komisarja pomeni strošek.

V zvezi z ministrov ugotovitvijo, da sploh ni dogovorjeno, kje naj bi potekala bodoča hitra železnica, daleč od avtoceste ali ob njej, je predsednik družbe Autovie Venete priznal, da je ta pri-pomba umestna za odsek med San Donà di Piave (beneška pokrajina) in Gornarem (videmška pokrajina), kjer se še ne ve, ali bo železnica potekala ob avtocesti ali ne. »Toda na tem prvem odseku se lahko takoj lotimo dela na nasproti strani avtoceste, od Gornara do San Donà, kjer je projekt in vse potrebno za gradnjo tretjega pasu že pripravljeno,« je zagotovil Santuz. Ob tem je dodal, da je pri vsej tej zgodbji največji problem železnica, saj se obe deželi in vlada brez nje ne morejo dogovoriti, njeni predstavniki pa na pogovorih sploh ne sodelujejo.

JANEZ DRNOVŠEK

ARHIV

LJUBLJANA - Predsednik republike Slovenije Janez Drnovšek se ne bo udeležil današnje slovesnosti ob dnevu državnosti. Po poročanju medijev naj bi bile razlog za to odločitev razmere v državi, saj je Drnovšek »zaskrbljen nad stanjem duha v Sloveniji in nad dejanjem to vlade«, predvsem pa »zaraži načina, kako vlada skuša voditi to državo in pritiska na neodvisne institucije«. Drnovšek naj bi bil nejevoljen tudi zaradi načina, kako je vlada ravnala z njegovim namenom, da bi bil govorec na današnji slovesnosti na Trgu republike v Ljubljani. Tudi iz kabine nekdajnega predsednika Slovenije Milana Kučana so sporočili, da tudi njega ne bo, ker ga ne bo v Sloveniji. Kot je znano, govornik na letosnjem slovesnosti ne bo predsednik republike, ampak premier Janez Janša.

USPOSABLJANJE - Za brezposelne SDZPI prireja tečaj tehnike administrativnega poslovanja in davčnega svetovanja

TRST - Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje (SDZPI) ponuja brezposelnim osebam, ki so dokončale višjo srednjo šolo in imajo bivališče v Furlaniji-Julijskih krajini, enkratno priložnost udeležbe na tečaju tehnike administrativnega poslovanja in davčnega svetovanja. Odobrila ga je Dežela FJK in je sofinanciran s sredstvi evropskega socialnega sklada.

Tečaj usposablja za poklic poslovno-upravnega sodelavca, ki v podjetju opravlja naloge v zvezi z vodenjem in knjiženjem ekonomskih transakcij (nabav, prodaj, vplačil, izplačil itn.). Osrednje naloge poslovno-upravnega sodelavca so: kontroliranje, razporejanje, pravljjanje in knjiženje vseh faktur in drugih knjigovodskeih dokumentov; vedenje knjig in obveznih registrrov podjetja na podlagi predpisov civilnega zakonika (register dobaviteljev in strank, register skladišča, evidenca zapadlih računov, register DDV itd.) in neobveznih registrrov; vedenje sprememb glede zalog blaga in porabe surovin ter po-možnega materiala; računovodska knjiženje (prihodkov in odhodkov); računovodska dela za potrebe sestavljanja izkazov ob zaključku poslovnega leta; sodelovanje pri pripravi periodičnih poročil in izkazov (npr. bilanca); računovodska knjiženje ob začetku poslovnega leta; analiza bilance na podlagi indeksov in količin, ki kažejo na pozitivne ali

negativne tendence poslovanja; izpolnjevanje in registracija davčnih dokumentov.

Theoretičnemu delu tečaja, ki trajala 280 ur, sledita dva meseca delovne prakse, za katero prejmejo tečajniki stipendijo 320 evrov mesečno. Obiskovanje tečaja in študijsko gradivo sta brezplačna. Izbor kandidatov na osnovi predloženih življjenjepisov, testa iz informatike in individualnega pogovora bo potekal 2. julija letos. Tečaj se začne še v istem mesecu, po prekintvi v avgustu se bo nadaljeval septembra, potekal bo v popoldanskih oziroma večernih urah, torej med 14. in 20. uro, na zavodu za poklicno izobraževanje v Trstu.

Tečajniki morajo zagotoviti prisotnost na najmanj 70 odstotkih učnih ur in delovne prakse; na tej osnovi bodo prepričeni na zaključni izpit, ob koncu katerega prejmejo potrdilo o obiskovanju.

Med partnerji izobraževalnega projekta so: Servis srl, Centro studi Kro-no srl, Servizi Aziendali SpA, Center Data Service sas, Studio associato Kuret e Cunja, Studio commercialista Gruden, Goservis srl. Udeleženci tečaja bodo prav pri teh partnerjih opravili delovno prakso.

Prijave sprejemajo v tajništvu SDZPI v Trstu, Ul. Ginnastica 72, od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro (tel. 040 566360).

OBELEŽJE Na Cresu bronasti kip p. Corteseja

TRST - V sredo zvečer bodo na Cresu odkrili in blagoslovili velik bronasti kip minorita p. Placida Corteseja. Marca je minilo sto let, kar se je na omenjenem otoku rodil ta duhovnik in verski časnikar, ki je med vojno v Padovi veliko pomagal slovenskim in hrvškim internirancem, Judom, taboriščnikom in ujetnikom na begu, nasprotnikom trinoštva in mnogim drugim, kar je novembra 1944 plačal z življnjem v »bunkerju« gestapa na Oberdanovem trgu v Trstu.

V starodavni minoritski cerkvi sv. Frančiška v mestecu Cres bo v sredo ob 18. uri maša, nato bo pred cerkvijo slovesno odkritje spomenika. Dogodek bo povzdrignila prisotnost skoraj 50 redovnikov iz severnoitalijanske, padovanske minoritske province. Ta provinca namreč letos obhaja stoltnico oživitev. Med pobudami ob jubileju je tudi enotedsko romanje med Slovence in Hrivate, kar je lepo znamenje časov.

Italijanski minoriti bodo jutri iz Padove odpotovali najprej v samostan Sostro pri Ljubljani, nato pa na Ptuj, kjer bo zvečer srečanje s slovenskimi sobrti. Somaševanje bo vodil mariborski nadškof msgr. Kramberger, ki bo tudi blagoslovil tri kipe, ki jih bodo namestili v niše na pročelju nedavno ponovno zgrajene, med vojno bombardirane samostanske cerkve sv. Petra in Pavla.

V torek bodo romarji, med katerimi bo tudi novi minoritski generalni minister p. Marco Tasca, obiskali Ptujsko Goro in Zagreb, kjer bo srečanje s hrvškimi sobrti. V sredo bodo na Cresu, v četrtek v Pulju, v petek pa v Poreču in Piranu.

Potrjuje se tako že večkrat izrečena ugotovitev, da svetniški mučenec p. Placido Cortese povezuje in zbljužuje tri sosednje narode ob severnem Jadranu.

SOCIETÀ FINANZIARIA PER AZIONI
FINANČNA DELNIŠKA DRUŽBA

Ulica Malta, 2 - 34170 Gorizia - vpis v register podjetij št. 00064860315

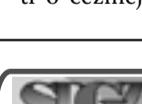
Vpisani kapital € 30.000.009,00 - Ū.I.C. 32734

Vabimo cenjene delničarje na redno skupščino dne 28. junija 2007 ob 18.00 uri, in v drugem sklicu dne 29. junija 2007, ob 18.00 uri v Kulturnem domu v Gorici, Ul. Italico Brass 20, s sledenjem dnevnim redom:

- 1) Poročilo Upravnega sveta o poteku poslovnega leta 2006; Poročilo Nadzornega sveta. Bilanca z dne 31. decembra 2006; sklepi;
- 2) Prilagoditev vrednosti in pogojev za nakup lastnih delnic;
- 3) Imenovanje Upravnega sveta s predhodnim določilom števila upraviteljev, določitev letnega honorarja in sejnine;
- 4) Imenovanje Nadzornega sveta, imenovanje predsednika slednjega in določitev letnega honorarja;
- 5) Podelitev mandata družbi za nadzorovanje računovodskeih izkazov;
- 6) Podelitev mandata družbi za revidiranje letnega in konsolidiranega letnega poročila;
- 7) Razno.

Skupščine se lahko udeležijo delničarji z ustreznim potrdilom, ki ga v skladu z zakonom izda banka pri kateri so deponirane delnice.

Za Upravni svet,
predsednik Boris Peric

SLOVENSKO DEŽELNO
GOSPODARSKO ZDRUŽENJE

31. REDNI OBČNI ZBOR

Razstavna dvorana Zadružne kraške banke
ul. Ricreatorio 2 - Općine
ponedeljek, 25. junija, ob 19.30

- 1) poročilo predsednika s povzetkom poročil predsednikov sekcijs
- 2) poročilo nadzornega odbora
- 3) razprava
- 4) odobritev obračuna in finančnega stanja za leto 2006
- 5) odobritev proračuna za leto 2007
- 6) predstavitev sodelovanja z Zvezo industrijev Trst
- 7) potrditev predlogov članarin posameznih sekcijs
- 8) volitve
- 9) razno

Toplo vabimo vse člane na občni zbor, ki bo volilnega značaja.
(Člani lahko brezplačno parkirajo na parkirišču banke)

Za informacije: tel. 0406724824-28

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

GLEDALIŠČE V GLEDALIŠČU V TRSTU IN POKRAJINI - Starorimski amfiteater

Evripidove Bakhantke v sodobni Tauferjevi odčitavi prevzele občinstvo

Sugestivni ambient je produkciji SSG Trst in SNG Nova Gorica dodal posebno vzdušje

Predstava je priklicala številno občinstvo

KROMA

Evripidove Bakhantke so v petek, 22. junija, zaživele v starorimskem amfiteatru v središču Trsta; odlična predstava letošnje sezone Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta in Slovenskega narodnega gledališča iz Nove Gorice, je bila vključena v niz Gledališča v gledališču, katerega pobudnica je Pokrajina Trst, in je tudi tokrat navdušila občinstvo. Poudariti velja, da so se ob tej priložnosti gledalci prvič od otvoritve festivala množično udeležili prereditive in zasedli skoraj vse sedeže na kamnitem stopnišču, ki lahko sprejme od petsto do šeststo ljudi - le nekaj mest na neudobnih skrajnih robovih je bilo prostih. Tolikšen odziv je verjetno nekoliko presenetil organizatorje, ki po navalu ob blagajni spocetka niso bili kos, tako da se je predstava začela z rahlo zamudo.

Pravzaprav, če prav pomislimo, je bilo za predstavo precej pričakovanja: kdor je ni še videl, si je hotel ogledati slovito postavitev, ki je ogrela tudi publiko, katere kulturna tradicija je daleč od naše; tisti, ki so jo že videli, pa so hoteli ugotoviti, kakšen vtis bo naredila sodobna postavitev antične tragedije v okolju, ki je pomnik na antiko. Res je sugestivni ambient dodal predstavi posebno vzdušje, tako da je dogajanje na odru zadobilo dodaten ponudarek. Tako je še bolj prišla do izraza uspešna odčitava režiserja Vita Tauferja, ki je uspel po eni strani z antično tragedijo spregovoriti svojim sodobnikom, po drugi pa nam dal čutiti, kako so jo doživljali avtorjevi sodobni. Skraka, predstava je gledalce prikovala na sedeže, na koncu pa je igralce in še zlasti zbor odličnih Bakhantk pozdravil dolg in glasen aplavz. (bov)

NARODNI DOM - Društvo za umetnost Kons in Fotovideo Trst 80

Umetniški hommage Lojzetu Spacalu

Natečaj je naletel na velik odziv - Dela bodo na ogled do 13. julija

Galerija tržaškega Narodnega doma najbrž ni še gostila tako množične razstave, kot so jo odprli v petek zvezčer. Razstavni prostor bi bil skoraj premajhen, prirediteljem (Društvu za umetnost Kons in Fotovideo Trst 80) pa je uspelo v njem predstaviti dela vseh dvainpetdesetih umetnikov, ki so se prijavili na razpis Hommage Spacalu. Kot znano poteka letos stoletnica rojstva priznanega tržaškega slikarja in grafika Lojzeta Spacala: ob številne razstave, ki so jih v prejšnjih tednih odprli v Kopru, Kranju, Piranu, Portorožu, Štanjelu, se uvršča tudi izvirna umetnostna razstava, ki bo v Narodnem domu na ogled do 13. julija (**na sliki skupina nagrjencev, KROMA**). Kot je na dobro obiskanem odprtju v imenu organizatorjev pojasnila Tatjana Tavčar, je razpis predvideval tri kategorije: likovna dela, fotografije in skulpture. Predpisani format je bil 30x30 cm, v samih treh tednih pa se je na natečaj prijavilo dvainpetdeset ustvarjalcev iz Italije, Slovenije in Hrvaške.

je in s Hrvaške. Mednarodna žirija, ki je morala izbrati zmagovalca in mu podleti odkupno nagrado, ni imela lahkega dela. To je potrdil tudi Marino Baldini, ki je na petkovem odprtju spregovoril v njenem imenu (ob njem so žirijo sestavljali še Giulio Montenero, Alessandro-Saša Quinzi, Fulvia Zudič, Tanja in Martin Spacal). In vendar je bila izbira žirije soglasna: odkupna nagrada je bila ex equo dodeljena Franku Vecchietu (slikarstvo) in Paolu Hrovatinu (kiparstvo). Posebno priznanje so si zasluzile še Serena Bellini, Cvetka Hojnik in Adrijana Šuran, posebno omembo pa Štefan Brezovnik, Robi Jakomin, Adriano Janežič, Živa Pahor, Graziella Valeria Rota, Luisa Rustja, Dežiderij Švara, Tatjana Tavčar, Štefan Turk, Boris Zulian in Adalbert Žab. Baldini je pohvalil prireditelje za odlično organizacijo natečaja, predvsem pa veliko večino tistih, ki bi lahko bili prav tako nagrajeni, saj razstavi »ne primanjkuje kvaliteta«. Na razstavi so seveda

na ogled tudi dela ostalih sodelujočih ustvarjalcev. To so Riccardo Baldassari, Veronika Ban, Viljem Ban, Fulvio Bonazza, Alenka Deklič, Bogomila Doljak, Annamaria DucatOn, Marco Faganel, Danile Frausin, Eugenija Gruden, Matjaž Hmeljak, Malina Iancovich, Rado Jadić, Barbara Jurkovič, Monica Kirchmayr, Amina Konate-Vizintin, Klavdija Marušič, Jasna Merku, Rožica Nadišek, Anica Pahor, Štefan Pahor, Jana Pečar, Ana Penko, Giuliana Redivo, Sandi Renko, Mario Santrač, Magda Starec Tavčar, Ani Tretjak, Andrea Verdelago, Marija Mojca Vilar, Femi Vilardo, Helena Volpi, Tatjana Zerial, Sandra Zeugna, Edi Zobec in Silvio Živković.

Nagrade (ob denarni vsoti tudi izvod knjige Nočni cvet – Spomini na oceta, ki jo je napisal Borut Spacal) sta podelila umetnikova vnuka Tanja in Martin; družini Spacal, Zadružni kraški banki in Zvezi slovenskih kulturnih društev je šla tudi končna zahvala prirediteljev. (pd)

BORDON IMPIANTI ELETTRICI
BORDON ELEKTRIČNE INŠTALACIJE

NUDIMO TUDI:

CIVILNE IN INDUSTRJSKE
ELEKTROINŠTALACIJE
NAPRAVE ZA
PODATKOVNO OMREŽJE
AVTOMATIZACIJA VRAT

Šempolaj, 15 – 34011 Devin-Nabrežina (TS)
Tel. 040.200727 Mob. 3482251122

www.bordonimpiani.com - info@bordonimpiani.com

IDROSYSTEM
SKERK PAOLO

NUDIMO TUDI:

PLINSKE INŠTALACIJE
VZDRŽEVANJE
KLIMA NAPRAVE
HIDRO-SANITARNE INŠTALACIJE
TALNO IN STENSKO OGREVANJE
POOBLAŠČENI SERVIS BUDERUS

Proseška postaja 29/F - Zgonik
Tel. 040.225035 Mob. 3332811793

www.idro-system.it - info@idro-system.it

FOTOVOLTAIČNI in TERMIČNI sistemi

Specializirani smo v projektiranju, inštalaciji in vzdrževanju fotovoltačnih in termičnih sistemov majhne, srednje in velike zmogljivosti. Nudimo vam vso potrebno dokumentacijo in načrte za izkorisčanje odloka "Conto energia" z dne 19.02.07 in davčno olajšavo do 55% na podlagi finančnega zakona 2007 za prihranek energije.

DEVINSKI GRAD - Srečanje v priredbi Konzorcija za zaščito kontroliranega porekla vin Kras

Vitovska je navdušujoča zgodba o človeku, zemlji, morju in vetru

Predavanja in pokušnja vin ter ribjih jedi - Pri založbi Touring Club Italiano bo izšla knjiga o vitovski

Včeraj je na Devinskem gradu vlogo absolutnega protagonista odigrala vrsta vin, ki je baje dobila svoj današnji naziv ravno iz plemiških krogov. Če so v 13. stoletju krajevni kmetovalci moralni odstopiti devinskim grofom polovico vsega svojega proizvoda, je čisto možno, da so njihovo belo vino pili tudi vitezi, od tod pa naj bi prihajal naziv tega pristno kraškega vina - vitovska.

Te in številne druge zanimivosti, skupaj z mnogimi slikami iz kraškega okolja, bodo sestavljale dvoječično knjigo o vitovski, o kateri je bil govor na včerajnjem srečanju »Vitovska in morje«. Poučno enogastronomsko srečanje je priredil Konzorcij za zaščito kontroliranega porekla vin Kras, v sodelovanju s sorodnimi konzorciji čebelarjev, Moisir in Tergeste D.O.P. ter pod pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina, Pokrajine Trst in Trgovinske zbornice.

Omenjena knjiga bo sicer izšla šele jeseni, izdajatelj pa bo Touring Club Italiano (TCI). Pobudnika in oblikovalca publikacije, novinar Stefano Cosma in grafik Francesco Busso, sta pojasnila, da bo to pomembna promocija za kraško vino, vino-gradnike in teritorij, saj šteje TCI 450 tisoč članov v vsej Italiji. Tekst bo uredil Cosma, sodeloval naj bi tudi nemško-kriški pisatelj Veit Heinichen, poglavje o jehi, ki se najbolj priležejo ob kozarcu vitovske, pa bo pravila Vesna Guštin.

Po uvodnih pozdravilih devinsko-nabrežinskega župana Giorgia Reta, novopečenega občinskega odbornika za kmetijstvo Fulvia Tamara in predsednika Konzorcija za zaščito porekla vin Kras Andreja Boleta so prišli na svoje vinski strokovnjaki in navdušenci.

Stefano Cosma je spregovoril o zgodovini vitovske, ki izhaja iz tržaških arhivov. Temu belemu vinu so v srednjem veku baje enostavno pravili ribolla (rebula), nato pa se je njegov naziv v stoletjih spremenal. Ime garganja se je izkazalo kot precej staro, vitovska kot tako pa prvič omenjajo še v neki slovenski knjigi iz leta 1840. Novinar je ob koncu ugotovil, da je vitovska v tem trenutku najbolj priljubljeno kraško vino. Teden je namreč kar poznana, vendar nekoliko »zahtevnejša« vrsta vina.

Slovenski enolog Miran Vodopivec je učinkovito podal nekaj misli o vinogradništvu na naših tleh v preteklosti in sedanosti. Zatrdil je, da tisočletna tradicija postavlja Kras - trdi in kmetijstvu neprijazni zemlji navkljub - med najstarejše vinorodne dežele severnega Jadrana. Številna avtohtona vina so po njegovem še vedno dokaj nepoznana. Vodopivec namreč meni, da »smo doslej premalo vrednotili domače proizvode«.

de. Čas je, da jih primerno razščemo in uveljavimo na trgu.«

Ponudil je tudi svoje razmišljanje o tem, kako biti kos povpraševanju in okusom trga. Bistvene važnosti je širiti prepoznavnost dežele, delati čimveč na promociji in marketingu, držati se pravilne cenovne politike ter spodbujati skupen nastop vino-gradnikov. Le-ti imajo privilegij, a tudi odgovornost, da izkorisčajo potencial, ki ga ponuja zemlja.

Kot zadnja je poseglala Aurora Endrici, mlada docentka enologije, koordinatorka revije »Vini buoni d'Italia« in degustatorka. Najprej se je spomnila dogodka izpred nekaj let na vinski prireditvi v domačem Trentu. Na pokušnji je naletela na neko belo vino s tržaškega Krasa, na katerega okus še ni pozabila. Spoznala je vitovska. Enologinja je pozneje pokusila še marsikatero vitovska, z leti pa je to vino po njemem mnenju znatno napredovalo. Obstaja pravzaprav veliko vrst vitovske, saj jo vsak vino-gradnik interpretira po svoje, vsak poskuša svojo pot v proizvajaju, zato je ta vrsta vina v stalnem razvoju.

Srečanje se je zaključilo na grajskem dvorišču, kjer je svojo vitovsko točilo 17 vinogradnikov, odlične ribje jedi pa je ponudilo 14 gostincev iz Trsta in okolice. Uspešna zgodba o človeku, zemlji, morju in vetru se torej nadaljuje. (af)

Je vitovska res »plemiško« vino, kot trdijo nekateri viri

KROMA

Izidi male mature na NSŠ Ivana Cankarja

Znani so izidi državnega zaključnega izpita na Nižji srednji šoli Ivana Cankarja pri Sv. Jakobu. Izdelali so dijaki tretjega razreda: Sara Caridi (odlično), Mitja Cernich (prav dobro), Marina Ereiz (prav dobro), Aleksandra Golubović (zadostno), Stefan Jakšić (zadostno), Lucia Jankovski (odlično), Giulia Leghissa (odlično), Marko Mijalčić (zadostno), Ivana Milić (odlično), Erik Solinas (prav dobro), Airin Veronese (prav dobro), Erik Vintsint (zadostno), Ester Zejn (prav dobro).

Gala večer nagrade Luchetta bo 21. julija na Velikem trgu

Gala večer novinarske nagrade »Marco Luchetta 2007«, ki se bo odvijala v soboto 21. julija na Velikem trgu, bo obogatil nastop zmagovalca letošnjega sanremskega festivala Simoneja Cristicchija in zimzelene pop-rock skupine Stadio. Prireditev bo tudi letos vodil novinar Franco Di Mare v družbi Eleonore Daniele, kot običajno pa bo televizijska mreža Rai1 poskrbela za vsedržavni prenos. V sredo, 18. julija pa bo na Trgu Verdi predhodna prireditve »Antepremio«. Ob tej priložnosti bodo prisotni pokramljali o delu in zaslugah letosnjih zmagovalcev novinarske nagrade. Slednjo prireja vsako leto Fundacija Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin.

RIBIŠKO NASELJE - Včeraj privozilo šest kolesarjev

S kolesom po sledeh Argonautov

Pred devetnajstimi dnevi so se odpravili na 2200 kilometrov dolgo pot od ustja Donave v Črno morje do izliva Timave

Skupina šestih pogumnih kolesarjev z Vrhniko, iz Ljubljane in Celja se je pred devetnajstimi dnevi podala na dva tisoč dvesto kilometrov dolgo pot od nekdanjega starogrškega mesteca Histrie ob ustju reke Donave pri Costanzi ob Črnom morju pa vse do izliva Timave pri Ribiškem naselju pri Trstu, kamor so dospeli včeraj popoldne (*nasliki KROMA*). »Podali smo se po sledeh Argonautov,« je dejal pobudnik in duša podviga Milan Selan. Kolesarji so povprečno 120 km dnevno, najdaljša etapa je imela 180 km, najkrajša pa 70. Stalno jih je spremljala tudi pasja vročina (tudi do 38 stopinj Celzija). Akterji podviga so bili: vodja odprave Milan Selan, Robert Mele, Franci Susman, Maja Starič, Nataša Knez in Tomo Dernovšek. Zagotovili so nam, da je šlo vse po načrtih. »Zagodli so nam le dve počeni gumi in en padec,« je še dodal Selan. V Ribiškem naselju je kolesarje sprejela tudi slovenska konzulka v Trstu Tanja Mljač. (jng)

ČRNA KRONIKA - Smrt pri Topolinih

Usodno kopanje

64-letnega moškega je v vodi obšla slabost, reševanje pa je bilo zaman

Dalj časa so se trudili, da bi mu rešili življenje, a je bilo vse zaman. starejšega moškega, 64-letnega Stjepana Matešija, stanovalčega v Trstu, ki ga je včeraj zgodaj popoldne obšla slabost v morju v Barkovljah pri »Topolinih«, osebju reševalne službe 118 ni uspelo ponovno priklicati k življenju. Tragedija se je zgodila okoli 14. ure na barkovljanskem nabrežju, pri prvem od kopališč, znanih pod imenom Topolini (na sliki KROMA prizorišče nesreče). Mateši, ki se je tam mudil na kopanju, se je podal v vodo, kjer ga je obšla slabost. Kopališčni mojster je opazil, da nekaj ni v redu, da je kopalec težavah. Nesrečniku je skušal pomagati, a zaman, slabost je bila Matešiju usodna in je utonil. Nič niso pomagali nití pribljivo tričetr ure trajajoči poskusi oživljavanja s strani osebja reševalne službe 118, ki je na prizorišče prihitelo poleg policije in enote obalne straže. Sodni zdravnik dr. Fulvio Costantinides je na koncu lahko le ugotovil kopalečovo smrt.

FINANČNA STRAŽA - Kazen za plemiče

Ob veliko jahto in tri miljone evrov

S plačilom kazni in raznih prisotjin v skupni višini treh milijonov evrov je nemška plemiška družina von Oppenheim zadostila zahtevam pravice glede plačila davka na dano vrednost in carinskih pristojbin za uvoz jadrnice, ki se jim je sprva izognila, jahte pa vseeno ne bo dobila nazaj. V prejšnjih dneh se je tako zaključil primer, katerega protagonisti so bili člani te rodbine (najprej pokojni baron Alfred, nato njegov sin Christopher) ki so se v središču pozornosti tržaških finančnih stražnikov znašli julija lani. Takrat so z 42-metrsko jadrnico s pomenljivim imenom Passepartout namreč pripluli v Trst in se privezali ravno pred Velikim trgom. Pripadnikom finančne straže pa se je ob pogledu na jahto porobil sum: jadrnico so namreč uporabljali državljeni Evropske unije, na njenem krovu pa je vihrala zastava Kajmanskih otokov, se pravi enega od najbolj znanih »davčnih ra-

jev« na svetu, ki se nahajajo na črnih listah davčnih inšpektorjev. V okviru preiskave, pri kateri so sodelovali tudi nemške oblasti, so agenti letalskega in mornariškega operativnega oddelka tržaške finančne straže odkrili, da je lastnik jadrnice neko ad hoc ustanovljeno podjetje, uporabniki pa so člani rodbine von Oppenheim, se pravi državljeni EU. Slednje so obtožili kršitve davčnih obveznosti, ki jih določa evropski carinski kodeks, saj niso plačali davka na dano vrednost in carinskih pristojbin za jadrnico. Dejansko so nemške plemiče obtožili tihotapstva, pri čemer so jim tudi zaplenili ladjo. V četrtek se je primer zaključil, saj je družina von Oppenheim plačala dobra dva milijona evrov kazni, poleg tega pa še milijon evrov carinskih pristojbin. Javite pa vseeno ne bo dobila nazaj, saj je postala last italijanske države po zaplembi, ki jo je odredil direktor tržaške carinske uprave.

PROSEK - Predlog ima široko podporo

Otroški vrtec bo poimenovan po Marjanu Štoki

Otroški vrtec na Proseku bo poimenovan po Marjanu Štoki. Predlog o poimenovanju vrta po mladem prosekem partizanu je ta teden podprla velikanska večina prosekih in kontovelskih društev in organizacij, povoljno mnenje pa so iznesli tudi svet otroškega vrtca, vzgojiteljski zbor in učiteljski zbor openskega didaktičnega ravnateljstva. Dokončni sklep bo padel na seji področnega sveta openskega didaktičnega ravnateljstva, ki se bo sestal v sredo, 27. juniju. V primeru, da bi bil ozdiv pozitiven, bi bil poimenovan še zadnji vrtec na območju openskega didaktičnega ravnateljstva, tako bi se nekajletni nascrt Majhni, a ponosni zaključil s stodostotnim uspehom.

Predlog o poimenovanju prosekega vrta po Marjanu Štoki so na sestanku vaških društev in organizacij iznesla tržaški občinski svetnik Levih demokratov Stefano Ukmari in Mladinski krožek Prosek-Kontovel. Zamisel je takoj naletela na ugoden odziv, zatem so predlog uradno podprli moški pevski zbor Vasilij Mirk, ženski pevski zbor, Zadružna kulturna dom Prosek-Kontovel, Jus Kontovel, Odbor za ločeno upravljanje jursarske imovine s Prosek, ŠD Primorje, ŠD Kontovel, Godbeno društvo Prosek, Gospodarsko društvo Kontovel, Društvena gostilna Prosek, Mladinski krožek Prosek-Kontovel in Združenje staršev.

Marjan Štoka se je rodil 15. julija 1928 na Devinčini. Po padcu fašizma septembra 1943 je - star komaj 15 let - odšel v partizane. Pridružil se je borcem Južnoprimeškega odreda, kasneje pa je prešel v vrste prvega bataljona Kosovelove brigade. 8. januarja 1944 je v Štorjah pri Sezani padel v nemško zasedo. Okupatorji so ga celo noč zverinsko mučili, da bi od njega izvedeli,

kje se nahajajo partizanske vrste. Mladi partizan pa ni izdal tovarišev. Ko so krvniki uvideli, da ne bo črnil besedice, so ga dan kasneje zjutraj obesili na bojzavjni drog ob cesti, ki je vodila skozi vas.

Na kraju njegove mučeniške smrti je Zveza združenj borcev iz Štorje leta 1972 postavila spomenik: kamnit steber s pretrgano vrvjo, ob katerem se domačini in vaščani Prosek in Kontovelka srečajo vsako leto v začetku januarja v spomin na mlađe žrtev nemškega okupatorja.

Na Prosekju ni bilo doslej nobenega obeležja, ki bi spominjalo na mladega partizana. Poimenovanje vrta po Marjanu Štoki bo - čeprav po dolgem času - zapolnilo to vrzel.

ŠOLSTVO - Novost letošnjega šolskega leta

Knjižnice osnovnih šol na Tržaškem polnopravne članice sistema Cobiss

Letošnje šolsko leto je osnovnim šolam na Tržaškem prineslo razveseljujočo novost. Njihove knjižnice so se pod strokovnim mentorstvom predsednice Društva šolskih knjižničarjev Slovenije, bibliotekarke Nataše Tušek Kuštrin iz Nove Gorice, povezale v mrežo in pod skupnim imenom Knjižnice osnovnih šol na Tržaškem zaprosile za polnopravno članstvo v sistemu Cobiss, Kooperativnem online bibliografskem sistemu. S pomočjo prof. Duhošnikove pedagoške svetovalke za slovenske šole v Italiji, ki je s strani Ministrstva za šolstvo RS zagotovila denarno kritje članarine in potrebnih strokovnih tečajev za učitelje, je didaktično ravnateljstvo Općine, v imenu vseh didaktičnih ravnateljstev, v upanju, da bodo po njihovi poti sledile tudi nižje in višje srednje šole, podpisalo v mesecu decembru pogodbo z Institutom informacijskih znanosti (IZUM), ki vzdržuje sistem.

Novo nastala knjižnica ima skupno pet oddelkov, toliko kolikor je ravnateljstev. Vlogo osrednje knjižnice je prevzela knjižnica Drage Skupek Lupinc iz Općine. Odgovorna učiteljica - knjižničarka je v letošnjem šolskem letu opravila na IZUMu v Mariboru potrebne izpopolnjevalne tečaje in pridobila dovoljenje za prevzemanje zapisov iz skupnega vzajemnega kataloga. Podobnega tečaja so se v tem tednu udeležile tudi odgovorne učiteljice ostalih ravnateljstev-oddelkov, ki bodo v naslednjih dneh in predvsem v prihodnjem šolskem letu poskrbeli za popis vseh obstoječih in novih knjig naših šol.

Knjižničarke osnovnih šol se zavajajo izziva pred katerega so postavljene.

Nova pridobitev je zatevala tudi strokovni tečaj

ne. Rade bi v čim krajšem času popisale ves knjižni fond. Šole hranijo marsikatero zanimivo knjigo, zelo stare izdaje je z začetka prejšnjega stoletja, šolske časopise, strokovno literaturo iz pedagoških, didaktičnih in psiholoških ved, domoznanske in druge knjige. V trenutku, ko bodo naslovi teh knjig vidni na spletu, bo med šolami lahko stekla medknjižnična izposoja, katerikoli uporabnik študent, starš učencev, učitelj ali profesor, ki bo iskal določeno literaturo, bo vedel, kje se ta nahaja in prosil, če si jo lahko za daljši ali krajši čas izposodi. Zavedamo pa se, da je to bodočnost, po kateri sanjam in stremimo. Ker italijanska šolska zakonodaja urad-

no ne predvideva figure šolskega knjižničarja, bo tudi v bodoče sam razvoj mreže šolskih knjižnic odvisen od dobre volje posameznih učiteljev in uvidnosti ter dalekovidnosti oseb, katerim je zaupano vodstvo našega šolstva.

Novorjeni mreži knjižnic vsekakor zaželimo, da bi se vedno bolj širila, da bi njen knjižni fond postal z dneva v dan bogatejši, predvsem pa, da bi s svojimi oddelki postala med učencini in učitelji vedno bolj priljubljena in nepogrešljiva. Želimo jih, da bi vsi njeni uporabniki začutili, da se šola brez skrbno urejene in delajoče knjižnice prej ali sicer počasi izčrpa, zmanjka ji goriva za svoje poslanstvo. (O.T.)

BAZOVICA - Visok življenjski jubilej

Osemdeset pomladi Ivana Mirka Križmančiča

Njegovo življenje je bilo polno predvsem dela, odločnega boja proti fašistični strahovladi in nato prizadevanj za uveljavitev pravic Slovencev v Italiji

Privekal je na svet, ko se je kresna noč, najkrajša v letu in po nekdajnih verovanjih polna čarobne moči, že stapljal z jutranjim svitom. Včasih so menili, da napovejo rojenice v tem času novorojenčkom posebne lastnosti in čudežno usodo. Naj je kdo temu verjel, ali ne, dejstvo je, da usoda, ki je bila dočačena na ivanovo pred nataniko osemdesetimi leti Ivanu Mirku Križmančiču iz Bazovice, prav gotovno ni bila sovražna, čeprav ni v njej nič čudežnega. Zaenkrat ga je kljub mnogim življenjskim preizkušnjam in težkim trenutkom, ki jih nikdar ne manjka, pripeljala pri še vedno dobrem zdravju in fizičnih močeh ter ob mnogih družinskih in drugih začočenjih do osemdesetege rojstnega dne. Kar zadeva posebne lastnosti, pa se da prav tako reči, da so mu bile poklonjene izrazita značajnost, premičnost, poštenost in velikodušnost, kar potrjuje ugled, ki ga uživa daleč naokoli.

Žal mu rojenice niso naklonile, da bi se šolal in nato izkoristil možnosti, ki jih nudi šolanje. Lastnosti mu ni manjkal, manjkali pa so pogoji. Svojih otroških let se zato ne spominja s posebnim veseljem. Bilo mu je sedem let, ko je zadnji videl svojega očeta. Še vedno mu je živ v spominu trenutek, ko mu je oče podaril pomarančo. V tistem času je bilo to za preprosto kmečko družino dragocenost. Kako je do nje prišel in s čim jo je plačal, je ostala skrivnost. Predstavljalpa je slovo, kajti tistega dne je moral oče v bolnišnico in ni ga bilo več nazaj.

Pri hiši je tako zmanjkala moška roka. Tudi štiri leta starejši brat Tone ni mogel nadomestiti izgubo. Sicer pa je tudi njega kmalu pobrala za usoda. Tako kot mnogo slovenskih fantov je moral v italijanske posebne bataljone, kjer je v močvirnatih krajinah južne Italije zbolel za malarijo in pri še dvajsetih letih starosti umrl. Vse breme težkega in ne povsem hvaležnega kmečkega dela je zgodaj padlo na Ivanova ramena. Težke družinske in družbene pogoje je v njegovih mladih letih skomplicirala še vojna. Z vsem mladostnim zagonom in prepričanjem se je vpregel v kolesje narodnoosvobodilnega boja proti fašizmu in nemškemu okupatorju. Njihova hiša je stala tedaj nekako na robu vasi in je bila nadvse primerna za ilegalne shode in srečanja. Tu je potekalo marsikaj. Sestajali so se aktivisti in zbirali se material za partizane, Mirka so pri tem čakale po-

membne naloge. Kot terenec in kurir je živel v stalni napetosti in nevarnosti. V vasi so bili Nemci in budno pazili, kaj se dogaja. Nekeda dne je komaj rešil sebe in večjo količino paketov z raznim materialom za partizane s tem, da jih je zakopal v gno tik preden se je na vratišču prikazal nemški vojak, potem pa z vozom na kravjo vprego v koš, polnem gnoja, odpeljal h Črni zemlji, kot pravijo kraju pod vasjo, kjer je čakala partizanska četa. Kot kurir je imel stalne stike z raznimi postojankami, kot je bil na primer borštanski bunker. Nekoč so mu prav tu poverili listič s tremi imeni, da ga izroči nekje na Gročani. Med potjo ga je ustavila nemška izvidnica in ga preiskala, lističa z imeni pa ni našla, ker ga je prej požrl. Rad, a z otožnostjo se spominja stikov s prebeneškimi kurirkami, ki so jih ustrelili na Opčinah, predvsem pa napetih trenutkov, ko mu je bilo naročeno, da čim varnejše pospremi skozi bazovski teritorij pomembnega partizanskega voditelja. Šele po vojni je izvedel, da je to bil poveljnik komande mesta Trst Martin Graif. Spremljal je tudi večje skupine, kot na primer sku-

pino stotih italijanskih vojakov, ki so jih iz jugoslovanskih partizanskih edinic v italijansko brigado Garibaldi.

Vse to ilegalno delo ga je stalo več mesecev v koronejskih zaporih, kjer so ga tudi mučili. Ker mu niso mogli ničesar dokazati, so ga pogojno izpustili na prostost, njegovo terensko delo pa se je nadaljevalo in tako je pričkal osvoboditev, a že 3. maja 45 so tako kot mnoge fante njegovih let mobilizirali v jugoslovensko armijo, iz katere se je vrnil šele septembra 1949, potem ko je med drugim opravil podoficersko šolo v Ilirske Bistrici. Priporočili so ga tudi za vojaško akademijo v Moskvi, a je odklonil, ker je bilo pač treba poskrbeti za dom in kmetijo, na kateri je ostala sama mati.

Začelo se je novo poglavje njegovega življenja. Predvsem si je ustvaril družino. Poročil se je z Zofijo, ki mu je dala tri otroke, Sonjo, Darko in Mileno. Zaposil je kot vajenec v gradbeništvu ter s svojo marljivostjo in podjetnostjo dosegel kar sedem povisakov v službeni kvalifikaciji, to je od navadnega delavca do druge stopnje uradnika gradbenih del. Pre-

ostali čas je posvetil kmetiji, vseskozi pa stremel za tem, da bi svojim otrokom zagotovil to, česar njenemu ni bilo dano, in sicer šolanje. To željo je tudi izpolnil, kakor sicer tudi marsikatero drugo. Naštovanje bi bilo sicer dolgo, vendar ne moremo mimo pomembnejših etap, dosežkov in funkcij, ki so označevala njegovo izjemno zavzetost in angažiranost v manjšinskem življenju, zlasti na kmetijskem področju. Bil je namreč dolgoletni tajnik Zavarovalnice za govejo živino iz Bazovice, Gropade, Padrič in Jezera, vrsto let član upravnega odbora Kmečke zveze, predsednik Pokrajinskega združenja rejcev, predsednik Agrarne skupnosti iz Bazovice, pobudnik za odkup prostora in predsednik Gospodarske zadruge iz Bazovice, predvsem pa pobudnik, dolgoletni predsednik in sedaj častni član Zadružnega pašnika iz Bazovice, ki se po 25 dolgih letih od ustanovitve sedaj, v njegovo veliko zadoščenje, končno uresničuje.

Nadvse aktiven je bil in je kljub letom še vedno tudi na drugih področjih. Bil je na primer pobudnik in predsednik pripravljalnega odbora za postavitev spomenika padlim vaščanom v NOB ter dolgoletni predsednik sekcije VZPI-ANPI iz Bazovice.

V vseh teh letih je moral sicer požreti marsikatero grenko, bil pa je deležen tudi velikih zadostij. Naj omenimo eno za vse, in sicer sprejem, ki ga je z delegacijo predsednikov združenj rejcev doživel leta 1984 pri takratnem predsedniku Republike Sandru Partiniju, kateremu je imel priložnost tudi spregovoriti (*na sliki Križmančič skrajno levo*).

Danes praznuje Ivan Mirko Križmančič osemdeseti rojstni dan in ob tem se rad spominja lepih trenutkov svojega življenja in pomembnih vlog, ki jih je v vseh teh letih odigral kot predsednik raznih kmečkih in borčevskih organizacij in ustanov. S posebnim ponosom pa pove, da poteka tudi 73 let od odkar »hodi v stalo« oz. odkar se ukvarja z živinorejo. Ta dejavnost, pravi, je vir ohranjanja naše zemlje in naše skupnosti in predstavlja navezanost na izročilo prednikov, ki so nam s trudem in žrtvami zapustili neprecenljivo bogastvo. Temu izročilu ostaja zvest. Da bi to zvestobo ob zdravju, zadovoljstvu in novih zadoščenjih ohranjal še dolga leta, mu voščimo od srca. (du ka.)

UNIVERZA - Razmišljanje docenta ob skorajnjem začetku novega akademskega leta

Zakaj študij slovenščine na Visoki šoli modernih jezikov?

Vjačeslav V. Ivanov: »Morali bi skrbeti za ohranjanje jezikov, tako kakor skrbimo za ekologijo«

Naš čas je hitre in neposredne komunikacije, tudi jezikovne. Toliko bolj to velja za mejna področja države, kjer so gospodarski, politični in kulturni stiki med sosednjimi narodi ne le intenzivnejši, temveč tudi neposrednejši, saj se dogajajo skozi vsakdanjo živiljenjsko resničnost. Pri tem je živ jezikovni kontakt, ki ga omogoča razumevanje in znanje sosednjega jezika, lahko odločilnega pomena za uspešnost stikov in poslov.

Znanje slovenščine v našem prostoru, v deželi Furlaniji - Julijski krajini, brez dvoma sodi v kategorijo konkurenčnosti, če govorimo pragmatično, in bo vanjo sodilo vsak dan bolj, kadar je Slovenija samostojna država, ki želi in mora okrepliti svoje stike, še posebej gospodarske, s sosednjimi državami, tudi z Italijo.

Naš čas pa je tudi čas multikulturalnega pojmovanja družbe in države, čas, ki prestopa meje nacionalizma. Furlanija - Julijska krajina je dejela, ki jo po svojem prebivalstvu in zgodovini večkulturna in večjezična, kar je njen privilegij, če stvari pojmemo humano in moderno, če smo tolerantni do posebnosti. In če ta naš del države pojmemujemo tako, ne moremo ostati nevedni ali bresbiržni do Slovencev, njihove kulture in jezika. Jezika, ki ni od danes, temveč ima svoje najstarejše zapise že v zgodnjem srednjem veku, v *Brižinskih spomenikih* iz 10. stoletja. Prav ti pa so obenem tudi prvi zapisi slovanskega jezika v latinici. Svoj knjižni jezik so nato Slovenci izoblikovali v 16. stoletju s prevodom *Biblike* (1584) in s prvim slovarjem *Dictionarium quatuor linguarum* (1592), tj. Nemško-latinsko-slovensko-italijanskih slovarjem, pri čemer izbira jezikov kot sta nemščina in italijanščina res ni bila samo naključna.

Morda bi navedeni razlogi ne zadoščali pri odločitvi za študij slovenskega jezika tudi na univerzitetnih ravni, če ne bi prišlo v zadnjih desetih letih do korenitih sprememb, ki so bistveno spremenile podobo srednje, južne in vzhodne Evrope. Mednje sodi brez dvoma tudi osamosvojitev Slovenije in njena odcepitev od jugoslovanske federacije (leta 1991) ter njena vključitev v Evropsko unijo (2004). Tedaj je postala Slovenija ena od 27 držav članic, slovenščina pa eden od triindvajsetih uradnih jezikov. Da so se že zaradi tega dejstva potrebe po usposobljenih tolmačih in prevajalcih bistveno povečale, je razumljivo samo po sebi. In to na vseh nivojih, na regionalnem, državnem in meddržavnem. Zanimiv je npr. že sam podatek, da se je leta 2005/6 približno petindvajset tolmačev samo v Luksemburgu začelo učiti slovenščine, in med njimi so bili tudi nekateri Italijani.

Omenjene potrebe ne zadevajo samo politične sfere, temveč tudi kulturno in predvsem ekonomsko. Južna slovenska meja je postala hkrati tudi južna meja EU, in Slovenija pomeni za mnoge gospodarske ustanove in podjetja odskočno desko proti južni in vzhodni Evropi. Tistem, ki želi uspešno trgovali s Slovenijo in drugimi slovenskimi državami, bo znanje slovenščine kot seveda kakega drugega »manjšega« slovanskega jezika, denimo hrvaščine ali srbske, gotovo v korist.

Upoštevajoč vse to in številne druge argumente, ki jih tu ne gre naštrevati, se je Visoka šola za prevajalce in tolmače v Trstu odločila, da kljub hudi finančni in v primeru slovenščine tudi kadrovski krizi - saj je trenutno na Oddelku za slovenistiko stalno zaposlen en sam profesor in še ta je tik pred upokojitvijo, medtem ko so bili še pred nekaj leti trije (en izredni profesor in dva raziskovalca) - ostane slovenščina vključena v dru-

go jezikovno skupino skupaj s hrvaščino, srbsko in španščino. Upati je, da bo slovenščina vključena tudi v dveletni specialistični študij, kot ga predvideva po opravljeni prvi stopnji bolonjska reforma. Zaradi pomanjkanja zadostnega števila študentov tega študija do letos znotraj šole za prevajalce ni bilo mogoče urešniti.

Ob vseh teh pragmatičnih argumentih o smiselnosti študija tujih jezikov, tudi manjših, želim opozoriti še na razlog globinske, a intimnejše narave, ki je vse prej kot nepomemben in o katerem so prepričljivo spregovorili misleci, pisatelji, jezikoslovci. Gre za misel, da so različni jeziki na svetu izredno bogastvo in da je sijajno, da je nekoč Bog ljudem zmešal jezike in iz enega naredil veliko različnih. Naj za sklep navedem Vjačeslava V. Ivanova, ki pravi, »da vsak jezik ustvari določeni model univerzuma, semiotični sistem razumevanja sveta, in če je svet opisan na 4000 načinov, nas to bogati. Morali bi skrbeti za ohranjanje jezikov, tako kakor skrbimo za ekologijo.« (Vjačeslav V. Ivanov, Reconstructing the Past, 1992, str.4).

Prof. Marija Pirjevec

Visoka šola modernih jazikov ima svoj sedež v Narodnem domu v Trstu

Tajna pogajanja za Osimske sporazume

Jutrišnji »ponedeljek vočer«, ki ga v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 v Trstu prirejata Društvo slovenskih izobražencev in Knjižnica Dušana Černeta, bo posvečen tajnemu nastajanju sporazumov, ki sta jih Italija in Jugoslavija podpisali 10. novembra 1975 v Osimu. Šlo je za izredno pomemben dogodek, saj so Osimske sporazume dokončno začrtili mejo med državama in tudi formalno sklenili negotovo obdobje »tržaškega vprašanja«. Poleg tega so se dotaknili cele vrste dvostranskih vprašanj. Pri tem so bili najbolj žgoči problemi v zvezi z varstvom narodnih manjšin in nadaljnje veljavnosti Posebne spomenice, priložene Londonskemu memorandumu, v zvezi z načrtovano prosto industrijsko cono na Krasu in z zapuščenim premoženjem istriških optantov. Na krajevni ravni pa so zlasti na Tržaškem sprožili hudo politično reakcijo, ki je pretresla tradicionalne stranke, rodila Listo za Trst in za vrsto let zaostrala odnose med Italijani in Slovenci. Mlada združinarka dr. Viljenka Škorjanec je za zbirko Viri, ki jo izdaja Arhivsko društvo Slovenije v Ljubljani, lani in letos pripravila dva obsežna zbornika (Viri št. 23 in 24) s svojimi študijami in izborom doslej neobjavljenih dokumentov, ki govorijo o takratnem tajnem pogajalskem procesu, ki se ni držal ustaljenih diplomatskih poti. Uspelo ji je priti tudi do osebnih dokumentov obeh glavnih pogajalcev, Borisa Šnuderla in Eugenia Carbonega.

Zbrano gradivo med drugim daje jasne odgovore na vprašanja, kdo si je zamislil prosto industrijsko cono, kako sta obe strani gledali na manjšinsko vprašanje in kolikšno vlogo je v pogajalskem procesu na jugoslovanski strani odigrala Slovenija. O tej problematiki in o obeh knjigah bodo jutri sprengovorili trije zgodovinarji: avtorica zbornikov dr. Viljenka Škorjanec, njen mentor prof. dr. Božo Repe in urednik Virov dr. France M. Dolinar.

Počitnice: čas za otrokovo igro in zabavo

Umetnost, znanost in igra omogočajo otroku, da se na prijeten način približa naravi in odkriva njene mehanizme, oljke in kompleksnost ter njena čudesa; to so aspekti, ki vodijo otroka, da vzljubi in razvije spoštovanje po skrb do matere narave preko Znanja. Umetnik Leonardo Calvo, član Fundacije ELIC (proste šole otrokovega raziskovanja) vas vabi, da skupaj delimo trenutke tovrstnega srečanja vašega otroka od 26. do 29. junija (Zemlja živo bije: ponovno odkrivanje narave preko drevesa) in od 3. do 6. julija (Narava, ustvarjalnost in ročno oblikovanje: risanje, barva in origami) na Općinah (Villaggio del fanciullo). Informacije: 040-390823 ali 040-774568 ali 333-4784293.

UNIVERZA - Visoka šola modernih jezikov

Zanimanje pri študentih je, obstajajo pa resni problemi

V akademskem letu 2006-2007 na Visoki šoli za prevajalce in tolmače v Trstu slovenščino študira skupno 32 študentov, in sicer 14 v prvem letniku, 10 v drugem in 8 v tretjem letniku. Kar 19 od teh, se pravi večina, je Neslovence. Iz vsega tega bi lahko sklepali, da je študij slovenščine na tej fakulteti pri dobrem zdravju. V resnici pa ni vse v najboljšem rezultatu.

Na Oddelku za slovenistiko je ta čas stalno zaposlen en sam docent, in sicer prof. Marija Pirjevec. Še pred nekaj leti so bili trije, saj sta bila poleg Pirjevece redno nameščena prof. Rada Cossutta in prof. Roberto Dapit, oba kot raziskovalca. Toda Cossuttova se je medtem upokojila, Dapit pa je postal izreden profesor na videmski univerzi, tako da so v tem akademskem letu vsi docenti, razen enega, pogodbeno nastavljeni.

Kaže, da se bo v akademskem letu 2007-2008 položil še nekoliko poslabšal, saj bo prof. Pirjevec v prihodnjem triletu imela status t. i. docenta izven staleža, kar pomeni, da ne bo imela didaktičnih obveznosti, novih rednih namestitev pa ni

na obzorju. Na dlani je, da će se stvari ne bodo popravile v dolegnem času, bo vprašljiv položaj celotnega slovenističnega oddelka, kakršen je zdaj. Zadeva ni tako preprosta, saj je znano, da ministerstvo zaradi finančne stiske izredno skopu razpisuje natečaje za stalne namestive. Res je, da je to splošen problem, a zaradi tega ni študij slovenščine na Visoki šoli za prevajalce in tolmače v perspektivi nič manj ogrožen.

Naj v tem kontekstu opozorimo še na neko drugo zadevo. Kot je razvidno iz uvodoma navedenih podatkov, se študij slovenščine na tej fakulteti za zdaj odvija le v mejah več stopnje (v smislu bolonjske reforme). Že dalj časa so v teku pripravljanja, da bi ga raztegnili na dveletni specialistični študij. To pa je odvisno v veliki meri tudi od študentov, saj bi za aktiviranje druge stopnje morali opraviti zahteven sprememni izpit iz dveh jezikov (poleg slovenščine tudi iz angleščine, nemščine ali francoščine) vsaj trije študentje, ki so že dosegli diplomo prve stopnje. Tu pa stvari spet in spet zatikajo. Če bi uspelo prebiti ta zid, bi se bistveno izboljšal položaj celotnega Oddelka za slovenistiko. (mb)

DEVIN - V priredbi Otroškega pevskega zabora Ladjica

Mladi lutkarji so ob koncu enotedenske delavnice uprizorili pravljico o Muci Copatarici

Skupinska slika udeležencev lutkovne delavnice pred sedežem devinskih zborov

Znamenita pravljica Ele Peroci o Muci Copatarici je minuli petek na sedežu devinskih zborov doživelva dvakratno lutkovno uprizoritev: dopoldne za otroški vrtec, popoldne pa za za širše občinstvo. Nastopilo je 16 mladih lutkarjev ob koncu enotedenske delavnice, ki jo priredil Otroški pevski zbor Ladjica. Posebnost je bila v tem, da so celotno predstavo poustvarili sami otroci: sešli so lutke, pripravili maske, sestavili besedilo in ga uglasili ter naposled vse to tudi uprizorili. Seveda čisto sami niso bili, saj je delavnico strokovno vodila Jelena Sitar iz Ljubljane, ki je predstavilo tudi režiral. Mentor za glasbo pa je bila Marja Feinig iz Devine, in sicer ob pomoči Jasmin Podversič iz Dobrodobla in Lucije Tavčar iz Devine.

Zanimivo je, da so bile maske lutk pravzaprav odlitki obrazov mladih lutkarjev, tako da so le-ti na neki način nastopili s svojim obrazom. »Na tak način so otroci imeli možnost vzpostaviti nov odnos do drugih, pa tudi do samih sebe,« je pojasnila Jelena Sitar.

Skupni evropski projekt Agromin

Deželna Kmečka zveza Trst in Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti Koper organizirata danes ob 15. uri delevnico v sklopu projekta Agromin. Delavnica o možnostih čezmejnega in mednarodnega sodelovanja v programskega obdobju 2007-2013 bo potekala na sedežu Zadružne kraške banke na Opčinah (ul. Ricreatorio 2) in jo bo vodil vodja urada za evroprojektiranje in čezmejno sodelovanje slovenske manjšine v Italiji - Euroservisa Erik Švab. Projekt Agromin je skupni evropski projekt sodelovanja slovenske manjšine v Italiji in italijanske manjšine v Sloveniji, za katerega so pridobili finančna sredstva iz Programa pobude Skupnosti Interreg IIIA Italija - Slovenija 2000-2006. Pobuda je začela aprila 2005 in se bo zaključila novembra 2007. Nosilca projekta sta deželna Kmečka zveza Trst v Italiji in Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti Koper v Sloveniji. Cilji projekta so ovrednotenje virov primarnega sektorja obeh manjšin, oblikovanje enotne čezmejne ponudbe tipičnih proizvodov in okrepitev sodelovanja med obema manjšinama.

Dolina Glinščice v TV oddaji Alpe Jadran

Srednjeevropski televizijski obzornik bo na sporedu tudi v poletnih mesecih. Uredništvo oddaje, ki je zaupano Loredani Gec, sporoča vsebino junijske številke. Na sporedu bo noco okoli 21. 55, po televizijskem dnevniku. Slovenski program deželnega sedeža Rai bo tokrat prikazal naravne lepote doline Glinščice. Govor bo še o upadanju natalitete v Sloveniji, o srečanju vabilcev na poroke iz dežele Salzburg, o zanimivem poskušu, s katerim želijo v Zagrebu premostiti nezaupanje med raznimi verskimi skupnostmi. Sledil bo portret ekonoma z Bavarske, ki je navdušen speleolog in raziskovalec, predstavljena bo tudi kulturno-turistična pot, takoimenovana Transromanica, ki teče skozi štiri evropske države, tudi preko Slovenije. Hrvaska Tv pa bo pokazala, kako obnavljajo stare kamnite hiše na Hvaru. Gledalci bodo lahko spoznali še muenchenško živilsko tržnico, ki ima že dvesto let. Kogar zanima antična umetnost, pa bo užival ob lepih posnetkih mozaikov iz Ogleja. Ponovitev oddaje bo v četrtek, 28. junija.

Letovanje za ostarele

Odgovorna za Upravno službo - Socialno skrbstvo obvešča, da Občine Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor pritejajo dvoletensko letovanje v toplicah v kraju Abano Terme (PD) za 50 ostarelih oseb od 10. do 24. septembra 2007. Letovanje se lahko udeležijo ostarele osebe s stalnim prebivališčem v eni od navedenih občin. Razpis in obrazec prošnje za udeležbo na letovanje sta na razpolago v Uradu socialne službe Občine Devin Nabrežina - Naselje Sv. Mavra 124 - Sesljan, na županstvu Občine Repentabor in na županstvu Občine Zgonik. Lestvica sprejetih prosilcev bo sestavljena po vrstnem redu prejetih prošenj. Prošnje za udeležbo morajo biti izpolnjene na ustrezinem obrazcu in morajo biti oddane, s priloženimi ustreznimi dokumenti, na zgoraj omenjenem naslovu od 2. julija do vključno 20. julija 2007 med 8.30 in 10.30, od ponedeljka do petka. Za morebitne dodatne informacije se obrnite na Upravno službo za socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, tel. 040-299145.

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES KONFERENCA ZA ITALIJO

v sodelovanju z uradom vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu vabi

NA SREČANJE SLOVENCEV ŽIVEČIH PO ITALIJI, ki bo V OGLEJU (AQUILEIA) V NEDELJO, 1. JULIJA 2007

Začelo se bo s sv. mašo v ogleski baziliki ob 11.30 in nadaljevalo s kulturnim programom v kleti/gostilni CATULLIO (je dobro označeno na desni strani poti proti Gradežu – od bazilike kakih 500 m).

Z nami bodo: dr. Janez Dular, vodja sektorja za slovenski jezik na ministrstvu RS za kulturo in minister prve slovenske vlade po osamosvojitvi; odbornik deželne vlade Furlanije Julijske krajine dr. Franco Iacob; svojo prisotnost so že napovedali Slovenci, ki živijo v Miljanu (Društvo Slovenci v Miljanu), Turinu, Comu in drugod.

Srečanje bodo obogatili: gledališki umetnik Tone Kuntner, mešani cerkveni pevski zbor iz Mirna pod vodstvom pevovodje Andreja Budina (pel bo tudi pri maši) in znani slovenski harmonikaš.

Pripravljeno za prijetno druženje in pogostitev.

Prisrčno vabljeni in nasvidenje!

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

Projekt Interreg IIIA Italija - Slovenija 2000 - 2006

"AGROMIN - KMETIJSTVO MANJSIN -

ANALIZA IN OVREDNOTENJE TIPIČNIH PRIDELKOV IN IZDELKOV NA ČEZMEJNEM OBMOČJU"

Deželna kmečka zveza in
Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti
Vas vladljivo vabita na

Workshop o možnostih čezmejnega in mednarodnega sodelovanja v programskega obdobju 2007-2013

Posvet bo v Sejni dvorani Zadružne kraške banke Ul. Ricreatorio 2, Opčine
25. junija 2007 od 15.00 do 17.00 ure

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 24. junija 2007

JANEZ

Sonce vzide ob 5.16 in zatone ob 20.58 - Dolžina dneva 15.42 - luna vzide ob 15.15 in zatone ob 1.17.

Jutri, PONEDELJEK, 25. junija 2007

HINKO

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 25,4 stopinje C, zračni tlak 1009,2 mb pada, veter 12 km na uro zahodnik, vlaga 52-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 25,7 stopinje C.

OKLICI: Alessio Floreangig in Michela Cadel, Thomas Reinhard Gronegger in Elisabetta Grandolfo, Martin Rustia in Jasna Simčič, Massimo Lo Piccolo in Alberta Gruden, Alessandro Pozzati in Tamara Bianchi, Bruno Castelli in Barbara Cavalieri, Bruno Bortolini in Mimma Palmisano, Francesco Camerotto in Barbara Busecchian, Giuseppe Mintri in Valentina Bianco, Stefano Franco in Katia Naro, Francesco Mosca in Julia Noscova, Roberto Flamini in Raffaella Stauri, Vitagliano Ercoli in Anna Maria Valente, Luigi Calandra Sebastianello in Diana Cecirlan, Claudio Fabbri in Maria Porro, Roberto Bevilacqua in Jessica Picali, Nicola Zorzi in Carlotta Navarra, Massimiliano Viti in Ada Lilo, Eugen Visan in Ionela Naftica, Daniele Bernardon in Natascia Visintin, Germano Benci in Neiry Jenobeba Labacena Labori, Walter Paiero in Manuela Querin, Fabrizio Testa in Sanja Vasiljevič, Vincenzo Amatulli in Cinzia Sturari, Infe Samb in Valentina Lucanto, Paolo Turcovich in Cristina Zaccigna.

Lekarne

Nedelja, 24. junija 2007

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Melara - Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Ul. dell'orologio 6 - Ul. Diaz 2, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek (040 2251419).

Lekarne odprte tudi
od 13.00 do 16.00

Melara - Ul. Pasteur 4/1 (040 911667), Drevored XX. septembra 6 (040 371377), Milje - Ul. Mazzini 1/A. Prosek (040 225340) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Melara - Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Ul. dell'orologio 6 - Ul. Diaz 2, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek (040 299145).

az 2, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Prosek (040 225340) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. dell'orologio 6 - Ul. Diaz 2 (040 300605).

Od ponedeljka, 25.junija,
do sobote, 30. junija 2007
Urnik lekarn: od 8.30
do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi
od 13.00 do 16. ure

Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (tel. 040 232253). Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi
od 19.30 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Goldonijev trg 8, Žavlje - Ul. Flavia 39/C. Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Goldonijev trg 8 (040 634144).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 15.45, 18.30, 21.15 »Zodiaco«.

AMBASCIATORI - 11.00, 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »I fantastici 4 e Silver Surfer«.

ARISTON - 20.00 »Lo sguardo dell'altro«; 21.30 »L'anniversario«.

CINECITY - 12.45, 18.30, 21.40 »Ocean's thirteen«; 10.55, 15.15, 21.30 »I pirati dei Caraibi: Ai confini del mondo«; 11.00, 12.50, 14.50, 15.30, 16.40,

SLOVENSKI KLUB

sklicuje dne 25. junija 2007

IZREDNI OBČNI ZBOR

Dnevni red:

- Preučitev možnosti včlanitve v t.i. Distretto culturale.
- Razno.

Prvi sklic bo ob 20.00, drugi ob 20.30
v Gregorčičevi dvorani v Trstu,
Ul. S. Francesco 20

Vabljeni!

17.30, 18.30, 19.30, 20.20, 21.30, 22.10
»I fantastici 4 e Silver Surfer«; 17.15, 19.45, 22.10 »Le regole del gioco«; 10.50, 12.40, 14.45, 16.40, 18.30, 20.20, 22.15 »Hostel: parte 2«; 11.00, 12.45, 14.45, 16.30, 18.15, 20.00 »TMNT: Tartarughe Ninja«; 10.45, 15.30, 18.30, 21.30 »Il destino di un guerriero«; 10.55, 15.15 »I Robinson - Una famiglia spaziale«.

EXCELSIOR - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15
»XXY« nagrajen v Cannesu leta 2007.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Il matrimonio di Tuya« nagrajen v Berlinu leta 2007.

FELLINI - 16.00, 20.10 »Il destino nel nome«; 18.00, 22.10 »Le vite degli altri«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 15.40, 18.00, 19.30, 22.00 »Il destino di un guerriero«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 16.00, 17.45, 20.30, 22.15, »Finché nozze non ci separino«.

KOPER - KOLOSEJ - 15.50, 19.00, 22.00
»Zodiak«; 16.00, 18.40, 21.20, 23.55

»Oceanovih 13«; 20.30, 23.45 »Pirati s Karibov: Na robu sveta«; 14.30, 16.30, 18.30 »Shrek Tretji« (sinhroniziran).

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 15.30, 17.10, 18.50, 20.30 »TMNT: Tartarughe Ninja«; 22.15 »Goal 2: vivere un sogno«; Dvorana 2: 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Hostel: parte 2«; Dvorana 3: 16.30, 20.30 »Io e Beethoven«; 18.20, 22.15 »Ti va di pagare«; Dvorana 4: 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Ocean's thirteen«.

SUPER - 11.00, 16.00 »I Robinson: una famiglia spaziale«; 11.00, 17.30 »I pirati dei Caraibi: Ai confini del mondo«; 20.15, 22.00 »La città proibita«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 16.45, 18.30, 20.15, 22.10 »I fantastici 4 e Silver Surfer«; Dvorana 2: 15.30, 17.00, 18.30, 20.00 »TMNT: Teenage Mutant Ninja Turtles«; 21.30 »I pirati dei Caraibi: Ai confini del mondo«; Dvorana 3: 15.30, 17.45, 20.10, 22.20 »Ocean's thirteen«; Dvorana 4: 15.00, 17.20, 19.50, 22.20 »Il destino di un guerriero«; Dvorana 5: 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »

**ANSAMBLA
HAPPY DAY**
23. IN 24. JUNIJA V PRAVOTU
DANES 24. JUNIJA OB 18.00 URI

ANSAMBLI

DUO NORMAN IN GREGOR - NAŠI FANTJE IZ BREGA - TRIO BRŠLJAN
MLADI KRAŠKI MUZIKANTI - THE AUTENTICS - HAPPY DAY REVIVAL
PLESNA SKUPINA TERPSIHORA

CHEER DANCE MILLENIUM, ki bodo prvič v zgodovini dvignili Malalana na sam vrh človeške piramide.

Čredo ovac bo danes vodil pastir OMAR MARUCCELLI

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

OTA
Kmetija Bojunc 357
Tel./Fax 040 227019
Gsm. 3333248011

ODPRTJE KIOSKOV OB 17.00 URI

AŠD IN SKD PRIMOREC
vabita na koncert skupine
THE AUTHENTICS
v četrtek,
28. junija 2007
ob 20.30
NA NOGOMETNEM IGRIŠČU V TREBČAH

Loterija 23. junija 2007

Bari	65	77	41	12	62
Cagliari	37	62	2	9	58
Firence	42	86	50	13	17
Genova	44	76	18	51	17
Milan	90	76	2	6	11
Neapelj	15	12	73	48	82
Palermo	68	65	13	80	17
Rim	70	81	45	68	41
Turin	36	64	71	52	84
Benetke	46	40	68	67	39
Nazionale	40	22	34	38	29

Super Enalotto Št. 75

15	42	65	68	70	90	jolly 46
Nagradni sklad						3.614.447,31 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						4.495.935,00 €
1 dobitnik s 5+1 točkami						722.889,46 €
10 dobitnikov s 5 točkami						72.288,95 €
1.796 dobitnikov s 4 točkami						402,50 €
66.470 dobitnikov s 3 točkami						10,88 €

Superstar 40

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
5 dobitnikov s 4 točkami	40.249,00 €
208 dobitnikov s 3 točkami	1.087,00 €
3.023 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
18.551 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
41.115 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalki:

AGIP Drevored Campi Elisi 59, Milje - Trg Caduti Libertà, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

ESSO Trg Foraggi 7, Općine - križišče

Q8 Istrska ulica 212

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS

TOTAL Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOĆNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3

AGIP Istrska ulica 155, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2

ESSO Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67

SHELL Ul. Locchi 3

V sodelovanju s FIGISC Trst

Ženska pevska skupina KD Ivan Grbec iz Škednja vabi danes, 24. junija 2007 ob 18. uri v društvene prostore - Škedenska ul. 127 na zaključni koncert pevske sezone »Vesela pesem na kresni dan«. Vodi in samostojno nastopa dinamična Marjetka Popovski, povezuje Sara Trampuž.

SKD Vesna, ŠD Mladina, ŠD Vesna
s pokroviteljstvom Dežele Furlanije Julijske krajine in Združenja za Kriz VABJO NA KONCERTA: v sredo, 27. junija ob 21.00 evropska turneja znanih makedonskih trubačev **KOČANI ORKESTAR** v petek, 29. junija ob 20.30 v pričakovanju na Rock Otočec **BLEK PANTERS** + predstavitev in vpisovanje v fan klub special guest blek pampers V KRIŽU OB NOGOMETNEM IGRIŠČU

la pesem na kresni dan. Vodi in samostojno nastopa dinamična Marjetka Popovski, povezuje Sara Trampuž. **OKTET ODMEVI IN ŽUPNIJA S. MIHAELA** iz Zgonika, vabita na koncert »V spomin na Mariot«, ki bo v četrtek, 28. junija 2007, v cerkvi Sv. Urha v Samotorci ob 21. uri. Večer bosta oblikovala oktet Odmevi iz Saleža ter noč Primorsko iz Mačkolj. Vljudno vabljeni!

PIHALNI ORKESTER RICMANJE v sodelovanju z Občino Dolina priredi skupni koncert z Brkinsko godbo 2000 v Parku v Prebenegu v četrtek, 5. julija, ob 20.30.

Šolske vesti

DPZIO JOŽEF STEFAN prosi, da starši potrdijo vpis v I. razred za šolsko leto 2007/2008 do 30. junija.

RAVNATELJSTVO LICEJA FRANCETA PREŠERNA sporoča, da se bo pouk za šolsko leto 2007/2008 začel 10. septembra.

RAVNATELJSTVO liceja A.M.Slomška prosi, da starši potrdijo vpis v prvi razred pedagoške in družboslovne smeri za šolsko leto 2007/2008, do 30. junija.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, ki so vložili prošnjo za pogojno vključitev v bivše permanentne lestvice in bodo do 30. junija dosegli predvideno habilitacijo za poučevanje ali specializacijo za podporni pouk, naj do 30. junija vložijo prošnjo za polnopravno vključitev v zgornj omenjene lestvice. Prošnjo, katere obrazci so na spletni strani ministrstva za javno šolstvo, morajo nasloviti na Urad za slovenske šole v Ul. S. Anastasio 12, v Trstu. Urad je na razpolago za morebitna pojasnila.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, ki so opravili redni natečaj in ki so naknadno dosegli specializacijo za poučevanje podpornega pouka ter se želijo vključiti v posebne sezname za podporni pouk, da morajo do 3. julija 2007 vložiti tozadnevno prošnjo, naslovljeno na urad, ki upravlja posamezne natečaje. Podrobnejša pojasnila in dopise s potrebnimi obrazci so dosegljivi na tajništih šol. Urad je na razpolago za morebitna pojasnila.

ENKRATNA PRILOŽNOST! Zadružna družinska razlogov privatnik proda privatnemu trgovinsku dejavnost: prikupna trgovina z darilnimi predmeti in nakitom, vsa v steklu, glavna postaja, stalna klientela. Tel. 389-6757289.

PODJETJE V KOPRU išče izkušenega prodajalca od 30 do 45 let. Zaposlitev za nedoločen čas. Pogoji je lastno vozilo in znanje italijančine. Od kandidata pričakujemo razpoložljivost tudi soboto in nedeljo. Zaslужki do 4000,00 Evrov. Telefon 0039-3934564992 (od 14. do 19. ure).

4000 KV.M NEAZIDLJIVEGA ZEMLIŠČA med Opčinami in Repnom, dostop z avtom, prodam za 27.500 evrov. Tel. 347-6145807.

DAJEMO V NAJEM opredljeno stanovanje (80 kv. metrov) na Prosek. Tri sobe, kuhinja, balkon in parkirišče. Tel. 333-1129574.

KAVARNA V TRŽIČU išče natakarico. Zaželeno je dinamičnost, volja do dela in dostojnost. Curriculum vitae posredovati na info@pahor.it ali na tel. št. 0481-40469 od 9. do 13. ure.

KOZMETIČNI SALON na Opčinah išče kozmetičarko z diplomo (t.i. »qualifica« ali po možnosti »qualificazione«) in izkušnjami. Nujna revkizita odgovornost in volja do dela. Za dodatne informacije 347-0660007.

KUPIM knjige za IV. razred večje šole. Tel. 340-0030154.

LJUBITELJEM ŽIVALI podarimo krasno mucko. Tel. 040-826941.

LJUBITELJU ŽIVALI podarim tri male kužke mešance, majhne rasti. Tel. 040-228781.

NUDIM KNJIGE za I., II. in III. razred srednje šole Srečka Kosovel na Opčinah.

NUDIM LEKCIJE matematike dijakom nižjih in višjih srednjih šol, tudi v poletnih mesecih. Dolgoletna izkušnja. Tel. 349-4952267 (Sv. Ivan - Trst).

NUDIM VSE KNJIGE za I., II. in III. razred DTTZ Žige Zoisa. Tel. na št. 339-3036533.

VSAKOLETNA OSMICA NA KATINA RI PRI NADLIŠKOVIH je odprla svoje duri. Margaret in Boris Mihalič skupaj z družino bomo veseli vsakega obiska.

OSMICO smo odprli pri Terčonovih v Mavhinjah, na št. 42. Tel. 040-299450.

Toplo vabljeni!

NA KONTOVELU je odprli osmico Henrik Lisjak.

NA KONTOVELU pri Deanu, bo od 22.

junija do 1. julija 2007, osmica delovala, kjer bosta vino in suha hrana botrovala.

OSMICO sta odprla Stanko in Alma v Samatorci. Toplo vabljeni!

OSMICO ima Srečko Štolfa, Salež 46. Tel. 040-229439.

AŠD PRIMOREC
priredi

ŠPORTNI PRAZNIK

na nogometnem igrišču v Trebčah
16., 17., 23., 24. junija

Delovali bodo dobro založeni kioski
Turnir 7x7 na malem igrišču

Danes, 24.6.
ples z ansamblom FERALJ

Društvo slovenskih izobražencev
in Knjižnica Dušana Černeta

vabita na okroglo mizo

Tajni dokumenti o Osimske sporazumih
(ob izidu drugega zbornika Viri)

Spregovorili bodo
prof. dr. Božo Repe
dr. Viljenka Škorjanec
dr. France M. Dolinar

Jutri, ob 20.30
v Peterlinovi dvorani, ul. Donizetti 3

OSMICO je odprl Ladi Rebula, Repnič 2. Tel. 040-229174.

OSMICO je odprl Renzo Tavčar, Repen 42.

V PREBENEGU na Bržnici je odprl osimico Davorin Bandi. Toplo vabljeni!

V ZGONIKU je odprl osmico Lojze Furjan. Tel. 040-229293.

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA išče prodajalko z urnikom part-time. Klicati od ponedeljka do petka ob 8. do 13. ure na tel. 348-4718441.

PRODAM AUTO citroen saxo van dizel, letnik 12/02, prevoženih 115.000 km, edini lastnik, redno servisiran, kupcu podarim stiri zimske gume. Tel. 335-387517.

PRODAM motor Cagiva SST 125, črne barve, kolesa iz litine, original prtljaznik, letnik 1981. Tel. 348-600128.

PRODAM VW Polo CL Best Seller, 1043 kubični, bencin, letnik 93, temno plave barve, električno zapiranje oken, autoradio, centralno zapiranje vrat, v odličnem stanju. Tel. 348-6001728.

RESNO DEKLE z izkušnjami v poletnih centrih išče zaposlitev kot otroška varuška. Tel. 334-6060899 ali tel. 334-6690936.

SLOVENIJA: v bližini mejnega prehoda Bazovica se prodaja dvostanovanjsko hišo, 420 kv.m (2x 210 kv. m) z velikim vrtom. Možnost nakupa tudi v četrti gradbeni fazi - vsaka 165.000 evrov. Arco immobiliare 340-2311464.

STAR SEM 6 LET, v četrtek, 14. junija zvečer, sem pred občinsko televadnicno v Dolini, izgubil moj najljubši nahrbnik. Kdo ga je dobil naj pokliče mojo mamo na št. 339-782340.

V STROGEM SREDIŠČU NA OPĆINAH, dajem v najem prostor, 59 km z dvema manjšima prostoroma, uporaben lahko kot skladišče, ambulanta ali za manjšo obrt. Informacije na tel. št. 040-211043.

ZBIRATELJ kupi stare razglednice, pisma in vse, kar vam je na poti v podstrešju in v kleti. Tel. št. 040-55548.

Osmice

VSAKOLETNA OSMICA NA KATINA RI PRI NADLIŠKOVIH je odprla svoje duri. Margaret in

ŠTEVERJAN - Minister Milan Zver na proslavi ob obletnici slovenske osamosvojitev

»Slovenija si ne zaslubi kril, če ne spoštuje svoje zgodovine«

Večer priredili Svetovni slovenski kongres, krožek Anton Gregorčič in Zveza veteranov

GORICA - Odbor za Demokratsko stranko

Na pot spojitev

Cerničeva (SSk): Nameravamo pristopiti, najti bo treba pravo obliko

Z leve
pokrajinska
tajnika Greco
in Moretti

BUMBACA

Postopek nastajanja Demokratske stranke (DS) so sprožili tudi na Goriškem. Včeraj so pokrajinski tajnik Marjetice Diego Moretti, pokrajinski tajnik Levih demokratov Omar Greco in Mara Cernic v imenu Slovenske skupnosti predstavili načrt ustanovitve pokrajinskega odbora, ki bo skrbel za snovanje nove stranke in v katerega želijo privabiti tudi druge reformistične sile in občane. Po besedah političnih predstavnikov naj bi goviška Marjetica kljub notranjim spremom enotno podpirala združitev v eno stranko; isto velja za Leve demokrate s svojo slovensko komponento vred. Enostavna spojitev v en sam politični subjekt pa je bolj vprašljiva za etnično stranko, kot je Slovenska skupnost. »Nameravamo pristopiti k Demokratski stranki, treba pa bo še najti najboljšo obliko,« je včeraj povedala Cerničeva.

Moretti je večkrat podčrtal, da je odbor za ustanavljanje DS odprt projekt, pri katerem bodo soudeleženi tudi posamezniki, ki niso vpisani v nobeno stranko, a se prepoznavajo v reformističnih pogledih levosredinske Oljke. »Ponovno je treba pridobiti zaupanje občanov. Do ustanovitve DS mora priti na temelju demokratične participacije in dialoga,« meni Cerničeva. Greco je povedal, da bodo v ro-

ku desetih dni sporočili imena članov odbora, le-teh pa bo med 40 in 50. Z nekaterimi so že stopili v stik, dobrodoše pa so tudi prostovoljne prijave, so povedali. »Cilji odbora so promocija vsedržavnega manifesta in programa DS, sestava pokrajinskega manifesta, ki bo postavljal v ospredje krajevna vprašanja, in priprava na primarne volitve, ki bodo potekale 14. oktobra in na katerih bo izbrano vseobčinsko vodstvo DS,« je pojasnil Greco in dodal, da bo odbor upošteval potrebo po prenovi političnega zastopstva in nastopanja. »Zato si nadajamo, da bo vanj vstopilo veliko mladih in žensk. Takoj za pokrajinskim odborom bo treba sestaviti tudi krajevne odbore v vsaki občini,« je opozoril Greco.

O sporih v Marjetici, ki so jim goriške volitve prilile ognja, je Moretti včeraj povedal, da se stranka zaveda velike odgovornosti, ki jo nosi v tem političnem trenutku. »Treba je strniti vrste. Tokrat ne smemo delati napak. Nihče noče, da bi se projekt Demokratske stranke izjalobil in postal le spojitev med strankami,« je očenil pokrajinski tajnik Marjetice Moretti in pristavil: »Izziv gradnje nove stranke je velik. Identitete tistih, ki bodo pristopili, se ne bodo izbrisale, treba pa bo najti politično sintezo.« (Ale)

Številno občinstvo,
v prvi vrsti vidni
predstavniki
politike in institucij

BUMBACA

Domoljubje, slovenstvo in narodni ponos so bili v središču proslave ob šestnajstti obletnici osamosvojitev Slovenije, ki je potekala v petek Pod lipu, na domačiji Terpinovih v Števerjanu. Doživetega praznovanja, ki so ga obogatili glasbeni intermezzi, Gradnikovi verzi in predstavitev knjige o slovenskih koreninah, se je udeležil slovenski minister za šolstvo in šport Milan Zver. Na sugestivno prizorišče pod krošnjato, dideče in iz simbolnega vidika izredno bogato drevo so ga povabili Svetovni slovenski kongres - Konferenca za Italijo, Krožek za družbenega vprašanja Anton Gregorčič iz Gorice in Zveza veteranov vojne za Slovenijo.

»V Sloveniji smo bili doslej premašili pozorni do gojenja domoljubja, nacionalne simbole in spoštovanja korenin. Zgodovinopisje se v zadnjih letih izboljšuje, v šoli začenjamamo bolje razvijati našo nacionalno kulturo, veliko pa je treba še narediti,« je med svojim govorom povedal minister Zver in poudaril: »Vedno sem občudoval razvitost narodnega ponosa v Slovencih v zamejstvu in po svetu. Upam, da bomo tudi v matici prišli do tega. Slovenija si ne zaslubi kril, če ne spoštuje svoje zgodovine.« Zver je s tem v zvezi pohvalil vsebino in sporocilo knjige Jožka Šavlja z naslovom Karantanija. »Naši predniki so z ustoličevanjem knezov, s srečevanjem starešin ter z drugimi obredi in simboli gojili demokratično družbeno strukturo že sredi zgodnjega

srednjega veka. Tako veličastno zgodovino morajo učitelji prenašati učencem,« je ocenil slovenski minister.

Pred ministrovim govorom je Šavlj sam predstavljal svojo knjigo, med Števerjanskim večerom pa sta na oder stopila tudi gledališka igralca Bogdana Bratuž in Anton Petje, ki sta prebrala venec Gradnikovih poezij. Za glasbene točke so bili zadolženi trio Glasbene šole iz Nove Gorice, Aleksander Sluga in Marcello Cassese z violončelom ter otroški pevski zborček, napovedovala pa je prosvetna delavka Franke Padovan. Ob Zveru, ki ga je spremljala zgodovinarica Andreja Valič, so številno občinstvo nagovorili tudi gostitelj in predsednik Konference za Italijo Svetovnega slovenskega kongresa Marijan Terpin, deželni svetnik stranke Slovenske skupnosti Mirko Špacapan, deželni predsednik Sveta slovenskih organizacij Drago Štoka, predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo Srečko Lisjak, Števerjanski župan Hadrijan Corsi, župan občine Brda Franc Mužič in nekdanji slovenski konzul Tomaž Pavšič. Vsi so izrazili pomen obeleževanja slovenskega državnega praznika, pa tudi potrebo po ohranjanju narodnega ponosa in demokratičnih idealov. Med vidnimi gosti na večeru ob Števerjanski lipi sta bila tudi generalni konzul Republike Slovenije v Trstu Jože Šušmelj in predsednik Slovenske skupnosti Rafko Dolhar.

Aleksija Ambrosi

ŠOLSTVO - Zver
Oblasti
bo opozoril
na krčenje
prispevkov

MINISTER
MILAN ZVER

BUMBACA

»Italijanske oblasti bomo opozorili na vprašanje krčenja javnih prispevkov šolam, ki zadeva tudi slovenske izobraževalne ustanove v Italiji. Priložnost za razpravo bomo imeli 4. septembra, ko se bomo srečali s predstavniki dežele Furlanije-Julijske krajine in ravnatelji manjšinskih šol.« O problemih slovenskega šolsvta v deželi FJK je ob robu petkovega praznovanja dneva slovenske samostojnosti, ki ga je konferenca za Italijo Svetovnega slovenskega kongresa v sodelovanju s Krožkom za družbenia vprašanja Anton Gregorčič in Zvezo veteranov vojne za Slovenijo organizirala v Števerjanu, spregovoril slovenski minister za šolstvo in šport Milan Zver.

Na težave in nove izzive slovenskih šol v zamejstvu ga je med sprejemom na domačiji Terpinovih opozoril deželni svetnik Mirko Špacapan. Zver se je zavezal za iskanje rešitve po institucionalni poti. »Dobro priložnost za izmenjavo stališč z italijanskimi politiki bo ponudilo tudi odprtje obnovljene italijanske osnovne šole Vincenzo De Castro v Piranu,« je povedal Zver in dodal: »Počakali jih bomo standardne manjšinskih šol v Sloveniji. Želimo si, da bi bili pogoji slovenskih šol v FJK isti.«

Kakovostna raven slovenskih šol v zamejstvu je po mnenju slovenskega ministra dobra, čeprav se v zadnjih letih rojevajo nove težave in izzivi. »Populacija slovenskih šol v zamejstvu narašča, ker italijanske družine vedno pogosteje vpisujejo otroke vanje. Z istim pojmom se sočajo tudi v Avstriji,« je podčrtal Zver in zaključil: »Vpisovanje otrok večinskega naroda v manjšinske šole kaže na spoznanje, da je obvladovanje več jezikov znak kakovosti in kompetenč, kar je nedvomno nekaj pozitivnega. Istočasno ta trend postavlja slovenske šole pred nove izzive in vprašanja, na katera bo treba čimprej odgovoriti.« (Ale)

Fundacija Cassa di Risparmio di Gorizia obvešča uporabnike, da bodo dne **25. junija 2007** uradi na Korzu Italija 110 zaprti javnosti zaradi selitve. Redna dejavnost bo stekla **26. junija** v novem sedežu na ulici Carducci 2 v Gorici s sledečim urnikom: od ponedeljka do petka od 8.15 do 13.15.

FONDAZIONE
Cassa di Risparmio di Gorizia

ROMJAN - Z deželnimi svetniki o gradnji novega slovenskega šolskega pola

Načrt bo treba spremojati, manjka pa še milijon evrov

Zaradi priliva romjanskih otrok se s prostorsko stisko spopadajo na doberdobske nižje srednje šole

Načrt za gradnjo novega slovenskega šolskega pola v Romjanu bo treba spremojati. Sedanji načrt je deloma dočrpan, v kolikor so nekatere prostore že uresničili v obnovljenem poslopju v ulici Capitello, spreminja pa se tudi demografska struktura šolske populacije: novi šolski pol bodo po predvidevanjih še množične obiskovali otroci iz vsega tržiškega mesta okrožja. V prihodnjem letu pričakujejo na romjanski osnovni šoli porast štirinajstih otrok (skupno jih bo 107 proti 93 učencem komaj zaključenega leta), medtem ko naj bi bil v vrtcu le en otrok več, kar pa bo pomenilo, da jih bodo v štirih sekcijah našteli skupaj 112. Kot nam je povedala ravnateljica večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček, bodo zaradi porasta vpisov imeli letos prvič dva prva razreda osnovne šole, na podlagi vpisov v vrtec pa lahko pričakujejo, da se bo potreba po odpiranju dveh sekcij ponavljala tudi v naslednjih letih. Neprestana rast romjanskih otrok pritiska na Doberdob. V kraški občini jeseni ne pričakujejo porasta malčkov v vrtcu, osnovna šola bo narasla za štiri otroke, v klopi prvega razreda nižje srednje šole pa naj bi septembra sedlo dvajset učencev, med katerimi je skupina iz Romjana. Prostorsko stisko beležijo torej v Romjanu, posledično pa tudi v Doberdobu, še predvsem na nižji srednji šoli; tu naj bi uresničili nove učilnice, predvidoma dve za dvajset učencev, ki naj bi ju uredili nad slaćilnicami občinske telovadnice, v pritliju pa načrtujejo širitev občinske knjižnice.

O gradnji novega šolskega pola v Romjanu sta se koordinator mesta okrožja Mario Piani in ronška odbornica za javna dela Sara Bragato sestala z deželnimi svetniki Mirkom Špacapanom, Francem Brusom in Miriom Bolzanom. Poleg potrebnih del so preverjali finančno podlago za poseg: dogovorili so se, da se bodo v prihodnjih dneh sestali na sedežu deželnega sveta, kjer se bo Pianiju in Bragatovi pridružil doberdobski župan Paolo Vizintin. Po predvidevanjih naj bi investicija znašala 2.400.000 evrov, od tega bo 1.800.000 evrov zagotovila ronška občina, 600.000 evrov pa Doberdob. Pokrajina je občini Ronke že namenila 1.400.000 evrov prispevka (140.000 evrov letno za deset let), manjka pa še milijon. Na pokrajino se je s prošnjo obrnila tudi občina Doberdob.

NOVA GORICA Nesreča za goriško delegacijo

Delegacijo goriške občine je v petek doletela pri Novi Gorici prometna nesreča. Med vožnjo po poti med Rožnjo dolino in tunelom je avtomobil goriških mestnih redarjev, na katerem se je peljal podžupan Goričce Fabio Gentile, oplazil slovenski avto. Po navedbah slovenske policije naj bi šlo za povzročitev lažje škode, vendar okoliščine nesreče niso pojasnjene. V uradnem vozilu goriške občine sta se ob podžupanom peljala še poveljnik mestnih redarjev Paolo Paesini in občinska funkcionarka Tanja Curto, ki so se udeležili petkove slovesnosti slovenske policije, na kateri so domačim in tudi dverma italijanskima policistoma podelili letošnja priznanja in nagrade. V avtomobil s podžupanom je z zadnje strani trčilo slovensko vozilo, ki naj bi ga upravljal vinjeni domačin, le-ta pa naj bi se po nesreči nasilno obnašal do potnikov italijanskega avta, česar na policiji niso potrdili. Po navodilih članov goriškega delegacije je ga slovenska policija že izsledila in obiskala.

Naj še zabeležimo, da je na slovenski direktor novogoriške policije Alojzij Mohar poudaril dobro sodelovanje z italijanskimi kolegi in dodal, da bo v bodoče takšnega sodelovanja še več, saj bodo po vstopu v schengensko območje ustavnili poseben urad, ki bo skrbel za nadzor meje in preprečevanje ilegalnih prehodov. Med letošnjimi nagrajenimi sta bila tudi dva predstavnika italijanskih policijskih enot: zlati znak policije za dolgoletno sodelovanje in pomoč je prejel inšpektor Vincenzo Corriga, bročasti znak pa Valter Peteani. Oba sta pripadniki goriške mejne policije.

SOVODNJE - Občinski praznik Vrhunec z nagovorom in nagrajevanjem

Domači peki razstavljam kruh, kakršnega v trgovinah ne bomo našli BUMBACA

Praznik občinske samostojnosti v Sovodnjah bo danes doživel vrhunec, potem ko so že ves teden prireditve privabljalje ljudi na Peč. Poleg finalnih tekem ženskega in moškega turnirja so v včerajšnjem programu izstopali odprtje razstave domačega kruha, ki mu je sledila kotalkarska revija AKŠD Vipava. Društvo je imelo sinoči dodaten razlog za praznovanje, saj so mu končno predali prenovljeno kotalkarsko ploščad. Praznični večer se je nadaljeval s tekmovanjem v briškoli in plesom.

Današnji program se bo začel ob 9. uri z zbiranjem udeležencev pohoda

da Po poteh prve svetovne vojne; ob 12.30 bo kosilo za pohodnike. V nadaljevanju bodo ob 13. uri odprtje otroškega kotička, ob 13.30 igre brez meja med sosednjimi vasmi, ob 17. uri tekmovanje v košnji, ob 19. uri pa svečanost z županovim nagovorom in ob udeležbi številnih gostov. Uvedla bo plesno-akrobatska skupina Twist, nakar bo župan Igor Petejan potegnil obračun leta in navedel načrte za naprej. Obenem bo nagrabil zaslужne domačine, najboljše vinogradnike in peke kruha ter seveda zmagovalce turnirjev. Od 21.30 dalje bo za veselo razpoloženje skrbel ansambel Trije prašički.

JAMLJE - Dvodnevno taborjenje tabornikov RMV

Odprta vrata v naravo

Akcija je odprta vsem, ki bi radi spoznali taborništvo - Danes ob 10. uri začetek dejavnosti

Včeraj je v Jamljah zaživel pravi tabor, ki se ga je udeležilo več kot 50 tabornikov.
FOTO V.S.

Najnovejša akcija tabornikov Rodu modregata vala »Odprta vrata v naravo« je včeraj doživel svoje uvodno dejanje. Na jasi v Jamjah (na cesti proti Doberdobu) so taborniki že v jutranjih urah postavili pravi tabor z vsemi najpomembnejšimi objekti. Tradicionalno dvodnevno taborjenje je letos namenjeno članom organizacije in obenem vsem, predvsem osnovnošolcem in srednješolcem, ki bi radi okusili pravo taborniško življenje. V dopoldanskem času so stekle prve de-

javnosti: postavljanje šotorov, priprava ognjišča za večerni ogenj, gledališko-glasbena delavnica, lokostrelstvo in pionirska delavnica. Pred kosilom so taborniki slavnostno dvignili zastavo in zapeli himno. Večerni program je popestril taborni ogenj in sledila je nočna igra Napad na svečo. Danes se bodo delavnice začele ob 10. uri, ki bodo tako kot včeraj dajale vsem možnost, da se preizkusijo v vseh aktivnostih. Starejši člani bodo vodili pet dejavnosti, in sicer lokostrelstvo, pionirstvo,

scout ball, priziganje ognjev in pospravljanje šotorov. Vsak zainteresirani se ob prihodu prijavi in se takoj vključi v taborniške aktivnosti. Starši se za odhod odločijo sami: možen je celodnevni ali nekajurni obisk. Akcija je brezplačna, vsak udeleženec bo dobil tudi majčko. Zaključek bo ob 17. uri, sledil pa bo sestanek za dvotedensko taborjenje; dodatne informacije na tel. 340-1635884 (Majna) in 335-5316286 (Veronika). (vs)

Tabla po postopku

Tržiška desna sredina je vzrojila, ker na trgu Tommaseo v Tržiču včeraj ni bilo načrtovanega odkritja table, posvečene fojbam in istrskim ezulom, za katero je dalo pobudo društvo »10 februar«. Župan Gianfranco Pizzolitto je pojasnil, da še ni bil izpeljan potreben upravni in politični postopek, zato je odkritje obeležja zamrznil; odloženo naj bi bilo na 16. september.

Bandelj o Buonaviticoli

»Iz velikih prijateljev smo postali veliki sovražniki.« Tako se je bivši predsednik rajonskega sveta za Podgoro Walter Bandelj izrazil o svetniku Domeniku Buonaviticoli, ki je predsedal iz Marjetice k Upokojencem in s podporo desne sredine preprečil Bandljevo potrditev na predsedniškem mestu. »Morda je Buonaviticola pozabil, da bi moral političnim interesom predpostavljati skrb za kraj in krajane. Želja po stolčku je očitno večja od takšne skrbi,« je v pismu za javnost zapisal Bandelj.

TIGR poziva javnost

Predsednik upravnega odbora društva TIGR Primorske Marjan Bevk poziva slovensko državo, družbo HIT in slovensko javnost, naj se pred sprejemom odločitve o gradnji megazabavnišča na Goriškem pretehtajo posledice teksnega objekta, negativni učinki in morebitne finančne prednosti.

Ženske v Demokratski stranki

Jutri ob 20.30 bo v občinski dvorani v Krminu potekalo javno srečanje vlogi žensk v Demokratski stranki, na katerem bodo spregovorile pokrajinska koordinatorica žensk LD in občinska svetnica Paola Bruni, deželna svetnica Cristina Carloni, občinska svetnica in odgovorna za zdravstvo pri pokrajinskem tajništvu LD ter ravnateljica Aniola Restaino.

Spomin na Slavico Bučinel

Pred 30 leti je v Števerjanu umrla Elizabetha Slavica Bučinel por. Komjanc. Dobri in skrbni ženi in materi je bil usoden padec pri obiranju česenja. Njena tragična smrt pri 53 letih je močno pretresla svojce, Komjančeve z Valeriča, in vso Števerjansko skupnost, ki jo tudi danes nosijo v trajnem in hvaležnem spominu. Hčerke in sin v družinami ter svoji in znanci so se jo spomnili v četrtek, 21. junija, na obletnico smrti pri maši v domači cerkvi sv. Florijana.

Nedelja, 24. junija

- 9.00 Zbirališče za pohod "Po poteh prve svetovne vojne"
- 12.30 Kosilo za pohodnike
- 13.00 Odprtje otroškega kotička
- 13.30 Igre brez meja med domačimi vasmi
- 17.00 Tekmovanje v košnji
- 19.00 Kulturni program:
  - plesno-akrobatska skupina "Twist"
  - slavnostni govor Župana
  - podeljevanje priznanj
  - nagrajevanje turnirjev in tekmovanj
  - nagrajevanje domačega kruha in vina
- 21.30 Ples z ansamblom "Trije prašički"

Pri pripravi junijskih večerov so sodelovala društva: AKŠD Vipava, ŠD Soča, ŠD Sovodnje, ZAŠR Vipava, KD Sovodnje, KD Skala, KD Danica, PKD Sv. Mihaela, KD Karnival, JK Kraški krti, KD Rupa Peč, Lovske družine Sovodnje/Gabrie/Vrh, Civilna zaščita, ZPK Sovodnje

NOVA GORICA-GORICA - Prireditev Glasba ne pozna meja z mirovnim sporočilom

Sirene so tulile in godbe igrale, Sabotin je povezal narode

Brulc: Z novo občinsko upravo v sosednji Gorici bomo storili vse, da bosta mesti lepi, prijazni in razviti

Na prizorišču osrednje slovesnosti godbeniki, v ospredju golob miru, mozaik iz soškega kamna

FOTO PMT

SDZPI - Tečaj za brezposelne Iščejo izvedence s področja turizma

Tehnike načrtovanja in promoviranja turističnih paketov je naslov novega podiplomskega tečaja Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje v Gorici, ki je namenjen brezposelnim z višješolsko izobrazbo in bivališčem v deželi FJK. V minulem šolskem letu je zavod v prostorih KB Centra že priredil podiplomski tečaj s turističnega področja, zaradi povraševanja krajevnih turističnih agencij in ustanov po tovrstnih poklicnih profilih ter splošnega zanimanja pa so sklenili, da izpeljejo nov tečaj.

Tečaj bo brezplačen in bo obsegal 624 ur. Predavanja (280 ur) iz izvedenosti iz turističnega sektorja bodo potekala v prostorih zavoda v KB Centru, prakso (344 ur) pa bodo tečajniki izpeljali na podjetjih. Med delovno prakso, ki bo trajala približno dva meseca, bodo prejemali štipendije v znesku 320 evrov mesečno. Tako pri pouku kot na delovni praksi morajo tečajniki zagotoviti 70-odstotno prisotnost, kar jim bo omogočilo, da opravijo zaključni izpit in dobijo diploma. V ponedeljek, 9. julija, bodo na SDZPI v Gorici potekale selekcije tečajnikov; pomerili se bodo v informatiki, testu in kolokviju, kjer bodo predstavili svoj kurikulum. Na razpolago je osem mest. Predavanja bodo predvidoma starata že pred koncem julija, nadaljevala pa se bodo septembra. Glede na razpoložljivost bodo potekala v dopoldanskih oziroma večernih urah od ponedeljka do petka. Pouk bo trajal do decembra, leta 2008 pa bo na vrsti praksa. (Ale)

Oktobra bo minilo devetdeset let, odkar je utihnilo rožljanje orožja v Posočju, na Goriški ravni in Krasu - končala se je Soška fronta. V spomin na dogodek med Soško fronto so v mestni občini Nova Gorica odprli spominski Park miru Sabotin, vzdolž linije bojev pa so včeraj s sirenam, godbami na pihala in slovesnostmi obeležili zaključek vojne morije, ki je trajala več kot 300 tisoč življenj vojakov različnih narodnosti. Osrednje slovesnosti, ki je potekala pod naslovom Glasba ne pozna meja, sta se na novogoriškem stadionu udeležila župan Mirko Brulc in evropski poslanec Borut Pahor, ki sta bila tudi glavna govornika.

Dopoldansko obeleževanje zaključka mednarodnega projekta Sabotin - Park miru, ki sta ga mestna občina Nova Gorica in turistični konzorcij za Gorico in Posočje izpeljala s pomočjo evropskega programa Interreg, se je začelo ob deseti uri, ko so do Bovca do Mirna zatulile sirenne v opomin na žrtve Soške fronte. Sledila je minuta molka, zatem pa je v različnih krajih ob Soči zadonela glasba štirinajstih orkestrov in godb na pihala iz držav, katerih mladi vojaki so se borili v prvi svetovni vojni na bregovih Soče. Tržaški pihalni orkester Giuseppe Verdi je za slovesne trenutke poskrbel na Bevkovem trgu v Novi Gorici, orkester Betania Arad brass band, ki je prišel iz Romunije, je svoj program pripravil ob Spomeniku braniteljem slovenske zemlje na Cerju nad Mirnom, med nastopajočimi pa je tudi bila godba Kras iz Doberdoba.

Osrednja prireditev je potekala sinoč na novogoriškem stadionu, kjer sta zbrano množično pozdravila župan Brulc in poslanec Pahor. Prizorišče osrednje slovesnosti v Športnem parku je krasil mozaik, golob miru, ustvarjen iz soškega kamna. Začetek sta označili himni - slovensko je zagnal Goriški pihalni orkester, evropsko Odo radosti pa je »a capella« zapela pri-

znanja slovenska vokalistka Alenka Godec.

Kot je v svojem govoru povedal Brulc, projekt, ki ga je podprla Evropa, ni samo simbol miru in sožitja med evropskimi narodi, temveč je zastavljen tako, da oriše del našega življenja. »Izdani so bili zemljevid in posebne zgibanke o Sabotinu, o Soški fronti ter o kulinariki narodov, ki so se borili na fronti. Izdali smo knjigo receptov tradicionalnih jedi, izvajamo promocijo, sodelujemo na mednarodnih sejmih in upamo, da bo na jedilnih listih gostišč na tej ali ostri strani Soče kmalu moč najti posebej označena poglavja, zanimive jedi, povezane s Soško fronto. Naj tu in na predverču padca za ljudi še zadnje ovire - schengenske meje -, posebej poudarim, da sem prepričan, da bomo skupaj z novo občinsko upravo v sosednji Gorici storili vse, da bosta mesti lepi, prijazni, gostoljubni, gospodarsko razviti in bogati.«

Evroposlanc Pahor je poudaril, da smo lahko srečni, da uživamo sadove zamisli očetov Evropske unije, moramo pa se truditi, da mir in složnost zapustimo našim potomcem. »Zato prav tu v Parku miru, v prekrasnem naravnem in glasbenem okolju vsi, vsak pri sebi v svojem jeziku in s svojim pogledom na življenje in svet, trdn sklenimo, da bomo storili vse, kar je v naši moči, da bomo z negovanjem prijateljstva in sožitja zavarovali mirno in lepo prihodnost naših otrok. Temu je namenjeno tudi to snidenje. Uživajmo ga v njegovem poslanstvu in čisto običajnih človeških radostih,« je povabil Pahor.

Prireditev sta s humorimi vložki opremila »verterana«, dramska igralka Boris Kobal in Janez Starina, ki sta se v Športni park pripeljala v kočiji. Ugotovila sta tudi, da Slovenci danes prevzemamo precej višje funkcije, kot smo jih nekoč, prihodnje leto pa bomo celo predsedovali Evropski uniji. (PMT)

DOBERDOB - Gojenka Glasbene matici Elisa Terrana

Prva nagrada

Priznanje osvojila na mednarodnem tekmovanju Città di Cesenatico

Sedemletna Elisa Terrana med nagrajenim nastopom v kraju Cesenatico

Na Glasbeni matici v Gorici praznujejo uspeh zelo mlade pianistke iz doberdobske podružnice, ki je pred kratkim osvojila prvo nagrado na mednarodnem tekmovanju. Sedemletna Elisa Terrana iz razreda prof. Vesne Zuppi se je prvič udeležila tekmovanja, saj študira klavir komaj dve leti. Nastopila je v kategoriji solistov do osmega leta starosti »Prime note« na mednarodnem klavirskem tekmovanju Città

di Cesenatico, kjer ji je mednarodna komisija podelila 95 točk in prvo nagrado. Šlo je za štirinajsto izvedbo tekmovanja, na katerem so žirijo sestavljali Rodolfo Alessandrini, Pierluigi Di Tella, Jin Ju, Béatrice Martin in Remo Vinciguerra. Za Eliso je to lep dar ob koncu šolskega leta in prav gotovo spodbuda za še bolj motivirano nadaljevanje v prihodnji sezoni, z novimi šolskimi in tekmovalnimi dosežki. (rop)

FESTIVAL - Amidei

Filmsko srečanje Gorice in Ljubljane

V Ljubljano se odpravlja predstavljati edino nagrada, ki je namenjena avtorjem filmskih scenarijev. V torek, 26. junija, bodo slovensko prestolnico prvič obiskali organizatorji vsakoletnega festivala, ki v poletnem času poteka v Gorici in podejajo mednarodno nagrado za najboljši filmski scenarij Sergio Amidei. Za avtorski opus so jo že prejeli Fabio Carpi, Ken Loach, Bertrand Tavernier, Abbas Kiarostami, Ermanno Olmi in Wim Wenders. Letošnji nagajenec je Edgar Reitz, avtor evropske epopeje Heimat.

Gorico in Ljubljano povezuje zemljepisna bližina, ob njej pa še posebna zavezanost filmu. Mesti sta bližji tudi po zaslugi goriških sredin, ki film vpletajo v pogovore o obstoju na meji in ki jim je film sredstvo preseganja omejenosti prostora. Ko so bili časi drugačni in je bila meja manj prepuštna, je slovenski film prehajal v svet ravno skozi goriško okno, zato Goričani v slovenski film verjamejo. Vlogo, ki so jo v preteklosti imela filmska društva in skupine filmsko izobraženih zanesenjakov, pa odigrava danes univerza, ki ima privilegirana sogovornika v društvu Sergio Amidei in v Kinoateljeju. Gorica in Ljubljana se bosta zato v torek sešli v znamenju doseganega srečevanja, predvsem pa z namenom utiranja novih poti sodelovanja. »V Ljubljano gremo zato, da se osebno predstavimo, da navežemo plodovite stike, predvsem pa da se seznamimo z ustvarjalnim potencialom našega italijansko-slovenskega prostora. Na razmeroma kratki razdalji delujejo avtorske sile, zarišča filmske kulture, strukture filmske produkcije in postprodukcije, za katere bi tesnejše sodelovanje pomenilo kvantitativni in kvalitativni preskok,« meni Giuseppe Longo, direktor festivala za nagrado Amidei.

Društvo Sergio Amidei i želi svoj festival oprijemljive umestiti v širši mednarodni prostor. Zato bo v Ljubljano pripeljalo svojega predsednika Nereo Battella, organizatorja festivala, univerzitetne profesorje, diplomante in študente filmske smeri Dams na Videmski univerzi, ki se jim bodo pridružili predstavniki občine Gorica, dežele FJK ter pomembnejših lokalnih in deželnih filmskih ustanov. Najprej bodo obiskali Slovensko kinoteko, kjer bo opoldne novinarska konferenca s predstavljivo ljubljanskim dogodkov in 26. festivala za nagrado Amidei. V nadaljevanju si bodo ogledali filmski studio VIBA Film, vrvhunc pa bo okrogla miza v dvorani Slovenske kinoteke z začetkom ob 17.30. Odprtva bo javnosti, posebej pa so nanjo vabjeni slovenski filmski avtorji in delavci. Predmet razprave bo med drugim novi deželni zakon o filmu, ki ga bodo orisali člani deželne komisije. Zakon je lahko podlag na novega povezovanja italijanskih in slovenskih ustvarjalcev ter novih dinamik sodelovanja v prostoru brez meje. Ob koncu bo društvo Amidei i prikazalo filmski prvenec avtorja Alessandra Angelinija »L'aria salata«, ki bo nastopal v izboru za nagrado Amidei.

Na 26. mednarodnem festivalu, ki bo potekal med 19. in 28. julijem v parku goriškega dvorca Coronini Cronberg - tudi prizorišče je letošnja novost - in v Kinematiku na Travniku, se za nagrado za najboljši scenarij poteguje deset evropskih filmov. Ob tekmovalnem programu bodo posebno mesto odmerili kratkim filmom ter retrospektivama scenarističnih dosežkov Sandra Petraglie in Stefana Rullija in filmom z dokumentarno vsebino o španski vojni, odprti pa bodo tudi novo okno na ameriško neodvisno produkcijo.

Začetki festivala za nagrado Amidei segajo v 70. leta dvajsetega stoletja. Glavno vlogo je tedaj odigral goriški Slovenec in senator italijanske republike Darko Bratina. Zamisel za nagrado se je namreč porodila ravno v pogovorih med Bratino in Amidejem najprej na beograjskem Festu in nato v Rimu. Sergio Amidei, sicer goriškega rodu, se je rodil 30. oktobra 1904 in je v svoji karieri obveljal za enega največjih italijanskih scenaristov vseh časov. Podpisal se je pod scenarije za več kot osemdeset filmov in z Robertom Rossellinijem velja za utemeljitelja italijanskega neorealizma.

ŠTEVERJAN - Priprave Pevski užitki na 37. Festivalu

Julij je pred vratili in ljubitelji narodnozabavne glasbe že čakajo na 37. števerjanski festival, na katerem se obeta marsikater užitek ob zvokih zapeljivih polk in valčkov v svežini borovcev župnijskega parka. Festival se bo letos začel v petek, 6. julija, ob 20.30, drugi tekmovalni večer bo dan kasneje, 7. julija, ravno tako ob 20.30, finalni del festivala pa bo v nedeljo, 8. julija, ob 17.30.

Nastopajoči se bodo potegovali za nagrado za najboljši ansambel in trofejo društva F.B. Sedej (1.500 evrov), za nagrado občinstva (600 evrov), dalje za nagrado za najboljši kvintet (400 evrov), za najboljši trio (400 evrov), za najboljšo melodijo (400 evrov), za najboljše besedilo (200 evrov) in za najboljšega debitanta (200 evrov). Komisijo za glasbo bodo sestavljali Slavko Avsenik ml., Bertl Lipusch, Danilo Čadež, Jože Burnik, Tullio Možina, Jan Leopoli, Denis Novato, Mihail Corsi in predsednik Matej Pintar, komisijo za besedilo pa Milan Jež, Leonard Katz ter Franca Padovan in Martina Valentincič, ki zastopata organizatorja. Za ozvočenje sta zadolžena Mice Karov in Niko Klanjšek, za sceno bo skrbel Jože Napotnik, napovedovalca pa bosta Jasna Kuljaj, sovodenjiteljica oddaje Na zdravje!, in Janez Dolinar. Naj še dodamo, da bosta v pevski sobi Sedevege doma razstavljal likovna in ročna dela Nada Škorjanc in Florjan Vogrič. Tudi letos bo mogoče spremljati ves potek tekmovanja preko spletnih strani društva Sedej (www.sedej.org), za kar imata zaslužno goriški podjetji Tmedia in Blu2000.

GORICA - Celovečerni koncert zbara Lojze Bratuž

S pesmijo ogreli dušo in srce

Med prepevjem
v svetoivanski
cerkvi v Gorici

BUMBACA

S četrtekovim celovečernim koncertom, ki je ogrel dušo in srce, je mešani pevski zbor Lojze Bratuž v cerkvi sv. Ivana v Gorici sklenil uspešno sezono. Pevci z dirigentom Bogdanom Kraljem na čelu so posebno ponosni na srebrno plaketo, ki so si jo pred nekaj meseci zasluzili na tekmovalju slovenskih zborov Naša pesem v Mariboru, je uvodoma povedal predsednik zbara Marko Tercič. Za doseg takih rezultatov je potrebnega veliko truda, je dodala, zraven pa je tudi veliko veselja.

Po pozdravu župnijskega upravitelja Marijana Markežiča se je zbor v cerkvi najprej predstavljal z devetimi nabožnimi pesmimi - za dušo - slovenskih in tujih avtorjev. Začeli so z Gallusom, nadaljevali z Mozartovim biserčkom Ave Verum in Saint-Saensovim Tollite hostias. Na vrsti sta bili dve znani pesmi iz ruske pravoslavne liturgične zakladnice: Oče naš Čajkovskega in Tebe pojem Rahmaninova. Lepi sta bili tudi Ubi caritas franceskega skladatelja

20. stoletja Mauricea Durufleja in Ave Maria še živečega Španca Javiera Busta. Prvi del koncerta je zbor, ki nosi ime po Lojzetu Bratužu, sklenil z njegovo V duši nam plamen čist gori in z Gruberjevo Sonco že zahaja, ki je prava poslastica tako za pevce kot za poslušalce.

Drugi del koncerta - za srce - je potekal na lepo urejenem dvorišču za cerkvijo, ki ga je res številno občinstvo kar napolnilo in uživalo v prijetnem poletnem večeru, ki ga nekaj grozecih sivih oblakov ni moglo skaliti. Zbor Bratuž je zapel devet pesmi, v glavnem ljudskih ali prirejenih, otožnih in veselih, ki so resnično navdušile zbrane poslušalce. Posebno lepe so bile tiste, v katerih je kot solistka nastopila Nadja Cotič. Po zadnjem, vedno učinkoviti Merkujevi Injen čeua jti gna, se je Tercič izkreno zahvalil ustavnovam, ki podpirajo zbor, duhovniji, ki ga je tako lepo sprejela, pevcem za zvestobo in zavzetost, pa tudi njihovim staršem in dedkom, ki so jim v oporo in pomčo. Na poseben način se je v imenu vseh zahvalil dirigentu Bogdanu Kralju, ki jih je »popeljal do tako zavidljivih rezultatov«, in mu v dar poklonil slikarsko delo pevke. Za prijetni večer se je pevcem zahvalil tudi g. Markežič, nakar so pevci kot dodatek in poklon Bratužu v tem letu, ko se ga še posebej spominjam, zapeli še Monotonu pojo m kragulčki. Vedra in razposajena druščina vseh prisotnih se je zadržala na prijetnem prazniku do poznejših nočnih ur ob bogato obloženih mizah.

NAROČNIKOM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis
v kraju letovanja, priporočamo, da nas obvestijo
vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

040-7786331
vsak dan od 12. do 16. ure ali
0481-533382
v dopoldanskih urah.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA

ESSO - Ul. Aquileia 40
ESSO - Ul. Lungo Isonzo 77

ERG - Ul. San Michele 57

AGIP - Ul. Trieste 179

TRŽIČ

SHELL - Ul. Boito 43

AGIP - Ul. Matteotti 22

ERG - Ul. G.F. Pocar

KRMIN

OMV - Drev. Venezia Giulia 53

GRADIŠČE

SHELL - Drev. Trieste 50/a

RONKE

AGIP - Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+

STARANCAN

AGIP - Ul. Trieste 47

MARIAN

AGIP - Ul. Manzoni 164

ŠKOCJAN

AGIP - Ul. Battisti 22 (Pieris)

ROMANS

AGIP - Ul. Aquileia 34

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 15.15 - 17.00 - 18.45
- 20.20 - 22.15 »I Fantastici 4 e Silver Surfer«.

Dvorana 2: 15.00 - 16.50 - 18.00 »I Robinson - Una famiglia spaziale«; 20.00 - 22.00 »Sole nero«.

Dvorana 3: 15.50 - 17.50 - 20.10 - 22.10 »Hostel: parte II« (prepovedan mladim pod 14. letom).

CORSO Rdeča dvorana: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »Il destino nel nome«.

Modra dvorana: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »Mio fratello è figlio unico«.

Rumena dvorana: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »Ocean's 13«.

KINEMAX TRŽIČ Dvorana 1: 15.00 - 16.45 - 18.30 - 20.15 - 22.10 »I Fantastici 4 e Silver Surfer«.

Dvorana 2: 15.30 - 17.00 - 18.30 - 20.00 »TMNT: Teenage Mutant Ninja Turtles«; 21.30 »Pirati dei Caraibi - Ai confini del mondo«.

Dvorana 3: 15.30 - 17.45 - 20.10 - 22.20 »Ocean's Thirteen«.

Dvorana 4: 15.00 - 17.20 - 19.50 - 22.20 »Il destino di un guerriero - Alatriste«.

Dvorana 5: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00 »Hostel: parte II« (pr. mlad. pod 14. letom).

NOVA GORICA: 18.00 »Artur in Minimojčki«; 20.00 »Beanove počitnice«.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALL'ORSO BIANCO (Tavasan), korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH ROJEC Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

Čestitke

*Mladi doktorici NEŽKI FIGELJ
čestitamo za uspešno zaključen univerzitetni študij in ji želimo nadaljnjih študijskih podvigov in poguma v življenju.
Skupaj z njo se veselimo mama Majda, brat Matija in teta Magda.*

Obvestila

DANDRŽAVNOSTI IN KRESOVANJA bo danes ob 19. uri v Vitovljah. Na programu nastop Goriškega pihalnega orkestra, Gledališke skupine iz Štandreža in učenec OŠ Šempas; pozdravni nagovor bo imel novogoriški župan Mirko Brulc; sledilo bo druženje ob kresu in ples z ansamblom Hram.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE sporoča šolam in drugim zavodom, da so odložili rok za izročitev prošenj, na podlagi katerih dodeljujejo prispevke vzgojnim pobudam v prihodnjem letu. Sprva določeni rok, ki bi zapadel 29. junija, je bil preložen na 13. julij letos; informacije nudijo od torka, 26. junija, dalje na no-

vem sedežu Fundacije v ulici Carducci 2 v Gorici med 8.15 in 13.15.

KNJIŽNICA FEIGEL obvešča, da bo s pondeljkom, 25. junija, vse do 14. septembra poslovala po poletnem urniku: vsak dan razen soboto od 8. do 16. ure. Knjižnica bo zaprta za dopust od 13. do 24. avgusta.

MPZ JEZERO obvešča vse člane, da bo pevski vajaj v Braniku v torek, 26. junija, ob 20.30.

OBČINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU bo do začetka šolskega leta odprtta po poletnem urniku: ob pondeljkih med 14. in 17. uro in ob sredah med 9. in 12. uro.

OBČINSKI PRAZNIK V SOVODNJAH:

danes ob 9. uri zbiralisce za pohod Po poteli prve svetovne vojne, ob 12.30 kosilo za pohodnike, ob 13. uri odprije otroškega kotička, ob 13.30 Igre brez meja med domačimi vasmi, ob 17. uri tekmovanje v košnji, ob 19. uri kulturni program (plesnoakrobatska skupina Twist, slavnostni govor župana, podeljevanje priznanj in nagrajevanje turnirjev in tekmovanj, na grajevanje domačega kruha in vina), ob 21.30 ples z ansamblom Trije prašički; delovali bodo dobro obloženi kioski z jedilčo in pičačo.

OVERNIGHT - Goriška pokrajina nudi vsako soboto brezplačni avtobusni prevoz do zabavišč in nočnih lokalov. Od-hod avtobusov: Gorica - Rdeča hiša 21.50, Travnik 21.55; Tržič - ul. Pocar 22.10, 22.20, 23.10, 23.15, ul. Valentinis-Gaslini 22.20, 22.30, 23.20, 23.25; Sesljan - more 22.35, 22.45, 23.35, 23.40. Vrnite: Sesljan - morje 1.10, 2.10, 3.10, 4.10; Tržič - ul. Valentinis-Gaslini 1.25, 2.25, 3.25, 4.25, ul. Pocar 1.35, 2.35, 3.35, 4.35; Gorica - Travnik 3.00, 5.00, Rdeča hiša 3.05, 5.05; informacije na spletni strani www.aptgorizia.it ali na tel. 800-955952.

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES - Konferenca za Italijo vabi v nedeljo, 1. julija, ob 11.30 k maši v oglejski baziliki, kjer se bo začelo srečanje v Italiji živečih Slovencev; srečanje se bo nadaljevalo v gostilni Ca' Tullio na poti za Gradež; predviden je kulturni program ob udeležbi predstavnikov državne in deželne vlade.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA vabijo na akcijo Odprta vrata v naravo,

ki je namenjena vsem otrokom, predvsem osnovnošolcem in srednješolcem danes v Jamljah. Na programu lokostrestvo, pionirstvo, priziganje ognjev, športne igre...; informacije na tel. 340-1635884 (Majna) in tel. 335-5316286 (Veronica).

TEČAJ KRANIO-SAKRALNE TERAPIJE 1.

stopnje bo v Gorici vodil Samo Lutman v drugi polovici avgusta; informacije na tel. 393-7958254.

ZCPZ Trst pripravlja raziskavo o cerkveni glasbi med Slovenci v Italiji od 1900 daje.

Prosimo za pomoč zborovodje, organizate, skladatelje in organizatorje, da nam posredujejo podatke po tem vzorcu: ime in priimek; datum in kraj rojstva; ime staršev izobrazba, poklic, delo; glasbena izobrazba in glasbeno delo. Podatke naj pošljemo do 30. junija na naslov: ZCPZ, ul. Donizetti 3, 34133 - Trst.

ŠEMPETRSKA ŠAGRA bo ob praznovanju sv. Petra in Pavla v petek, 29. junija, in na Petrovo nedeljo, 1. julija: 29. junija ob 19. uri praznična maša v cerkvi sv. Petra v Šempetu; ob 20. uri monokomedija Evangelij po Čušinu in ob 21. uri družbeno srečanje na dvorišču župnijskega urada v Šempetu; 1. julija ob 8. uri maša v cerkvi sv. Petra; med 9. in 12. uro mimo-hod ljudskih noš na šempetrskem placu; ob 10. uri maša v cerkvi sv. Petra; med 17. in 22. uro 1. ples na brijarju in nastop folklorne skupine Gartrož iz Nove Gorice na šempetrskem placu.

Namesto cvetja na grob Milice Pahor dajujo družine Rajko Boneta 50 evrov, Guido Devetak 50 evrov, Lučano Devetak 50 evrov, Jožef Gergolet 50 evrov ter Amelia, Ana in Ema Gorjan 75 evrov za »Via di Natale« pri CRO v Avianu.

Namesto cvetja na grob Milice Pahor dajujo za zadrugo Dol-Poljane družina Franc Pahor 50 evrov, mož Mario in sin Vojko 50 evrov, strica Jožef in Mario Peric z družinama 125 evrov.

Ob 10. obletnici smrti Romana Cargnela daruje žena Elvira 50 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Štandrežu.

like) ob 21. uri »Onde Mediterrane« plesni nastop »Alexander Show«; 29. junija (trg Republike) ob 20.45 »Onde Mediterrane« nastopi plesnih šol; ob 29. juniju do 1. julija (Marina Julia) ob 21. uri »Onde Mediterrane - Onde Road«; La magia del teatro di strada; 30. junija (-trg Falcone e Borsellino) ob 21. uri Lettere Mediterrane srečanje z Monijem Ovadio; 1. julija (trg Republike) »Onde Mediterrane« ob 18. uri Praznik siciliske »grande«, ob 21. uri koncert skupine Blek Panter v organizaciji društva Tržič, ob 22.15 Afriški ritmi in plesi.

GLASBENA MATICA vabi starše in člane na predizpitni nastop Jarija Jarca in Mojce Doljak, učenca prof. Dorine Cante, v pondeljek, 25. junija, ob 20.30 v dvorani Kulturnega društva Jezero v Doberdobu.

ZSKD, Unione società coral di FVG, Glasbena Matica, RAI - Deželni sedež za FJK - Slovenski program vabijo na glasbeni večer Zasul si me z zvezdami-Pavletu Merkuju ob 80. jubileju v torek, 10. julija, ob 21. uri na Devinskom gradu (v primeru slabega vremena bo prireditev v Kulturnem domu v Gorici). Predprodaja vstopnic: Zveza slovenskih kulturnih društev, UL San Francesco 20, Trst (tel. 040-635626); korzo Verdi 51, Gorica (tel. 0481-531495), od pondeljka, 25. junija do torka, 10. julija od 9. do 13. ure.

MAVHINJE - 7. Zamejski festival amaterskih odrov

Na mavhinjskem odru od najmlajših do odraslih

V petek so nastopili domači otroci, mladi veterani društva J. Štoka in gostje iz Porabja

Neznašna poletna sopara, ki nam v zadnjih dneh res ni dala miru, je bila v petek zvečer nekoliko bolj prizanesljiva. Resnici na ljubo je razlika med večeri na Krasu in v mestu neizpodbitna; medtem ko si v kraških vaseh zvečer včasih celo oblečeš pulover, se v mestnem središču le potiš in tarnaš. No, tudi svežina (tako predstav kot pač klimatskih razmer) je eden izmed adutov, ki jih kot vsako leto zaigra tudi mavhinjski festival amaterskih dramskih skupin. Kaj je torej boljšega od uživanja na svežem zraku ob gledanju gledališke predstave?

CELODNEVNA OSNOVNA ŠOLA STANKO GRUDEN, VRTEC MAVHINJE IN ŠEMPOLAJ ŽABJI KRALJ

Kot smo že poročali, se je na letošnji gledališki festival prijavila cela vrsta otroških skupin, ki delujejo v okviru šole ali društva in predstavljajo ne-precenljiv potencial, ki ga ne gre podcenjevati, saj pomenijo bodočnost tako mavhinjskega festivala kot tudi gledališča in njegove rasti nasprotno.

Mednje spadajo seveda tudi učenci celodnevne osnovne šole Stanka Grudna in malčki iz vrtcev iz Mavhinje in Šempolaja, ki so se v petek v Mavhinjah kot prvi predstavili številni publiki z ljudsko špansko legendo o Žabjem kralju. Razposajena skupina, ki je nastala priložnostno v okviru povezave med šolo in vrtcema, se je na odru izredno lepo odrezala in s petjem obogatila prisrčno zgodbico, ki jo najbrž prav vsi poznamo. Lepa princeska izgubila namreč v vodnjaku zlato žogo, za katero bi bila pripravljena narediti vse. Njen jok zasišli žabec, ki ji v zameno za žogo ponudi življenje z njim; princeska seveda privoli, ko pa dobi nazaj žogo, se za ubogega žabca več ne zmeni. Ta ji sledi na dvor, ona pa ga samo zmerja, češ da je grč, umazan in smrdljiv, kljub temu, da jo oče svari, da obljuba dela dolg in da se je treba držati dane besede. Ko pa se žabec spremeni v prelepega princa, si princeska v hipu premisli, vendar princ noče živeti s tako ošabnim dekletom. V slovo ji male zelene žabice zapojejo »Adios princesa«, ona pa samo histerično hlipa za njimi.

Učenci in učiteljice ter številni pomagači so izdelali prirščne kostume in sceno, za priedbo dela in režijo je poskrbela Lara Puntar, petje otrok pa je skozi vso igro s kitaro spremjal Dario Viviani. Z doživetim igranjem in petjem ter prepletanjem živahne igre so malčki dokazali, da jim je predstava priraslata k srcu in da ne bodo tako zlahka pozabili prvega nastopa na mavhinjskem odru.

Publika je ves čas spremljala dogajanje na odru in s toplimi aplavzi bodrila male igralce, med katerimi je že izstopal marsikateri gledališki talent.

PORABSKA GLEDALIŠKA DRUŽINA NINDRIK-INDRIK ZS MALE VOJNE (MAJHNE VOJNE)

Porabski prijatelji so na zamejskem festivalu amaterskih dramskih skupin skorajda stalnica. Letos se že tretjič vračajo v Mavhinje, v pretekli sezoni pa so oni gostili domačo dramsko skupino društva Cerovlje-Mavhinje. Gledališče v Porabju je bilo ustanovljeno v sezoni 1995/96 z imenom Porabska gledališka skupina Nindrik-Indrik (Nekje drugje) pod okriljem Zveze Slovencev na Madžarskem. Skupina je v kratkem začela redno nastopati tako doma kot tudi v sosednji Sloveniji, danes pa sodeluje na marsikaterem mednarodnem gledališkem festivalu in letno doseže do 15 nastopov.

Avtor teksta za predstavo Male vojne in hkrati njegov režiser je Milivoj Miki Roš. Gre v bistvu za komedijo, v kateri se prepletajo prizori iz življenja dveh zakonskih parov, sosedov. Okrog lesene ograje sredi odra se odvija množica prizorov med sosedsko »ljubezni«. Male vojne niso celostna zgodba, temveč mozaik malih zgodb, slik iz naših življenj, kot jim pravi Žužolina, ki v predstavi nastopi kot neke vrste scenarist in režiser, ki vpada v dejanje in ga prekinja oziroma spreminja. Pred nami »zrežira« vojno med sosedama zaradi nevoščljivosti glede vrta in bogatejšega pridelka, vojno med moškima zaradi ženske, vojno zaradi neizmernega ljubomuma, vojno zaradi pretiranega uživanja alkohola, zaradi vere, zaradi demokracije in še in še. V glavnih vlogah ognjevitih sosedov so nastopili Laci Nemeš, Tundi Doučec, Pišta Nemeš, Klara Fodor in Biserka Bajzek. Kljub jezikovnim težavam (predstava je bila seveda odigrana v porabskem narečju) pa je publika z veseljem spremjala prepirje med sosedji, ki niso nikakršna novost niti pri nas, in naposled z aplavzom nagradila zlahko in duhovito besedovanje ter dobro igro.

MLADINSKA SKUPINA SLOVENSKEGA DRAMSKEGA DRUŠTVA JAKA ŠTOKA

VEČERJA S PISMOM

Zaključno dejanje je na odru mavhinjskega festivala odigrala skupina dinamičnih dijakov in univerzitetnih študentov, ki - kot je v brošuri sama zapisa - ljubi nove izzive in gledališko na-

NEDELJA, 24. junija 2007

19.00 - VZS MITJA ČUK -
Barvana Klapa: *Princeska in
dobri velikan;*

20.30 - SLOVENSKO
DRAMSKO DRUŠTVO JAKA
ŠTOKA - Otroška skupina
slovenskega dramskega
društva Jaka Štoka: *Narobe
stvari v mestu Petpedi;*

21.30 - BENEŠKO
GLEDALIŠČE - *Poletje gre h
koncu.*

Na slikah: levo
zgoraj mali igralci v
igriči Žabji kralj,
desno zgoraj
gostje iz Porabja,
poleg pa člani
mladinske skupine
Jaka Štoka

KROMA

stopanje. Mladi skupaj ustvarjajo že bližno deset let, najprej pod vodstvom Suzi Bandi, sedaj pa pod mentorstvom igralca Gregorja Gereča. Na vajah, pravijo, so precej živalnih, ko pa je treba, zna jo biti ustvarjalni in disciplinirani. To so seveda tudi gledalcem dokazali z izbiro neobičajnega besedila Milana Jesiha. S to igro se je skupina tudi uvrstila v finalni del Festivala mladinskih gledaliških skupin Slovenije Vizije, ki je potekal la ni maja na Ptuju, in odnesla nagrado za najbolj inovativen pristop. Na prvi pogled gre za prikaz običajne večerje šti-

rih oseb, ki sedijo pri mizi in se pogovarjajo o povsem navadnih stvareh, začenši s pismom, ki ni bilo nikoli oddosljano. Vendar vsak govoril le samemu sebi in sploh ne posluša, kaj pravi sosed: prvi se jezi na poštnim uradom, drugi nad katastrofalno izgubljeno nogometno tekmo, tretja nad vremenskimi napovedmi, četrta pa nad prodajalko zelenjave v trgovini; nato se med partnerji še kregajo, brezsrčne besede letijo z ene strani mize na drugo, odnosi se hladijo in situacija postane brezizhodna. Skratka, okrog mize se prepleta le nesmisel-

no besedičenje, ki ga mladi ustvarjalci še poudarjajo s pomnožitvijo vlog, se pravi s pogosto zamenjavo štirinajstih nastopajočih, na tak način so vsi igralci v gledališki skupini imeli možnost aktivno sodelovati pri predstavi. Absurdnost situacije so učinkovito v sveže prikazali Andreja Bruss, Ilijia Bufon, Jernej Bufon, Nikolaj Bukavec, Vesna Hrovatin, Martina Lisjak, Jaruška Majovski, Tereza Pertot, Igor Rebula, Jan Sossi, Meta Starc, Nicole Starc, Alex Vescovi in Veronica Zuzič.

Sara Sternad

N

EDELJSKE

Materje z otroki v narodju potrežljivo čakajo, kdaj se bodo odprla vrata mejnega prehoda in bodo lahko zapustili nevarno območje Gaze. Več sto moških in mladih Fantov, ki so se še prejšnji teden borili na strani gibanja Fatah, ki ga je ustanovil dolgoletni palestinski voditelj Jaser Arafat, množično zapuščajo Gazo, ki je zdaj v rokah Hamasa. Bojijo se maščevanja tega skrajnega palestinskega gibanja, bojijo se za življenje, za usodo njihovih družin. Mnogi so že dneve ujeti med dvema ognjem, v betonskem tunelu na mejnem prehodu Erez, kjer na eni strani stojijo oboroženi pripadniki Hamasa, na drugi izraelska vojska.

Palestinci so razdeljeni, kot še nikoli doslej. Zdi se, da se je sen o enotni palestinski državi, razblinil. Le s težavo še govorimo o palestinskih ozemljih. Gaza in Zahodni breg imata namreč vse manj skupnega. V Gazi zdaj vlada Hamas, na Zahodnem bregu se za prevlado bori Fatah, gibanje predsednika Mahmuda Abbasa, ki ima tradicionalno tam tudi več podpore. Vse kaže, da Palestincev ne bo družila niti več enotna vlada. Medtem ko je v Ramali na Zahodnem bregu prisegla začasna vlada pod vodstvom Salama Fajada, doslej finančnega ministra, ki ga je Abbas izbral za novega premierja, pa v Gazi na premierskem stolčku vztraja Ismail Hanija, iz vrst Hamasa, ki je doslej vodil vlado narodne enotnosti.

Čeprav Arabska Liga pritiska na palestince naj znova sedejo za pogajalsko mizo, sprave tako kmalu še ni videti na obzorju. Siloviti spopadi med Hamasom in Fatahom, ki so minule dni divjali v Gazi, so še najbolj spominjali na državljanško vojno. Ubith je bilo preko sto ljudi, vrstili so se maščevalni pohodi, umirali so tudi nedolžni ljudje, in tega ne gre čez noč pozabiti. Zamaskirani pripadniki skrajnega gibanja Hamas so se polastili tudi predsedniškega poslopja v Gazi. Oskrnili so fotografije dolgoletnega palestinskega voditelja Arifata in predsednika Abbasa, ki se je pred nemiri v Gazi umaknil v Ramalo na Zahodnem bregu. Prav na tistih foteljih, kjer sta pred dobrim mesecem dni sedela palestinski predsednik in slovenski zunanjji minister Dimitrij Rupel, ki je bil mimogrede tudi zadnji tuji politik, ki ga je Abbas sprejel v Gazi, so se včeraj fotografi ali oboroženi pripadniki Hamasa.

Gibanje, ki zdaj nadzoruje celotno območje Gaze je aretiralo številne pomembne pripadnike Fataha, nekaj vodij varnostnih sil tega gibanja je Hamas sicer pomilostil, vendar pa na spletni strani objavil, da bodo izdajalci, kot je Hamas poimenoval pripadnike Fataha, kaznovani. Na spletni strani so objavili v obliki kart tudi štiri fotografije najbolj želenih vodij varnostnih služb gibanja Fatah. Eden izmed njih je bil že ubit, njegova fotografija pa prečrtana. Najbolj znan med iskanimi voditelji je zagotovo karizmatični Mohamed Dahlan, ki je zadnje mesece vodil varnostne službe Fataha v Gazi. Ko so izbruhnili najsilovitejši spopadi, je bil, vsaj uradno, na operaciji kolena v Kairu. Za mnoge poznavalce je bil to zgolj ironični odgovor za beg iz Gaze, še preden je ta padla v roke Hamasa. Dahlan je očitno vedel, ali pa vsaj slutil, da se njegovemu gibanju ne piše nič dobrega in, da bo tudi njegovo življenje kmalu v rokah Hamasa. Tisti, ki so bili v hierarhiji nekoliko nižje, tega niso vedeli. Če pa so, si bega v tujino niso mogli privoščiti.

Le petdeset pomembnejše, ki se je znašlo na seznamu predsednika Abbasa, je smelo zapustili območje Gaze. Po neuradnih podatkih naj bi šlo za dogovor med Abbasom in izraelskimi obla-

stmi, ki naj bi poskrbele za prevoz članov Fatah preko izraelskega ozemlja na Zahodni breg, saj naj bi ti bili resnično v življenski nevarnosti.

Čeprav je Ismail Hanija zagotovil, da so vrata za pogovore s Fatahom še vedno odprta, je ob tem gibanje predsednika Abbasa, ki uživa podporo Zahoda, tudi obtožil resnih zločinov. Številne človekoljubne organizacije pa so opozorile tudi na kršenje človekovih pravic iz strani Hamasa, ki ga podpira Iran, in nedopustno znašanje nad civili. Po pripovedovanju prič, naj bi predstniki Hamasa iz več kot desetnadstropne stavbe pometali nekaj članov ene izmed Fatahovih varnostnih služb. Nekaj moških, ki so se borili na strani nekdanje Arifatove milice naj bi pobili pred očmi njihovih najbližjih, tudi

otrok. Na drugi strani naj bi Fatah postal več moških samo za to, ker so imeli brado, značilno za prirvence islamskega Hamasa. Kaj vse se je zares dogajalo v Gazi v minulih dneh, bomo izvedeli šele, ko bodo zdaj nepropustno zaprte meje tega gosto naseljenega palestinskega območja znova prehodne.

Hamas je sicer napovedal, da bo tudi s silo, če bo potrebno, odprl mejnih prehod s sosednjim Egiptom in se tako tudi distanciral od Izraela, od koder so doslej na območje Gaze pritekale vse življenske dobrane. Zato ljudje zdaj v vrstah čakajo na hrano in se pripravljajo na najhujše. Izrael je napovedal, da bo izoliral območje, ga prenehal oskrbovati z gorivom in drugimi dobrinami. Vsi, ki si zdaj želijo zapustiti Gazo, pa vendarle niso v nevarnosti,

mnogi želijo za seboj pustiti življenje v prenaseljenem mestu, kjer ni dela in ne prihodnosti za njihove otroke. Pomanjkanje se v Gazi ni začelo z prevlado Hamasa, niti z medpalestinskimi spopadi, temveč veli prej. Življenje na tem koščku palestinskega ozemlja je že leta podobno zaporni, od koder se uspe izmuzniti le redkim, večina jih ostane zaprtih vse življenje. Zatočišče si pogosto najdejo prav v skrajnih gibanjih.

Medtem ko se razmere v Gazi umirjajo in so po več tednih znova odprli trgovine in javne ustanove, pa zdaj vse bolj vre na Zahodnem bregu, kjer se Fatah maščuje nad pripadniki in simpatizerji Hamasa. V odgovor na dogodek v Gazi, želi Fatah vzpostaviti popoln nadzor nad Zahodnim bregom in to s podporo Zahoda, kot tudi Izraela.

Washington je namreč pozdravil odločitev predsednika Abbasa o razpustitvi vlade narodne enotnosti in tudi že napovedal ukinitev sankcij proti novi vladi Salama Fajada, sledila je tudi Evropska unija, sredstva pa je pripravljen odmrzniti celo Izrael. Pomoc naj bi namreč okrepila predsednika Abbaša in oslabila Hamasa, ki vlada v Gazi. Hamas namreč ni sosed, ki bi si ga Izrael želel. Skrajno gibanje, ki se zgleduje po Iranu, si želi islamske revolucije in na Bližnjem vzhodu ne vidi prostora za Izrael, saj si ozemlje judovske države v celoti želi za svojo, palestinsko državo. Ne gre pozabiti, da so se z zmagom Hamasa v Gazi okrepile tudi protizahodne sile v regiji, kot so libanonski Hezbolah, Sirija in Iran in tudi vse bolj na Teheran navezan Irak.

MED KLADIVOM IN NAKOVALOM

*Hamas ni sosed,
ki bi si ga
Izrael želel...*

KARMEN ŠVEGL

Čestitam, dospel/a si na mavrico

Ime in priimek _____

Roberta in Martina

Otroci, njihovi nasmehi, igre so zaznamovali zaključek ustvarjalne delavnice za otroke **S PRAVLJICO NA MAVRICO**.

Zaključno srečanje je potekalo v četrtek, 31. maja, v popoldanskih urah na proseškem **B'LANCU**.

B'LANC, kraj šager, se je tokrat obarval z otroškim petjem, plesem in igrami.

Pod vodstvom Martine Rustja in Roberte Gollia so najmlajši otroci zapeli in zaplesali pesmico Petelinček je na goro šel. Sledila je skupina otrok, ki že obiskuje osnovno šolo. Številni publiki so predstavili **RDEČO KAPICO NA ZRCALU**.

Najlepši trenutek za prisotne je bil pravljični kviz z zabavnimi igrami. 5 skupin se je pomerilo v poznavanju pravljic.

Malčki so tekmovali v piha spretno polnile steklenice vrečami. Mamice in prisotni cem ploskali. Sodnici Ketty sodili in proglašili za zmagovalce. Na koncu je sledilo podeljevanje vročic.

Tako so dnevi lutkarstva, gibanja, petja končali. Na **B'LANCU** je bilo 30 otrok, veliko staršev in spremljevalcev.

LEPO VZDUŠJE JE BILO NA B'LANCU

LETOS SE JE NA PROSEKU ODVIJALO

Pod božičnim

S P R A V L J I C O N A M A Y R I C O

D E Ž N I K O M

Mijsko misko
leze

življ. afir.
živ. vol. skih

nju kroglico s slamico, nato so skupine z vodo in se zabavale v skakanju z prijaci. Sorodniki so pa navijali in tekmovali. Furlan in Angelica Podos sta strogo ocenili skupino PIČU.

Prejemanje diplome - Dospel sem na malediškega nastopanja in otroškega je za to priložnost zbral približno 20 sorodnikov. Vsi skupaj so se poslovili s

NA B'LANCU

LISIČKA JE...

LISIČKA JE PRAV ZVITA ZVER,
POD SKAL'CO IMA SVOJ KVARTIR,
PA Z REPKOM MAHLJA
IN S KREMLJJI PRASKLJA,
PA Vpraša, ČE J'LOVEC DOMA.

naši odločni
loveci...

OJ, LOVEC PA NA SKAL' SEDI,
NABITO PUŠKO V ROK' DRŽI,
PA ČAKA NA NJO,
DA USTRELIL JO BO,
ČE LE PRIKAZALA SE BO.

naše zvite
lisičke...

LISIČKA PA JE ZVITA B'LA,
PRI DRUGI LUKNJI VEN JE ŠLA,
NA HRIBOKU SEDI,
SE SLADKO SMEJI,
PA JAGRÖKU FIŠ'CE MOLI.

PRVIČICA JE NA PROSEK DOSELJA
IN NA ODRU ZAŽIVELA.
LUTKA JE BILA VESELA,
SAJ JE GLAVNO VLOGO IMELA.

VSI JUNAKI SO PLESALI,
LEZIČKI SO PLESALI
IN VRSIBO ZGODBO ZAIGRALI.

OTROCI SO JEM PESMICO ZAPELI,
TRIKRAT SE ZAPRTELI,
VRVIZU ODGOVORE ZADELI.

VESELO SO SE PROSEČANI POIGRALI,
S PRVIČICO SMO KONČALI!!

MARTINA RUSTIA
ROBERTA GOLLIA

ZAHVALA
ANGELICA PODOS
KETTY FURLAN

Vsem otrokom in staršem, ki so sodelovali:
HVĀLA! JAN
Daniel Malina Katja
Hanna Sofia Stepan
Petra Matja Kristina ERIK
DANIEL Anna HARA Johanna Eleonora
Jelena Rajko Edwin Roda Dario
MATEJ Nastja Hailin Giada Irina
Zlatka
ZAHVALA MATEO Edwin Giada Irina
Zlatka
ZAHVALA MATEO Edwin Giada Irina
Zlatka
ZAHVALA MATEO Edwin Giada Irina
Zlatka

ZSKD- ZVEZI SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV
Didaktičnemu ravnateljstvu na Opčinah
OŠ A. Černigoja- UČNEMU IN NEUČNEMU OSERJU
Vzgojiteljicam otroškega vrteca
Godbenemu društvu Prosek-
Kontovel
MKPK-Mladinskemu
krožku Prosek-
Kontovel
ZADRUGI KULTURNI DOM PROSEK-
KONTOVEL
Igorju Guštinčiču in Saši Košuta

KULTURNI

Stiki ZSKD

MEŠANI PEVSKI ZBOR DEVIN – RDEČA ZVEZDA

Izid zgoščenke odraz štvetnega truda

Združevanje in racionalizacija sta pojma, ki sta v našem prostoru redno prisotna ... v ustni obliki prav gotovo. Ob skoraj vsaki takti ali drugačni priložnosti je med kulturnimi delavci iznesena potreba bo združevanju sil, želja po odpravi »dvojnikov«, po bolj smotriti uporabi društvenih prostorov ali kulturnih domov. Najpogosteje ostaja vse le pri besedah: v nekaterih vseh imamo še danes po dve kulturni društvi, nekateri pevci so pripravljeni peti v zboru le v primeru, da deluje v okviru domačega društva in domače vasi.

Obstajajo pa tudi svetle izjeme. Ena izmed teh je nedvomno Mešani pevski zbor Devin – Rdeča zvezda. Bilo je januarja leta 2001, ko sta Mešani pevski zbor Rdeča zvezda iz Saleža in Mladinski pevski zbor Devin združili moči. Do združitve je prišlo zaradi omenjenega števila pevcev pri posameznih zborih, nezanesljiv dejavnik pa je bilo medsebojno glasovno kompenziranje. Očitno je k združitvi odločilno pripomogla miselna »odprtost« tako starejših kot mlajših članov obeh zborov, ki so žeeli premostiti dotedanje miselne kalupe. Zbor sta vo-

dila Rado Milič in Herman Antonič (zborovodji obeh zborov), s sezono 2004/2005 pa je vodenje prevzel izključno Rado Milič. Kot se večkrat dogaja, se je sestav v minulih šestih letih kar nekajkrat spremenil, klub nihanjem pa se je število ustalilo na približno 20 pevcev. Postopno kakovostno rast je omogočila vztrajnost ožjega jedra stalnih pevcev in seveda potprežljivost zborovodij Hermanna Antoniča in Rada Miliča. Zbor deluje danes pod okriljem Kulturnega društva Rdeča zvezda iz Saleža, ki se s pevsko dejavnostjo lahko ponaša vse od svoje ustanovitve leta 1945.

OD ZGONIKA DO RUSIJE IN PRVE ZGOŠČENKE

V združeni zasedbi je zbor imel svoj krstni nastop že spomladi leta 2001 na prireditvi Mimoze za vas v Zgoniku. Nato se je za pevce začela dolga serija nastopov, ki se ni v bistvu nikoli prekinila: na reviji Primorska, na glasbenem srečanju "Venezia suona" v Benetkah ter "Cori in festa" v Spilimbergu, na reviji božičnih koncertov »Poslušajte vsi ljudje«, na tekmovanju primorskih pevskih

zborov in še marsikje. Resnici na ljubo se zbor z velikim navdušenjem odpravlja na gostovanja: prvo je bilo na sporedu že septembra 2001, ko so se pevke in pevci odpravili v Ercolano pri Neaplju. Mepz Devin-Rdeča zvezda se je namreč predstavil na mednarodni reviji "Coral polifoniche" v Ercolantu, kjer je bil deležen navdušenega sprejema publike ter izredno pohvalnih ocen s strani tamkajšnje kritike. Na enkratno doživetje se pevci spomnijo vsakič, ko zapojejo pesem Munasterio e Santa Chiara v priredbi Aleksandra Vodopivca, ki so jo naštudirali namenoma za to gostovanje. To je bil tudi začetek plodnega sodelovanja s skladateljem Vodopivcem, ki se je ohranilo vse do današnjih dni, kar je razvidno tudi iz zgoščenke, ki jo bo MePZ Devin-Rdeča zvezda predstavil v prihodnjih tednih (najverjetnejne v četrtek, 5. julija). »Kot je iz izbora pesmi razvidno, smo še posebno naklonjeni skladbam Aleksandra Vodopivca in to iz več razlogov: prvič zato, ker glasba zelo smiseln sledi tekstu in prav zaradi tega je interpretacija bolj učinkovita, poleg tege pa so stilno popolnoma različne od predreb drugih skladateljev. Drugič pa zato, ker sta naš zborovodja Rado Milič in Aleksander Vodopivec takoj našla skupni jezik. Osebno sta se spoznala, ko je v našem društvu pod Vodopivčevim vodstvom deloval Red star Big band in ju od tedaj veže iskreno prijateljstvo. Vodopivec je bil navdušen nad našo izvedbo triologije Mati, Živiljenje in Dolžnost, ki je nastala na podlagi odlomkov iz poslovilnega pisma staršem Pinka Tomažiča, zato je zapisal še druge pesmi in to izrecno za naš zbor, za kar smo mu seveda izredno hvaležni.«

Z zgoščenko je želel zbor uresničiti željo, da bi za seboj pustili trajno sled svojega delovanja. Gre za zvočni zapis, ki odraža ves trud, ki so ga pevci in zborovodji v minulih šestih letih vložili v vaje, tekmovanja in nastopanja, da bi ustvarili čim žlahtnejšo in ubrano zvočno podobo. Ob že omenjenem Vodopivcu so na zgoščenki tudi skladbe drugih domačih, predvsem zamejskih glasbenih ustvarjalcev: Hilarija Lavrenčiča in Adi-

ja Daneva, a tudi mladih avtorjev Andrejke Možina, Marka Sancina in Roberta Briščaka; Briščakova Bella ciao in Pod moskovnije vječera v priredbi Andrejke Možina sta prvi izvedbi. Slednja predstavlja tudi trajni spomin na rusko gostovanje, ki ga je zbor izvedel julija 2005 ob šestdesetletnici ustanovitve KD Rdeča zvezda.

Zveza slovenskih kulturnih društev, Unione società corali del FVG, Glasbena Matica, RAI – Deželni sedež za FJK – Slovenski program

vabijo na glasbeni večer

Zasul si me z zvezdam

Pavletu Merkiju ob 80. jubileju v torek, 10. julija 2007 ob 21. uri, ki bo na Devinskem gradu (v primeru slabega vremena se bo prireditev odvijala v Kulturnem domu v Gorici).

Pokrovitelji: Avtonomna dežela Furlanija-Julijška krajina, Pokrajina Trst, Občina Devin-Nabrežina, Slovenska kulturno-gospodarska zveza. Sodelujejo: A.I.R.S.A.C. EUROPA, Slaščičarna – čokoladarna OTA, Zadružna kraška banka, MoPZ Fantje izpod Grmade.

PREDPRODAJA VSTOPNIC: Zveza slovenskih kulturnih društev, Ul. San Francesco 20, Trst (tel. št. 040 635 626); Korzo Verdi 51, Gorica (tel. št. 0481/531495), od ponedeljka, 25. junija 2007 do torka, 10. julija 2007 od 9. do 13. ure.

morec bo v četrtek, 28. junija 2007 ob 20.30 dalje na nogometnem igrišču v Trebčah.

12. 6. 2007 je izšel državni razpis za cívilno službo s pričetkom oktobra 2007. Zainteresirani kandidati morajo biti stari od 18. do 28. let. Prijaviti se je treba do 12. julija 2007. Info: ZSKD med 10. in 12. uro od ponedeljka do petka.

**VSE INFORMACIJE
O TEČAJIH IN RAZPISIH
NUDI ZSKD**
**TEL. ŠT. 040 635 626,
E-MAIL trst@zskd.org**

iz oči v oči

Ime in priimek: Jan Sossi

Kraj in datum rojstva: Trst, 18.12.88

Zodiakalno znamenje: strelec

Kraj bivanja: Prosek \ Nabrežina

E-mail: jan_sossi@yahoo.it

Stan: zaseden

Poklic: študent

Najboljša in najslabša lastnost: rad pomagam, rad godrnjam

Nikoli ne bom pozabil: na prijatelje

Hobi: računalništvo

Knjiga na nočni omarici: La conquista della speranza

Najljubša risanca: Dragonball, The Simpsons

Najljubši filmski igralec: Mel Gibson

Najljubši glasbenik: Iron Maiden, Vasco Rossi

Kulturnik/ osebnost stoletja: Maršal Josip Broz TITO

Ko bom velik, bom... če mi uspe inženir

Moje društvo: Mladinski Krožek Prosek-Kontovel, SDD Jaka Štoka, ŠD Kontovel

Moja vloga v njem: predsednik, igralec, igralec

Svojemu društvu želim: mnogo uspeha

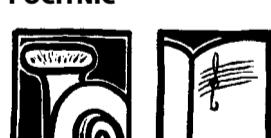
Moj življenjski moto: vsak je svoje sreče kovač

Moje sporocilo svetu: življenje je samo eno... uživajte!!!

agenda - agenda - agenda - agenda

USTVARJALNO PREŽIVLJANJE POČITNIC

INTERCAMPUS-MEDNARODNI MLA-DINSKI GLASBENI LABORATORIJ (Debeli rtč, od sobote, 28. julija do nedelje, 5. avgusta 2007): obveščamo zainteresirane naj pohitijo s prijavami, ker je še nekaj mest na razpolago.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE 2007 (Vojsko, od 27. avgusta do 1. septembra 2007): ZSKD obvešča, da je na razpolago še nekaj mest.

INFORMATIVNI SESTANEK o ustvarjalnih delavnicah na Vojskem bo v sredo, 27. junija 2007 ob 16.30 na sedežu ZSKD v Trstu (Ul. San Francesco 20, II. nadstropje).

**VLJUDNO PROSIMO UDELEŽENCE, KI ŠE NISO PORAVNALI VPISNIN NAJ TO STORIJO ČIMPREJ OZIROMA
PRED POČITNICAMI
(OD PONEDELJKA DO PETKA
OD 9. DO 13. URE).**

ČE SE BOSTE ODPRAVILI NA VIDEMSKO...

Fotografska razstava Dentro i paesi_Znotraj vasi, Valli del Natisone 1968_Nedške Doline 1968, fotografije Riccardo Toffolletti, Čedad, cerkev »Santa Maria dei Battuti«.

Arheološka razstava »Med Nadižo in Sočo; zgodbina in arheologija neke pokrajine_Natisone e Isonzo; storia e archeologia di un territorio«. Možni so skupinski vodeni obiski.

»Kar jo pieje kuka... junij v Rečanski dolini:«

21.6.2007, Hlodič, praznovanje za 40 let delovanja s kulturnim programom;

23.6.2007, Hlodič, Občinska dvorana od 17. ure dalje, praznovanje ob Sv. Ivanu.

Postaja Topolove: od sobote, 30. junija do nedelje, 15. julija večeri s kulturnim programom. Podrobni koledar prireditev dobite na ZSKD.

ZBOROVSKE NOVICE:

Občutena vsemanjšinska proslava na BAZOVSKI GMAJNI se bo odvijala v nedeljo, 9. septembra 2007 ob 15. uri. Združeni zbori pod taktirko Pie Cah bodo zapeli pesmi »Žrtvam, Bazovica, Smrt v Brdih« in »Vstajenje Primorske«. Notno gradivo je na razpolago na tržaškem sedežu ZSKD.

9. Mednarodno zborovsko tekmovanje Maribor 2008 se bo odvijalo od 18. do 20.

aprila 2008. Namenjeno je ženskim, moškim in mešanim zborom. Rok prijava zapade 23. novembra 2007.

NAGRADA IGNACIJOTA, IZTEKA SE ROK...

Izeka se rok za 3. natečaj za zborovske skladbe za nagrado IGNACIJOTA. Skladbe sprejemamo do 30. junija 2007 na naslov: ZSKD, Ulica San Francesco 20, 34133 Trst. Predvidene so tri nagrade: za najboljšo skladbo za odrasle zbrane, za najboljšo skladbo za otroški oz. mladinski zbor, posebno priznanje za najboljšo skladbo mladega/e avtorja/ice rojenega/e po 31. decembru 1980.

PESNIKI DVEH MANJŠIN – potujoča fotografska razstava ja na ogled v Narodni in študijski knjižnici (Ul. San Francesco 20, I. nadstropje) od ponedeljka do petka od 9. do 16. ure.

RAZISKOVALNA DELAVNICA O "SINESTEZIJI" GLASBE "Glasba postane gledališče in gledališče postane glasba" v organizaciji JSKD bo potekala v soboto, 18. in v nedeljo, 19. avgusta 2007 v Dijaškem domu v Novi Gorici.

Namen dvodnevne delavnice je predstaviti osnove uporabe glasbe v različnih umetnostih. Rok za oddajo prijav je petek, 13. julij 2007.

ZA LJUBITELJE GLASBE

Celovečerni koncert skupine The Authentics v organizaciji AŠD in SKD Pri-

ŠOLA - Zanimiva izkušnja skupine goriških dijakinj

Feniks, svoboda in osvoboditve

Evropski projekt »Phoenix: Freedom and Liberation« (Feniks: svoboda in osvoboditve), ki ga je na mednarodni ravni predlagalo združenje Terra del Fuoco iz Turina in ga je na našem ozemlju podprlo združenje Benkadi iz Štarancana s pomočjo goriške Province ter s podporo zadruge Straße Nuove iz Trsta, je od 22. do 27. maja doživel tudi tretjo fazo.

Projekta, ki temelji na poznovanju sodobne zgodovine, na vrednotah Listine Pravic Evropske Unije, na medsebojnem spoznavanju in spoštovanju za boljšo Evropo svobode, pravice in miru, se je udeležila združena slovensko italijanska delegacija, in sicer dijaki šol Trubar-Gregorčič in Dante Alighieri iz Gorice, Šolskega Centra Nova Gorica ter gimnazije Gian Rinaldo Carli iz Kopra.

V prvih dveh etapah smo si ogledali Krakov in Auschwitz ob priložnosti Dneva spomina in Turin in Rim (ob obletnici podpisa Rimskega sporazuma), namen tretjega srečanja pa je bil obisk Strasburga in Evropskega parlamenta.

Najprej smo se z delegacijami ostalih 17-ih držav spet srečali v Turinu, kjer smo prve dve dni posvetili skupnemu pregledovanju vsakega posameznega člena dokumenta, ki smo ga oblikovali na podlagi pogovorov in delavnic prejšnjega srečanja. Skupaj smo se ponovno pogovorili o izbranih tematikah in o tem, ali bi bilo potrebno člene spremeniti, izpustiti ali dopolniti. Večkrat je prišlo do spora zaradi ne razumevanja, pogosto so bile spremembe komaj opazne, največkrat pa izrazite in uvedene s soglašanjem.

Pred odhodom smo se srečali tudi z delegacijo iz Belorusije, ki nas je želela dobro seznaniti s problematiko v domovini. V ta namen so nam pokazali dvourni film, ki je dobro prikazal politično in družbeno situacijo v Belorusiji. Predsednika Lukašenka so predstavili kot diktatorja, ki svoje politične nasprotnike pošilja v ječo, revno ljudstvo pa manipulira s pomočjo medijev, ki jih ima v rokah. Časopise, ki ga ne podpirajo, kot na primer Narodna volja, pa ukine. Znani so tudi z njim povezani primeri o številnih krštvah državljanovih pravic ter o očitnih prevrah med predsedniškimi in parlamentarnimi volitvami. Z njegovo vlogo je ruščina postala drugi uradni jezik, nato pa se je začelo načrtno postopno iz tirjanje belorusčine iz medijev, šolstva in državnih ustanov, tudi državna himna je bila spremenjena. Belorusi pa so nezadovoljni tudi s svojo državno zastavo in je ne sprejemajo kot svojo, saj je bila izbrana v času Sovjetske zvezze brez upoštevanja beloruskih značilnosti: barve (rdeča in zelena) ter simbol na zastavi so bili izbrani naključno in sploh niso izraz beloruske kultu-

re. Belorusi imajo svojo narodno zastavo, ki je podobna avstrijski, le da ima različno razporejene barve, in sicer bella-rdeča-bela, in samo to priznavajo kot svojo. Lukašenko pa ni pripravljen spremeniti zastave in ukiniti drugih ukrepov, saj simpatizira z Rusi in želi ohraniti z njimi dobre odnose. Po koncu filma pa so se predstavnice beloruske delegacije še same predstavile in odgovarjale na vprašanja, ki smo jim člani drugih delegacij postavljali. Nazadnje pa je vsak od nas izdelal dva papirnatia laboda (origami), s katerimi smo simbolično podprli vse politične ujetnike. Enega smo izdelali za Amnesty International, ki si je pobudo zamislila in bo to borbo peljala naprej, drugega pa smo simbolično odnesli v Strasbourg, da bi ga pustili v Parlament in tako simbolicno opozorili na težave beloruske opozicije in na kršitev človekovih pravic.

V četrtek zvečer smo nato odpotovali proti francoskemu mestu. Vožnja je bila dolga, a prijetna, saj smo se družili s Španci in Slovaki, malo pa nam je tudi uspelo zadremati.

Zjutraj smo dospeli v Strasbourg in celo jutro preživeli v Evropskem parlamentu. Najprej nas je sprejel in pozdravil podpredsednik parlamenta Gerard Onesta, nato pa nam je nekaj misli podala tudi italijanska parlamentarka Monica Frassoni. Razložila nam je tudi, kako potekajo v parlamentu volitve, kajti vsakdo izmed nas je dobil elektronsko kartico, s katero je lahko oddal svoj glas med volitvami. Predsednik organizacije Terra del Fuoco Michele Curto je nato na kratko obrazložil potek jutranjega dela, in že smo si zavihali rokave in pričeli. Prebrali smo vse člene dokumenta, in to v dveh verzijah: originalni, ki je nastala na delavnicah na srečanju v Turinu konec marca, ter predelani, ki je nastala na delavnicah pred odhodom v Strasbourg. Vsak udeleženec je nato volil za eno izmed dveh variant vseh členov. Nazadnje je spet prevzel besedo predsednik Michele Curto, ki se je nekoliko ganjen zahvalil vsem, ki so pri projektu sodelovali in vneto delali, ter izrazil upanje, da bo bomo kmalu res videli novo Evropo brez stereotipov in brez medsebojnih problemov.

Ko je bilo delo v parlamentu končano, smo se vsi skupaj odpravili v sprevodu proti centru, kjer je nekaj predstavnikov vsake delegacije šlo na občino, da bi županu predstavilo listino, ki smo jo ravnokar izvolili. Ta nas je najprej lepo sprejel, nato pa prisluhnil predstavitvi našega dela. Po srečanju je bila pripravljena zakuska, nato pa nas je čakal ogled očarljivega mesta.

Najprej smo si ogledali ljubko in tipično mestno četrt »La petite France«, kjer smo se v vseh možnih pozah slikali, da bi nam ti trenutki ostali v naj-

lepšem spominu. Bilo je zelo vroče, zato smo se na glavnem trgu osvežili s sladoledom, nato pa si še ogledali čudovito gotsko katedralo, nakar smo se žal morali vrniti k parlamentu, kjer so nas že čakali avtobusi, da nas odpeljemo na dolgo povratno pot proti Turinu.

V Turinu smo imeli še zaključna srečanja in zabavo, nakar smo se moralni s težkim srcem posloviti od novih prijateljev.

Projekt Feniks je za vse udeležence pomenil dodatno delo in trud, vendar pa tudi ogromno zadoščenja, veselih, sproščenih in nepozabnih trenutkov. Spoznali smo mlade iz najrazličnejših evropskih držav in njihove na vade in tako vsaj delno prekoračili ovi re stereotipov in predstavkov, ki nam jih današnja družba vsljuje. Še najpomembnejše pa je prijateljstvo, ki se je razvilo znotraj naše delegacije, prijatelj-

stvo med sosedji, ki nas še dodatno spominja na pomembnost odprave slovensko-italijanske meje.

Pripravile dijakinje Družbo-slovnega liceja S. Gregorčič in klasičnega liceja P. Trubar v Gorici: Ivana Nanut, Loredana in Pamela Perdec, Anja Petrovčič, Fabiola Torroni, pod mentorstvom profesorja Tomáza Susiča.

Stolnica v Strasbourgu je takoj mogočna, da človeku kar zastane dih

Spominski posnetek v starem Strasbourgu (levo) in v veliki dvorani evropskega parlamenta (desno)

USPEŠNICA - La Casta, knjiga, ob kateri se poprečnemu državljanu naježijo lasje in ga zgrabi sveta j

Kaj vse si privošč

V italijanskih knjigarnah je uspešnica zadnjega meseca nedvomno knjiga »La Casta« (Rizzoli, 284 strani, 18 evrov). Avtorja sta novinarja pri milanskem Corriere della Sera Sergio Rizzo in Gian Antonio Stella, govor pa je o temi, ki je v zadnjih časih najbolj razburja italijansko javnost: politika oz. privilegiji političnega razreda. Od tod tudi naslov knjige – kasta.

Slovar slovenskega knjižnega jezika navaja pod geslom »kasta«:

1. zlasti v Indiji zaprta družbena skupina z določenim položajem, odnosom do drugih takih skupin: izobčiti iz kaste; kasta brahmanov / družbena delitev na kaste

2. slabš, navadno s prilastkom zaprta poklicna ali družbena skupina sploh: biti, postajati posebna kasta; privilegirana birokratska kasta; plemiška kasta; vodilna kasta.

Cilj, ki si ga avtorja postavljata že na prvi strani, je »razumeti, zakaj je določena politika, ali bolje, njenata tolsta, požrešna in samosvoja karikatura postala Kasta in preplavila vso italijansko družbo. Vedno manj si postavlja cilj splošne dobrobiti in zdravega upravljanja, vedno bolj pa zaseduje cilj, da redi sama sebe.«

Gre za zgledni primer raziskovalnega novinarstva, ki je močno odjeknil v javnosti in sprožil vrsto razprav, polemik in kritik v medijih, svojo so dodali tudi številni predstavniki t.i.m. civilne družbe. Kaj pa politiki? Nihče ne zanika, da bi se politika moralu moralizirati, pomladiti, poceniti, vendar besebam ne sledijo konkretna dejstva. Zadnji politik, ki se ga spominjam, da bi resno postavil v ospredje »moralno vprašanje«, je Enrico Berlinguer, ki pa je umrl davnegra 1984 in ga v zadnjih časih prav dosti ne omenjajo.

Dagre v politiki za pravo kasto, ki živi v odmaknjem slonokoščenem stolpu, dokazuje primer izpred nekaj dni. Sredi polemik o pretiranih stroških, ki zaradi politikov bremenijo italijansko družbo, je politik-filozof sen. Rocco Buttiglione, vidni predstavnik desnosredinske UDC, skupaj s senatorjem Albertino Soliani, Prodijevim predstavniki v Marjetici, pisno zahteval, naj v baru senata prodajajo tudi sladoled, da bi tako »izboljšali kakovost življenja senatorjev« in »privlagodili storitve senata potrebam vsakodnevnega življenja.« Ubogi senatorji, so brez sladoledka...«

Seveda se tudi med politiki nekateri zavajajo, da alarmni zvonec zaskrbljujoče brni že precej časa in da je javno mnenje vedno bolj kritično. Volilni rezultati sicer nihajo, enkrat bolj na levo, drugič na desno, stalno pa

napreduje »stranka« nezadovoljnih, kot kaže upadanje volilne udeležbe. Rimski župan Walter Veltroni je pred kratkim izjavil: »Ko se stranke spreverjejo v kasto profesionalcev, potem same stranke prispevajo k protistrankarski kampanji.« Veltroni, kot bivši parlamentarec, prejema od leta 2005, ko je praznoval svoj 50. rojstni dan, 9 tisoč evrov mesečne pokojnine. Za italijanske politične razmere je mladi lider pokazal nenačadno sposobnost, da besedam sledijo dejanja in se je (zaenkrat) odpovedal parlamentarni pokojnini, ki jo namenja v dobodelne namene, in se prezivlja s približno 8 tisoč evrov, ki jih prejema kot rimski župan.

Kaže pa, da se redki politiki zares zavedajo resnosti Veltronijevega opozorila - »ko se stranke spreverjejo v kasto profesionalcev...« In kasta si mirne duše privošči take in drugačne »sladoled«, medtem ko v družbi naravnih protistrankarsko vzdušje posebej v času, ko od vseh na zahtevajo vedno nove žrtve in zategovanje pasu.

Napolitano - Elizabeta 4 : 1

V knjigi Rizza in Stelle ne manjka dokumentiranih primerov, saj pravzaprav ni ocen, pač pa skoraj 300 strani golih dejstev. Začel bi kar z najvišjega griča italijanske države, s Kvirinala.

Predsedstvo italijanske republike stane štirikrat več od Buckinghamske palače, ima dvakrat več nameščencev od francoskega Elizeja in skoraj sedemkrat več od nemškega predsedstva. Elizabeta II. je lani potrosila 56 milijonov evrov, proračun Kvirinala pa je skoraj štirikrat višji – 224 milijonov evrov, kar je skoraj dvakrat več od tega, kar je predsedstvo republike stalo pred desetimi leti (117 milijonov evrov). Nobena pokojnina ali plača se ni podvajila v desetih letih, stroški predsedstva italijanske republike pa so se.

Pa to še ni vse: pomembna razlika med Kvirinalom in Buckinghamsko palačo, ki kaže na drugačen odnos do državljanov, je dostopnost podatkov. Obracun stroškov Elizabete II. je javen in celo objavljen na internetu, italijansko predsedstvo pa daje na razpolago samo okvirne podatke, sta ugotovila Rizzo in Stella. Tako je britanskem primeru poleg splošnih finančnih stroškov dano vedeti tudi, kdo ima pravico do službenih stanovanj v okviru kraljevskih palač, koliko so plačani funkcionarji in ostali zaposleni, koliko je službenih avtomobilov, koliko so po-

trosili za potovanja in misije v tujini, kdo se jih je udeležil in zakaj itd. Na spletnem naslovu [HYPERLINK "http://www.royal.gov.uk/output/page3954.asp"](http://www.royal.gov.uk/output/page3954.asp) <http://www.royal.gov.uk/output/page3954.asp> so objavljeni vsi podatki o prihodkih in izdatkih kraljevske hiše, med drugim 54 strani o stroških za kraljevske rezidence in 33 strani o potovanjih; glede slednjih je celo navedeno, kdaj in kdo je potoval, s katerim prevoznim sredstvom (vlak, večje ali manjše letalo ipd) in točna utemeljitev potovanja.

V resnicu se v zadnjih letih dohodek samih predsednikov italijanske republike ni zvišal – Giorgio Napolitano prejema 218.407 evrov letno, podobno kot njegov predhodnik Carlo Azeglio Ciampi. Kar stane ogromno je aparat: Rizzo in Stella pišeta, da je leta 2000 v okviru Kvirinala bilo, poleg več kot tisoč vojakov, karabinjerjev in drugih varnostnikov, 931 neposrednih uslužbencov in 928 uslužbencov iz drugih državnih uprav. Med drugimi je pri Kvirinalu stalno zapošljenih šest šivilj, ki se ukvarjajo s prepragami in gobelinimi, 59 obrtnikov za vzdrževanja poslopja, 45 šoferjev, 11 kuharjev in 27 takarjev. Teh 1.859 uslužbencov prejema povprečno plačo 74 tisoč evrov letno, kar je dvakrat več od povprečja ostalega državnega osebja, uživajo pa še nadaljnje privilegi, kot priznanje 4-letne dodatne dobe pri izračunu pokojnine, katere znesek je enak zadnji plači. Drugi evropski državni poglavari izpadajo kot reweži v primerjavi s skoraj dvanasičglavim regimentom uslužbencev italijanskega predsedstva republike: kraljica Elizabeti razpolaga s 433 uslužbenci, francosko predsedstvo s 534, nemški pa s samimi 160, torej z manj kot eno desetino italijanskih. Iz teh številk bi lahko sklepali, da je Italija bogatejša od ostalih evropskih držav, medtem ko dobro vemo, da ni tako: pomislimo samo na povprečne plače in pokojnine, ki so občutno nižje od britanskih, francoskih in nemških.

Parlamentarni privilegi

Od griča Kvirinal se spustimo do nižje ležečega griča Montecitorio in do bližnje palače Madama. Poslanska zbornica in senat sta pravi koncentrat privilegijev, tako da sladoled sen. Buttiglioneja izpade skoraj patetično.

Na podlagi uradnih podatkov, prejema senatorji 5.486,84 evra mesečnega do-

hodka, in to čistega, saj so že odbili davčne odtegljaje, prispevek za pokojninski prispevek, solidarnostni prispevek in dajatev za dobrodružstveno oskrbo. Lep denar, vendar to še ni nobena bajna vsota. Pozor: to so samo uradni podatki, ki jih posreduje senat. Rizzo in Stella pa sta senatorjem pogledala pod nohte oz. v listnico in odkrila marsikaj zanimivega. Poleg plače senatorji prejemajo dodatne 4.003 evre mesečno v obliki dnevnic (sicer jim lahko odtržejo 258 evrov za vsak dan in odsotnosti pri kvalificiranih glasovanjih in vsekakor samo, če je senator odsonet po 70 odstotkih glasovanj tistega dne). Vsak mesec senatorji pokasirajo še od 1.108 do 1.331 evrov za stroške, če je njihovo bivališče oddaljeno več kot sto kilometrov od Rima, in še 258 evrov za mednarodna potovanja za izpopolnjevanje, in še 346 evrov za telefonske stroške, in še 4.678 evrov (1.638 neposredno senatorju in 3.040 njegovim skupini) za stroške, ki jih imajo v volilnih okrožjih. Vsi ti dodatni prejemki so seveda neobdavčeni. Skupno torej prejme, kdor ni doma iz Rima, čistih 12.809 evrov na mesec.

Pa to še ni vse. Senatorji dobijo nadaljnjih 4.678 evrov na mesec (poslanci 4.190 evrov) za svojega asistenta. Televizijska oddaja Le lene je razkrila, da je v poslanski zbornici na 629 poslancev, ki redno prejema prispevek za asistente, samo 54 redno namenčenih asistentov, iz pričevanj pa izhaja, da so ostali plačani na črno od 500 do 1.500 evrov mesečno. Na črno, v parlamentu, kjer odobravajo zakone proti delu na črno! In razlika od 500 ali 1.500 do 4.678 evrov ostane v žepih parlamentarcev! Za sladoled, morada, ali pa za družino, da se sam vsiljuje napav partizanske Bilečanke »lačna je doma družina...«

Poleg nadaljnjih finančnih prejemkov za vsako dodatno funkcijo - n.pr. v komisijah - je privilegijev še in še: od neomejenih brezplačnih poletov in business class Alitalia do brezplačne vožnje na avtocestah, od brezplačnega vstopa v kinodvorane do osebrega računalnika (ni prav brezplačen, plačati morajo en evro)! Za računalnike v šolah pa denarja ni). Pa še dirila, pišeta Rizzo in Stella, ki si jih dodeljujejo sami: tako so za božiča senatorji prejeli od senata usnjen kovček v vrednosti 719 evrov.

Poglejmo, kako so se stroški za parlamentarce povečali v času. Če odstevemo inflacijo, se je plača poslancev od leta 1948 do danes povečala šestkrat. V prejšnji zakonodajni dobi je senat stal skupno 2.202 milijona evrov. Sredi '70-ih let je poslanska plača

znašala od dvakrat do trikrat več od povprečne delavske plače, danes pa znaša 10 če že ne 20 krat več od pokojninske velikega dela ostarelih. Največji porast so si izvoljeni predstavniki dodelili na koncu 70ih let in sistem se je razbohotil v 80ih letih, v času pisanje vsemogosti italijanske politike, ki jo je privadel do najvišjih vrhov socialistični lider Bettino Craxi. Zgleden je primer zadnjih 29 mesecov bivanja Craxijevega zunanjega ministra Giannija De Michelisa v luksuznem rimskem hotelu Plaza: račun je znesel 490 milijonov lir.

Najcenejša restavracija v Rimu

Pa se vrnimo k privilegijem izvoljenih predstavnikov, ki jih našteta Rizzo in Stella. V restavraciji senata (ki je ni bilo do leta 1974, pa so senatorji vseeno preživeli) stane sadna kupa 75 centov, v menzi rimskih pomačev 1,5 evra, pa čeprav imajo slednji vsaj desetkrat nižjo plačo. Restavraciji senata in v poslanske zbornice nudita tudi vsem uslužbencem - hrano pod komercialno ceno, to se pravi, da z našimi davki plačujemo tudi del kosa parlamentarcev, jutri pa bomo plačali tudi sladoled senatorjem Buttiglioneju in Solianiju.

Mimogrede povedano, tudi restavracija deželnega sveta Furlanije - Julisce krajine je zelo poceni, saj svetniki (in deželni funkcionarji) odstevajo za gosposko kosilo manj kot mi, ko gremo v picerijo. A o privilegijih v naši deželi kdaj drugič.

V sami poslanski zbornici je 80 uslužbencov restavracije, eden vsakih osem poslancev. Ker v Montecitoriu uslužbenci stanejo povprečno 112 tisoč evrov letno, gre za osebje restavracije okrog 5 milijonov evrov letno. Poslanska zbornica je dobila restavracijo pred senatom, že leta 1968, ko je obestal povprečno 1.300 lir in je bilo skupno 20 uslužbencov restavracije. Od takrat se število poslancev ni spremenoilo, uslužbencem je štirikrat več. Ker je poslancev več kot senatorjev, in ker je v senatu 8 stalno namenčenih brivcev, eden vsakih 36 senatorjev, jih je v poslanski zbornici 12, to se pravi eden vsakih 52 poslancev (ženske predstavnice prejema poseben dodatek 150 evrov, da se lahko poslužujejo zunanjih frizerk).

Privilegiji ne zadevajo samo izvoljene predstavnike, pač pa celotni aparat. Avtorja

Kraljevska Buckinghamška palača je štirikrat cenejša od italijanskega republikanskega Kvirinala

eza

čijo italijanski politiki

navajata primer treh zdravnikov, ki so do nedavnega bili stalno zaposleni pri poslanski zbornici za skupnih 750 tisoč evrov letno. Da bi zmanjšali izdatke, so podpisali konvencijo s klinikom Gemelli in dva od treh zdravnikov odslovali z bajno odpravnino 1.250.000 evrov vsakemu: po starem bi rekli, da so na loteriji zmagali 2 milijardi in pol lit. Vsekakor imajo parlamentarci (in sorodniki, pa tudi izvenzakonski partnerji) odlično zdravstveno službo, ki jim zagotavlja tudi zdravljenje v tujini, m.pr. v najdražjih svicarskih klinikah.

Pa še nekaj: Italija ima med pomembnejšimi demokracijami največ poslancev. Pri nas je en poslanec vsakih 60.371 prebivalcev, v Franciji vsakih 66.554, v Veliki Britaniji vsakih 91.824, v Nemčiji vsakih 112.502, v ZDA pa celo vsakih 560.747. Ko bi Italija volila senatorje sorazmerno z ameriškim kolonikom, bi jih bilo samo 20, imamo pa jih 315 ter za nameček še dosmrte senatorje. Poiskal sem, koliko je parlamentarcev v Indiji: 522 za več kot milijardo državljanov!

In končno: pred 25 leti je senat poleg palače Madama zasedel samo še dve poslopji, danes je senatorjem na razpolago kar 13 palac. Skupaj s poslansko zbornico in s predsedstvom vlade zaseda politični vrh kar 46 uglednih (in dragih) poslopjiv v rimskem središču. V nekaterih primerih so najemnine takoj visoke, da bi bilo smotrnejše poslopje kupiti.

Pokojnine, ki niso pokojnine

Posebno poglavje - in to posebno škandalozno poglavje - zadeva pokojnine parlamentarcev. Pravzaprav ne gre za pokojnine, saj so parlamentarci brihtno določili, da njihova ni pokojnina, pač pa dosmrte renta (vitulizio), tako da jo lahko brez odtegljajev kopčijo z drugimi pokojnинами, kar je seveda nemogoče za navadne upokojence.

Rizzo in Stella navajata primer nekdanje predsednice poslanske zbornice, Irene Pivetti, ki bo 4. aprila 2013 praznovala svoj 50. rojstni dan. Praznovala bo tudi prvi obrok pokojnine. V poslanski zbornici je predsedela 9 let, dve zakonodajni obdobji in pol, kar šteje za tri: nekdanja pravila so predvidevala, da se pokojnina prizna parlamentarcem z enim zakonodajnim obdobjem pri 60 letih, pri 55 letih z dvema obdobjema, pri 50 letih s tremi. In hop - pokojnina za 50-letno Pivettijo. Ker pa je tudi predsedovala poslanski zbornici, ima do smrti pravico do pisanine v Montecitorio, do tajnice, do službenega avtomobila in do šoferja.

Leta 1997 so poslanci spremenili pokojniški sistem in zvišali škandalozno nizko mejo za pokojnino na 65 let. V resnicni prav tako: 65 let velja, če so opravili samo eno zakonodajno dobo, za vsako nadaljnje leto na parlamentarnih klopih pa jim zniža za eno leto starost, pri kateri bodo prejeli pokojnino. Kot vidimo, je reforma plehka, še posebej pa velja omeniti, da določila iz leta 1997 veljajo samo za izvoljene od leta 2001 dalje.

Tako Giuseppe Gambale iz Neaplja, izvoljen v parlament pri samih 28 letih na listi Leoluce Orlando (ki se je zavzemal proti mafijam in privilegijem...) in je sedel na klopih zbornice do lanskega leta, pri samih 45 letih prejema parlamentarno pokojnino 8.445 evrov bruto na mesec, zraven pa še 4 tisoč evrov kot neapeljski občinski odbornik. V štirih zakonodajnih obdobjih je Gambole plačal oz. so mu odtrgali od prejemkov, ki mu jih plačujemo mi, 222 tisoč evrov pokojniniskih prispevkov. Samo v prvem letu upokojitve je prejel 100 tisoč evrov, to se pravi da od drugega leta upokojitve dalje ima čisti dobiček - na račun državljanov, ki so ga izvolili zato, da bi se zoperstavil privilegiju...

Rizzo in Stella navajata še veliko skrajnih primerov. Giovanni Valcav je 27. marca 1991 nasledil preminulega senatorja Antonia Natalija in je iz senata odstopil 3. junija istega leta (da bi se posvetil v celoti svoemu bankarskemu poklicu). Na senatnih klopih je torej sedel slabe tri mesece. Vseeno pa je aprila naslednjega leta začel prejemati redno pokojnino, ki letos znaša 3.108 evrov me-

sečno, in to za samih 68 dni dela: devet tednov in pol, ko Sharon Stone v znamenitem filmu.

Pokojnino prejema celo Arturo Guatelli, ki ni nikoli prestopil praga palače Madama! Potem, ko je predsednik Pertini že razpustil parlament aprila 1983, je umrl senator Tommaso Morlino in Guatelli, kot prvi neizvoljeni na listah Krščanske demokracije, je bil imenovan za senatorja, čeprav je zbornica že bila razpuščena. Izplačal je minimalne pokojninske prispevke za preteklo petletno obdobje in od svojega 60. leta dalje prejema redno senatorsko pokojnino.

Tonija Negrija so leta 1983 izvolili radikalci, čeprav je bil obtožen terorizma. V poslanski zbornici je sedel samo 64 dni, nakar je pred sodnim pregonom pobegnil v Francijo. Od leta 1993 prejema parlamentarno pokojnino, ki znaša čistih 3.108 evrov mesечно.

Calogero Gueli je bil dvakrat izvoljen za poslanca v vrstah KPI, in sicer za zakonodajni obdobji 1976-1981 in 1986-1991. Pokojnina za dve obdobji bi znašala »sam« 57 tisoč evrov letno, pa mu je uspelo, da so odkrili določilo (znan kot »zakon Gueli«, da ni dvomov komu koristi), po katerem lahko poslanec izplača prispevke za manjkajoče vmesno zakonodajno dobo. Tako Gueli danes prejema 80 tisoč evrov letne pokojnine namesto 57 tisoč, ki bi jih prejemal s samima dvema obdobjema; s 23 tisoč evri razlike je v par letih nadoknadiplakačane prispevke in od tedaj je njegova bilanca aktivna. Minogue: lani, ko je kot župan Levih demokratov vodil občinsko upravo kraja Campobello di Locata na Siciliji, so ga aretirali zaradi sodelovanja z mafijo in razpustili občinski svet.

Pokojnine, ki jih prejemajo nekdanji poslanci, so leta 2005 bremnenle blagajne poslanske zbornice za skupnih 127 milijonov evrov, kar je celo 35 milijonov evrov kot strošek za same poslance sedanje mandatne dobe.

Pa še zadnja glede pokojnin, ki me skrajno razburja, tudi iz osebnih razlogov, in ki kaže na naravnost nesramni odnos pomembnega dela političnega razreda do državljanov-podložnikov. Bolj ali manj preračunljivo katoliško usmerjeni poslanci, in to iz vrst ob teh koalicij, so preprečili odobritev zakona o izvenzakonskih zvezah, kar bi med drugim omogočilo, da bi preživel partner prejema pokojnino po preminulem. Sebi pa so si isti klečeplazni poslanci zagotovili pravico, ki jo drugim odrekajo in imenu katoliških načel. Res beden primer nenačelnosti in izkorisčanja javne funkcije v osebno korist.

V Strasbourg se cedita mleko in med

Če so italijanski poslanci privilegirani, kako naj označimo italijanske predstavnike v evropskem parlamentu? V Strasbourgju se jim kot v obljudbeni deželi cedita mleko in med.

Plačo evropskih poslancev namreč dolga vsaka posamezna država. In katera država Evropske unije je najbolj radodarna do svojih predstavnikov v Strasbourgju? Italija, seveda! Italijanski poslanci prejemajo zdaleč najvišjo plačo, in sicer 149.215 evrov letno. To je 44 tisoč evrov več od avstrijskih poslancev, skoraj dvakrat več od nemških in britanskih, trikrat več od slovenskih (ki so s svojimi 49.860 evri letno so vsekakor najbolj plačani med novimi članicami EU), štirikrat več od španskih, desetkrat več od predstavnikov Litve in 14 krat več od madžarskih evropskih poslancev.

Pa ni samo plača, saj italijanski evropski poslanci prejemajo še vrsto dodatnih prispevkov: 3.785 evrov mesečno za splošne stroške, 571 evrov za potne stroške ko zaseda parlament, 3.736 evrov letno za izpopolnjevanje potovanja, dodatnih 268 evrov na dan za bivanje v Strasbourgju in kar 14.865 evrov za svojega asistenta. V knjigi »Il costo della democrazia« sta nekdanja predstavnika Levih demokratov Cesare Salvi in Massimo Villone ocenila, da skupni prejemki italijanskih poslancev v evropskem parlamentu znašajo od 30 do 35 tisoč evrov mesečno.

POGOVOR - Avtor Gianantonio Stella

Politiki so nestrpni, ali pa knjigo ignorirajo

Qualunquista je negativna italijanska politološka definicija - iz gibanja Uomo qualunque v drugi polovici 40ih let prejšnjega stoletja - za nasprotnika vloge političnih strank. In prav »qualunquista« je definicija, ki najbolj moti Gian Antonio Stella, soavtorja knjige La Casta skupaj s Sergiom Rizzom. Očitajo mu namreč, da je protistranska navdihnen.

Naj bo jasno: jaz nisem noben qualunquista, nasproto: naj živi parlament, naj živijo stranke, naj živi celo javno financiranje strank! Ne pa brezplačna teleska igrišča za poslance.

Dosedanja naklada vajine knjige znaša 415.000 izvodov. Sta z Rizzom pričakovala takšen uspeh?

Nikakor ne, niti založnik ni predvideval takih razsežnosti, saj je knjiga moral ponatisniti že desetič.

Nekateri primerjajo objavo te knjige z aretacijo Maria Chiese s strani milanskih sodnikov »čistih rok«, kar je februarja 1992 sprožilo plaz, ki je odpalil velik del dotedanjega političnega razreda. Odkrito receno se mi taka primerjava zdi pretirana. Vendar ne preveč pretirana. Se bo ponovil pojaz z začetka 90ih let?

Ne vem, kaj se bo zgodilo. Vsekakor bo za kakšno temeljito spremembu treba čakati še dolgo, čeprav bi potrebovali samo trenutek, da bi n.pr. potrojili cene v restavraciji parlamenta in jih tako vsaj približali cenam v menzi smetarjev v Mestru. Moram priznati, da so po objavi knjige sprejeli vsaj en sklep: odpravili so takojšnje povračilo v gotovini za predmete, ki so jih poslanci izgubili v zbornici. Res upam, da se bo sedanji sistem spremenil, da se bodo odprle nove perspektive. Sicer pa bomo v kratkem videli, kam plujemo: če bo v prihodnjem finančnem zakonu kaj novega s tega vidika, potem bomo šli v pravo smer, sicer pa bo pomenilo, da politiki niso razumeli ničesar.

Kakšne so bile reakcije političnega sveta?

Rekel bi, da v glavnem izražajo nestrpnost in odpor, ali pa knjigo preprosto ignorirajo. Zarjane je taka kritika neznotra.

Pa se ti ne zdi, da bodo prej ali slej morali ukrepati? Vedno večji del javnosti je ogoren zaradi privilegijev politične kaste.

Odgovoril ti bom s sicilskim rekom: Trs se pripogne in čaka, da bo povoden minila. Razumeš: prepričani so, da bo povodenj šla mimo.

Kako ocenjuješ zahtevo sen. Buttiglioneja po sladoledu prav sred polemik o privilegijih politične kaste?

Mislim, da ne gre za napako, pač pa da je namenoma izzival.

Da se povrneva k definiciji qualunquista...

To me res hudo žali. Še posebej, ko

žaljivka prihaja s strani ljudi, kot je Boschetto (Gabriele Boschetto, senator Forza Italia izvoljen v Liguriji, op.pis.). To je človek, ki je predlagal, da bi odpravili dodejanje preposed, po kateri župani ne smejo biti istočasno tudi plačani konzulenti svoje občine. Razumeš, plačani konzulent samega sebe. Predlaga to in meni očita, da sem qualunquista...

Kaj pa ti je bilo v največje zadostenje, najlepši kompliment?

Nedvomno stališče finančnega ministra Padoe Schioppe, ki je knjigo očenil kot dober vladni program.

Bilo bi prelepo, da bi se lahko zgodilo v Italiji. Vsekakor, hvala za razgovor, predvsem pa za knjigo. (s.p.)

**SERGIO RIZZO
GIAN ANTONIO STELLA**

LA CASTA

COSÌ I POLITICI ITALIANI SONO DIVENTATI INTOCCABILI

R

Rizzoli

USPEŠNICA - La Casta, knjiga, ob kateri se poprečnemu državljanu naježijo lasje in ga zgrabi sveta j

Kaj vse si privošč

Letalska vlada in drugi letalci

Zadnje leto Berlusconijeve vlade so potrosili 179 tisoč evrov na dan (na dan!) za polete vladnih predstavnikov. Povprečno so vladna letala letela 37 ur vsak božji dan, tudi na novo leto in veliki šmaren, ugotovljali Rizzo in Stella. Ker za toliko poletov ne zadošča flota vladnih letal, je eno tretjino stroškov, točneje 65 milijonov evrov, šlo za najem letal zasebnih družb.

Ni danu vedeti, kdo in kdaj je letel, in to ne za časa Berlusconija kot niti sedaj. Kraljica Elizabeta pa objavlja seznam potnikov na vseh poletih; letala, s katerimi potuje britanska kraljevska hiša, stanejo 3.442 evrov na uro, če gre za večja letala, in 1.304 evrov na uro, če gre za manjša. Italijanska vlada pa plačuje povprečno 4.723 evrov na uro, točno tako, kot da bi istočasno leteli večje in manjše angleško kraljevsko letalo, z razliko, da javnost ne ve, kateri predstavnik italijanske vlade je letel, kam je letel in zakaj je letel: državna tajnost.

Seveda radi letijo tudi parlamentarci. Za polete z državnimi letali je poslanska zbornica leta 2005 potrosila nekaj več kot 120 milijonov evrov, senat pa nekaj manj. Temu je treba dodati polete posameznih poslanec v senatorjev: parlamentarci potrosijo, oz. mi potrosimo za polete vsakega parlamentarca povprečno 16 tisoč evrov letno v primeru predstavnika poslanske zbornice, za senatorje pa 40 tisoč evrov.

Na stroške javnosti letijo tudi drugi politiki. Guverner Lombardije Roberto Formigoni je na obisk v Braziliju odpeljal celo 8 mestnih redarjev s paradičnimi motocikli. Guverner Apulije Nichi Vendola je za štiridnevno udeležbo na nevyskromškem Columbus Day s spremstvom potrosil skoraj 350 tisoč evrov. Še boljše se je odrezala Sandra Mastella, predsednica deželnega sveta Kampanje in žena ministra Clementeja Mastelle: račun za obisk deželnega predstavnštva v New Yorku skupaj s 160 spremjevalci je znesel 680 tisoč evrov. V postavkah, s katerimi osebno razpolaga predsednik Sicilije Totò Cuffaro, je strošek za letalska potovanja tako visok, da bi omogočil 171 poletov Palermo - New York. Na drugem koncu Italije pa so deželni upravitelji Doline Aosta dodelili letalskemu podjetju Air Valèe 5.054 evrov dnevno skozi vse leto, pod pogojem, da je na poletih Aosta-Rim vsak dan rezerviranih osem mest za predstavnike deželne uprave, pa naj letijo ali ne.

Politika preživlja več kot 400 tisoč ljudi

Rizzo in Stella sta izračunala, da se v Italiji s politiko profesionalno ukvarja 179.485 oseb, od predsednika republike do predstavnikov v rajonskih svetih. Tem je treba pristeti osebje raznih uprav, od senata in poslanske zbornice do gorskih skupnosti, pa še šefije, sodelavce, tajnici, uradnike, in še okoli 150 tisoč raznih konzulentov, ki so imenovani po politični liniji in za katere leta 2004 potrosili milijardo in 100 milijonov evrov, in končno še upravitelje v več kot 6 tisoč državnih in poldržavnih podjetij, kjer sedijo skoraj izključno prijatelji prijateljev ali pa propadli politiki, ki jim ni uspela ponovna izvolitev (za katere se je uveljavil izraz »politiki trombat«, ki ga ne bomo prevedli). Od politike živi v Italiji nepregledna množica. Cesare Salvi in Massimo Villoane sta v prej omenjeni knjigi zapisala, da »ljude, ki živijo od politike, kot so parlamentarci, izvoljeni v krajevnih svetih in konzulenti, sestavljajo pravo armado 427 tisoč ljudi.« Če odštejemo mladoletne in za delo nesposobne, je to en odstotek vsega italijanskega prebivalstva, če pa upoštevamo samo zaposlene, predstavlja delež tistih, ki živijo od politike oz. ki jih vzdržujejo z davki, kar 3 in pol odstotka.

Pa se vrnilo h knjigi La Casta, ki nudila desetine zgornjih primerov, kako po-

litika skrbi za »krmo« prijateljev. Na primer v Kalabriji je poldržavno podjetje Alumix, ki ga je nadzorovala javna finančna družba Efim, katere predsednik Gaetano Mancini je bil bratranec bolj znanega socialističnega predstavnika Giacoma Mancinija, beležilo nezanemarljivo izgubo 750 tisoč evrov na dan; kljub temu so se odločili za konzulenco glede spojitev z drugimi družbami in so v ta namen namenili 4 milijone in pol evrov podjetju, ki so ga ustavili le kratek čas, preden so mu dodelili konzulenco, in ki so ga razpustili, čim je pokasiralo denar.

Pa ni samo jug. V Dolini Aoste si konzulence delijo sorodniki Luciana Caverija in Alberta Ceriseja, torej najbolj vidnih predstavnikov stranke Unione Valdostaine. Severna liga, ki je od vedno kritična do »rimskega« zapravljanja denarja (Roma ladrona, la Lega non perdona...), ni dala najboljšega zgleda, od kar sedi »pri koritu«. Samo dva primera glede konzulenc. Roberto Castelli je v času, ko je bil pravosodni minister, dodelil konzulenco za prenovitev zaporov osebi, ki se je profesionalno ukvarjala s trgovino rib: plačali so ga okrog 200.000 evrov. V Venetu so ustavili komisijo, da previri primere potratov javnega denarja. Pet članov komisije je v treh letih potrosilo 360 tisoč evrov in pravilo nekaj poročil, kar je računsko sodišče ocenilo kot... potratov javnega denarja.

Med drugimi vprašljivimi politično-upravnimi imenovanji avtorja navajata tudi primer, ki zadeva našo deželo. Za predsednika deželnega avtocestnega podjetja

Autovie Venete je bil imenovan bivši furlanski demokrščanski veljak Giorgio Santuz, ki je v 90ih letih sprejel dogovorno kazensko obsodbo zaradi podkupnin, ki jih je prejela Krščanska demokracija. S čigave strani? Seveda prav s strani podjetja Autovie Venete, ki mu sedaj predseduje, pišeta Rizzo in Stella.

Tudi funkcionarji so privilegirani

Kot sekundarni proizvod takega raka-vega stanja je neznosno število javnih uslužbencev. Občina Neapelj, ki jo od leta 1993 upravlja levica, premore 2.180 mestnih redarjev, vendar jih samo kakih 500 opravlja službo na cesti, medtem ko jih je 80 namenjenih varnosti občinskega sveta, 50 je šeferjev občinskih predstavnikov, 400 jih je dodeljenih sindikatom, 600 pa jih je »delno nesposobnih za delo«. Še vedno v Kampaniji: javna ustanova Imast je imela 25 članov upravnega sveta in enega uslužbenca, zato so jo združili s sorodno ustanovo Campec: rezultat je 11 članov upravnega sveta in 8 uslužbenec.

V Italiji je okrog 3 milijone 350 tisoč javnih uslužbencev, skupno pa je nekaj manj kot 15 milijonov zaposlenih. To se pravi, da vsakih pet enega plačujemo iz državnih blagajn. Ko so uvedli oceno za vodilne kadre, na podlagi katere dodelili priznanja in finančne

dodatake, so ocenili za odlične in priznali ekonomski povišek več kot 99 odstotkom: slabih funkcionarjev torej enostavno ni.

Leta 1973 so pokrajinske in deželne uprave skupaj premogle nekaj več kot 91 tisoč uslužbencev. Danes jih samo pokrajine premorejo 56 tisoč, dežele pa 81 tisoč. Seveda so v tem času dežele prevzele vrsto obveznosti, ki so jih prej imele razne državne uprave. Število državnih uslužbencev bi se torej moralo zmanjšati, pa se ni: od 2.799.000 leta 1973 so narasli na 3.350.000.

V nebo vpijoče so privilegiji, ki jih uživajo visoki državni funkcionarji in ki so povsem primerljivi s tistimi, ki jih uživajo politiki, samo da jim ni treba vsakih nekaj let na volitve: ni znani primer, da bi katerega odstavili. Med tolkimi drugimi Rizzo in Stella navajata primer državnega sveta, v katerem je 20.465 zaostalih postopkov. Ko bi vseh 122 sodnikov tega organa delalo s polno paro in ko ne bi bilo novih prijav, bi imeli roke polne dela vsaj za prihodnjih pet let. Kljub očitni krizi pa so skoraj tretjino sodnikov začasno dodelili za opravljanje funkcij v okviru vlade, tako da poleg redne plače kot sodniki (od čistih 6 tisoč evrov mesečno navzgor) prejemajo še plačo kot visoki vladni funkcionarji. In še: predsednika jamstvene ustanove (Authority) za komunikacije in za zasebnost Corrado Calabro in Antonio Citrinali prejemata približno 420 tisoč evrov letno, generalni direktor državnih financ 600 tisoč evrov letno, to se pravi čistih 50 tisoč evrov ali 100 milijonov lir na mesec.

Gran armada službenih avtomobilov

Združenje potrošnikov Codacons je leta 1998 ocenilo, da je v Italiji bilo približno 40 tisoč službenih avtomobilov. V tem času je število strahovito naraslo oz. strmo upadelo, odvisno od vira informacij. Te dni je minister za izvajanje programa Santagata posredoval podatek, po katerem naj bi bilo samo nekaj več kot tri tisoč službenih vozil. A to zadeva samo osrednji državni aparat. Združenje davkoplačevalcev pa trdi, da će prijetjemo vozila vseh javnih uprav in ustanov, je vozni park Italije na svetovnem vrhu s svojimi 574 tisoč avtomobilov. Za primerjavo z italijansko »gran armado« naj poverimo, da jih Združene države premorejo 73 tisoč, Španija pa 44 tisoč.

Vsekakor je 115 vozil na razpolago pri samem predsedstvu vlade, kar je leta 2005 stalno 2.152.000 evrov oz. dvakrat več kot na začetku Berlusconijeve vlade leta 2001.

Bivšim predsednikom ustanovnega sodišča je do smrti na razpolago službeni avtomobil z voznikom, iz javnih sredstev seveda krijejo tudi vse povezane stroške: določeno je celo, da država mora plačati tudi hrasto brisačo za vetrobran.

Več kot dva milijona evrov je za službeno vozila potrosila sama dežela Kampanija, Lombardija pa nekaj manj, samo 1.250.000 evrov.

Po financiranju – povračilo stroškov

Stranke so leta 2001, ko se je Italija zašla v gospodarsko recesijo, prejele 92 milijonov evrov državnih prispevkov. Leta 2004 so javni prispevki strankam dosegli skoraj 160 milijonov evrov, lani pa so presegli mejnik 200 milijonov evrov.

»Suvereno ljudstvo« je na referendumu aprila 1993 z več kot 90-odstotno večino glasov odpravilo javno financiranje strank. A očitno ni tako zelo suvereno, saj so politiki javno financiranje enostavno preimenovali v »povračilo stroškov«. Leta 1999 so soglasno odobrili povišek povračila od 800 na 4.000 lir za vsakega volivca in za vsako od obeh parlamentarnih zbornic. Na tej podlagi so stranke leta 2001 prejele prej omenjenih 92 milijonov evrov. Leta 2002 so skoraj soglasno odobrili nov povišek prispevka, in sicer od 4.000 lir oz. 2.07 evra na okroglih 2.050 evrov, tako da so po lanskih parlamentarnih volitvah stranke prejele kar 200 milijonov evrov.

V zadnjem tridesetletju so strankam namenili 3 milijarde in pol evrov iz javnih sredstev.

Rizzo in Stella med drugim pišeta, da je stranka upokojencev za evropske volitve 2004 potrosila 16.435 evrov in prejela skoraj 3 milijone evrov »povračila« - enkratna investicija je obrestovala 180 krat. Na zadnjih evropskih volitvah so stranke vložile nekaj manj kot 88 milijonov evrov, prejele pa jih skoraj 250. Leta 2005 je 169 milijonov evrov povračila stroškov šlo nič manj kot 81 strankam in listam.

Rizzo in Stella sta odkrila tudi zanimiv trik, po katerem priteka v blagajne strank še nadaljnji denar, in sicer pod obliko prostovoljnih prispevkov. Recimo, da nameravamo nameniti vsoto ustanovi, ki se ukvarja z govorimi otroci ali drugi dobrodelni fundaciji: 19 odstotkov namenjene vsote lahko odštejemo od davkov, vendar samo do največ 2.065 evrov. Če pa prispevek namenimo politični stranki ali političnemu kandidatu, lahko odštejemo istih 19 odstotkov, vendar do zneska 103 tisoč evrov.

Politika je tudi odličen biznis

Ko so aretirali Maria Chieso, prvega v dolgi vrsti lopov, ki so kradli na debelo v časih veselega podkupovanja strank, je njegov politični boter, pokojni Bettino Craxi, izjavil, da gre za »eno samo gnilo jabolko«. Potem smo videli, koliko je bilo gnilih jabolk in

Bivša predsednica poslanske zbornice Irene Pivetti z manekenom Costantinom Vitagliom

eza

čijo italijanski politiki

jablan, da se je podrl pomemben del dotedanjega strankarskega sistema. V gospodarski analizi sistema podkupnin, ki so ga milanski preiskovalci razkrili leta 1993, ocenjujejo, da so samo leta 1991 zaradi »samovoljnosti« strank javni stroški narasli od 3,3 do 4,9 milijard evrov več od tega, kar je bilo potrebno. Podkupnine so prispevale, po podatkih studijskega centra Einaudi, za en odstotek k povečanju italijanskega državnega primanjkljaja. Pa kaj, en sam odstotek, ko pa nas bremenii pasiv 106 odstotkov bruto domačega prihodka...

Mimo navadne kraje pa je politika priložnost za odličen in povsem legalen biznis. Omejil bi se samo na citiranje najbolj zgovorjenega primera, ki se ne bi mogel pripetiti nikjer drugje na svetu, oz. v nobeni civilizirani in pravni državi: Silvio Berlusconi, koncentrat protislovij med svojo politično, institucionalno in zasebno vlogo. En sam podatek pojasni vse, mimo podrobnosti številnih zakonov, s katerimi se je milanski televizijski mogotec okoristil. Leta 1993 je grupa Fininvest imela okrog 5 tisoč milijard lir dolgov in je bila na robu propada. Z nastopom v politiki se je stanje izravnalo in vrednost družinskega premoženja, ki je znašala 3,1 milijard evrov, je leta 2005 narasla na 9,6 milijard. Seveda je Berlusconi stopil v politiko samo v interesu državljanov...

Osebni biznis je bil dobro vpeljan tudi v Berlusconijev okolju. Tako je minister za infrastrukturo Pietro Lunardi samih pet dni po imenovanju na ministrski stolček ukinil zakon, ki ni dovoljeval novih dvosmernih avtocestnih predorov. Seveda je golo naključje, da je prav njegovo podjetje načrtovalo tak dvosmeren avtocestni predor v Lombardiji. Na srečo je Lunardi kmalu odstopil svoje podjetje. Komu pa? Svojim trem sinovom, seveda. Razna podjetja, ki so bila posredno povezana z Lunardijem, so se ukvarjala z načrti, ki jih je odobril sam Lunardi.

Varnostnikov kot v Entebah

Ker smo že pri Berlusconiju, bi omenil še zgovoren primer, ki ga Rizzo in Stella navajata na področju spremstva in varnostnikov, ki so v Italiji nekakšen *status symbol*.

S spremstvom politikov se v Italiji ukvarja več kot 6 tisoč policistov za skupni strošek okrog 568 milijonov evrov letno. V Španiji in Veliki Britaniji je varnost zagotovljena okrog 250 osebam za tretjino italijanskega stroška - 190 milijonov evrov, v Italiji pa je kljub redukcijam lanskega leta bilo še vedno 732 varovanih oseb. Berlusconi je kot predsednik vlade razpolagal z 81 stalnimi varnostniki, približno toliko, kot je bilo izraelskih specialcev, ki so osvobodili talce na ugrabljenem letalu v ugandskih Entebah leta 1976.

Z enim od zadnjih upravnih aktov je Berlusconijeva vlada, ko je lani Prodi že zmagal na volitvah, dodelila bivšim predsednikom vlade - in torej tudi Berlusconiju - 31 stalnih varnostnikov in 16 službenih vozil. Nova vlada je po dolgem pogajanju zreducirala število Berlusconijevih varnostnikov na sedanjih 25.

Kasta je lahko tudi dedna

Kasta je tudi dedna, ugotovljata Rizzo in Stella. Na primer bivši minister Enrico La Loggia: pradedov brat je bil minister za časa Borbonev, ded je bil podtajnik v predfascistični vladi, oče je bil predsednik dežele Sicilija in demokrščanski poslanec, Enrico je predstavnik Forze Italia.

Družinski odnosi se ne uveljavljajo samo na desnicu. Med poslanci sta tako Piero Fassino kot žena Anna Serafini, brata Pecoraro Scanio, Maura Cossutta je nasledila Armandu, Mariella Bocciardo, poslanka v vrsti Forza Italia, je prva Berlusconijeva žena, pravo dinastijo predstavljajo kalabrijski Manzini. Za naslednike skrbi celo Antonio Di Pietro: njegov sin Cristiano se je kot predstavnik pokrajine Campobasso udeležil srečanja z ministrom za infrastrukture: »Dragi očka, dragi sine...«

Severna liga, ki je nastala proti praviljem Rima, ni prav nič boljša od ostalih. Umberto Bossi je napovedoval za svojega političnega naslednika drugorjenega sina Renza, medtem ko je sinu iz prvega zakona

Senator Buttiglione
(na levi) in
predmet
njegovega
poželenja: kupa
sladoleda

Riccardu preskrbel mesto »akreditiranega asistenta v evropskem parlamentu«, kar mu prinese čedno vsotico 12.750 evrov mesečno. Poslanka Severne lige Maurizio Balocchi in Edouard Ballaman sta si izmenjala ženi: nič pregrešnega, pišeta Rizzo in Stella, samo vsak je vzel za parlamentarno asistentko ženo drugega, seveda na račun zbornice.

Da o sorodnikih, ki jih politiki namenčajo po deželnih upravah in v javnih ustanovah, kot je n.pr. Rai, niti ne govorimo.

Dežele - finančno brezno

Če je država taka, dežele niso bogje kaj drugačne, ugotovljata Rizzo in Stella, ki navajata veliko primerov. Povzeli jih bomo samo nekaj.

V deželnem svetu Kalabrije so soglasno odobrili, da lahko ustanovijo svetniško skupino tudi z enim samim predstavnikom. Tako je nastalo kar 19 svetniških skupin, ena vsaka dva svetnika, dvanajst skupin šteje enega samega predstavnika. Ne glede na število svetnikov, ki ji pripadajo, torej tudi če je en sam, ima vsaka skupina pravico do tričasnega urada, vratarja in tričlanskega tajništva. Za vsakega člena svetniške skupine je na razpolago 5.165 evrov mesečno za pisarniške stroške. Za potrebe tako reorganiziranih svetniških skupin so na novo sprejeli v službo 86 ljudi, med katerimi so številni sorodniki svetnikov in funkcionarji strank, ki so jih seveda imenovali brez natečaja. Tako je n.pr. predstavnik UDC Gianni Nucera vzel v službo najprej svojo ženo, nato še svojega starejšega sina Carmela in potem še mlajšega sina Francesca: »Tengo famiglia...«

Lombardija je leta 2005 potrosila skoraj 20 milijonov evrov za svojih 83 svetnikov in za zunanje odbornike: povprečno 19.186 evrov na mesec, kar predstavlja realni povisek (ob upoštevanju inflacije) 52 odstotkov v primerjavi z letom 2000.

Predsedniku Apulije Nichiju Vendoli se je sedež deželnega predstavninstva v Bruslju, za katerega so plačevali 60 tisoč evrov letne najemnine, ni zdel dovolj ugleden. Kupili so nov sedež, tisoč kv. metrov površine za 2 milijona 700 tisoč evrov.

Civilni invalid s presajenim srcem prejme 233 evrov mesečne doklade, vendar samo, če ima manj kot 3.600 evrov letnega prihodka. Na Sardiniji je pred leti deželna uprava priznala svetnikom-invalidom 350 tisoč evrov enkratne odškodnine in 7.500 evrov mesečne invalidnine, seveda poleg redne pokojnine, za skupnih 15 tisoč evrov vsak mesec. Zaradi polemik so pozneje sklep morali umakniti.

Poseben primer je Sicilija. S svojimi 5

milioni prebivalci premore skoraj tretjino vseh državnih uslužbencev in vsakih 7 naštevencev je en direktor. Pred deželnimi volitvami leta 1994 so sindikati deželnih uslužbencev zahtevali povisek 14 tisoč lir. Volitve so bile za vogalom in so jim plačo zvišali za 100 tisoč lir, kar se je seveda obrestovalo na volitvah. 297 uslužbencev deželnega sveta na Siciliji je lani stato 31 milijonov evrov, to se pravi 104 tisoč evrov vsak oz. 25 odstotkov več kot pet let prej. Še vedno na Siciliji: zdravstveni sistem potrosi 63 odstotkov več kot v Venetu, storitve pa so neprimereno slabše in velikokrat povsem nezadostne. Ko so nabavili 221 novih rešilcev, so najeli tudi novih 3.070 šoferjev in nosilničarjev – 14 ljudi za vsak rešilni avto. Z izobraževalnimi tečaji se na Siciliji ukvarja kar 1.559 organizacij, to je ena tretjina vseh italijanskih tovrstnih ustanov. Na Siciliji je en gozdni čuvaj vsakih 12 hektarjev gozda, v Furlaniji-Julijski krajini pa se zadovoljimo z enim gozdnim čuvajem vsakih 7 tisoč hektarjev. In končno, Sicilija premore kar 218 deželnih predstavnihstev po svetu.

Zgornovi so reprezentančni stroški. Na Siciliji so leta 2001 znašali milijon 360 tisoč evrov, guverner Totò Cuffaro pa se je pošteno potrudil in lani dosegel 5 milijonov 500 tisoč evrov. Cuffaro vodi desno usmerjeno upravo, guverner Kampanje Bassolino pa le-vosredinsko: samo njegovi reprezentančni stroški so leta 2004 znašali 926 tisoč evrov. Predsednik nemške republike Horst Köhler jih je potrosil 78 tisoč oz. 12 krat manj. Guverner Lombardije Formigoni je potrosil 345 tisoč evrov za svoje reprezentančne stroške, kar je slaba tretjina Bassolinovih stroškov, vsekakor pa 4 krat več od nemškega Köhlerja. Na koncu 80ih let je predsedstvo deželne uprave Lombardije štelo manj kot 100 uslužbencev, danes jih ima 1.300.

V Lombardiji je en deželni uslužbenec vsakih 2.518 prebivalcev, v Kampanji vsakih 866, v Kalabriji vsakih 497. Na Siciliji, kjer je nekaj manj kot 5 milijonov prebivalcev, ima deželna uprava več kot 18 tisoč neposrednih uslužbencev, prištevi pa bi bilo treba še okrog 50 tisoč gozdnih čuvajev, nekaj deset tisoč zaposljenih pri socialnih službah itd, tako da ustaljena ocena kaže na skupno število 200 tisoč tistih, ki »molzejo« deželo, oz. eden vsekakor 25 prebivalcev.

Pa še pokrajine in občine

Posebno poglavje predstavljajo italijanske pokrajine, katerih vloga je vprašljiva, vseeno pa jih je vedno več: v 60ih letih jih je bilo 92, danes pa jih je 104. Kar pomeni tudi, da je tudi 104 predsedniških mest, prav

toliko podpredsednikov, 894 odbornikov itd za skupnih 4.206 ljudi. Vse to stane, samo za plače, za 61 milijonov evrov na leto. Izračunali so, da so se v petletju 2000-2004 izdatki italijanskih pokrajin povečali za 66 odstotkov, stroški za osebje pa za 33 odstotkov.

Pokrajina Bocen, ki skupaj s pokrajino Trento opravlja tudi vlogo avtonome deželne uprave, ima enega uslužbenca vsakih 23 prebivalcev, kar je pravi rekord, več kot na Siciliji. Z dodatki, ki jih pokrajinska uprava dodeljuje šolnikom, prejema južnotirolski dvojezični profesor skoraj 3.200 evrov na mesec, kar je dvakrat več kot drugod po Italiji. Predsednik pokrajine Bocen prejme 23 tisoč evrov mesečno, primarij v bocenski bolnišnici pa kar 189 tisoč evrov na leto, pišeta Rizzo in Stella.

V Italiji je 8.102 občin in ni nobenega namena, da bi število zmanjšali. Na Švedskem so v zadnjih desetletjih skrčili število občinskih uprav od 1.037 na 272.

Skrajni primer slabega občinskega upravljanja predstavlja Taranto, kjer je občina prišla na stečaj zaradi dolga, ki je spomladis letos znašal okrog 700 milijonov evrov oz. 14 tisoč evrov na vsako družino občine Taranto. Na jugu občine skrbijo bolj za izdatke kot za prihode. Upravno sodišče Kalabrije je ocenilo, da so 34 občinai pokrajine Catanzaro 69 odstotkov državljanov ne plačuje dajatev na odpadke, 93 odst. ne plačuje vode, 95 odst. ne plačuje davka na odpadke. V kraju Isola Capo Rizzuto je občinski komisar odkril, da davka na javne napise ne plačuje prav noben občan, v kraju Cirò pa občinskega davka na nepremičnine ne plačuje 78 odstotkov tistih, ki bi ga moralni plačati.

Občinski upravitelji se ne šalijo niti na severu. Ettore Pirovano, župan kraja Caravaggio pri Bergamu in senator Severne lige, je bil obsojen s strani računskega sodišča, da vrne skupaj z občinskimi odborniki 251 tisoč evrov prispevka, ki jih je prejel za finančiranje »padške sole«, ker in občini ni bilo šoloobveznih otrok in so osnovno šolo pred leti zaprli. V najmanjši občini Doline Aoste (La Magdaléne, 91 prebivalcev) ima župan 4.915 evrov mesečne plače: tako je dočila avtonomia dežela Doline Aoste.

V Sirakuza predsedniki rajonskih svetov »poucajo« 300 tisoč evrov letno, 380 tisoč evrov pa je namenjenih 90 rajonskim svetnikom. V Palermu je 8 rajonskih svetov, vsak s 15 svetnikami, ki dobijo čistih 1.200 evrov mesečno, predsedniki pa 4.750 evrov in razpolagajo s službenim avtomobilom in šofejem. Strošek za rajonske svete znaša v Palermu 3 milijone evrov, pa še dodelili so jih 160 uradnikov. Kaj delajo? »Nič,« je gladko odgovoril državni pravobranilec Lino Buti.

V takih pogojih vsi hočajo skočiti na občinski voz: decembra 2005 so bile volitve v Mesini in se je predstavilo kar 1.750 kandidatov, zato je volilnica bila široka meter, visoka pa skoraj pol metra.

Za konec

To in še veliko drugega pišeta Rizzo in Stella glede privilegijev politične kaste. Osebno pa menim, da to še ni vse, morda ni niti slabša polovica problema. V arenih italijanskih politike ima degeneracija dva rogov: enega predstavljajo privilegiji politikov, drugega pa njihova neučinkovitost.

Sprejemljivo bi bilo celo, da sen. Buttiglioneju plačujemo sladoled, ko bi bil učinkovit. Pa ni tako: parlament deluje počasi in s težavo, smernice so nejasne, manjka preciznih programov in točno zastavljenih ciljev, prevladuje taktiziranje, kreganje, medsebojno občunavanje, novi zakoni so protislovn, zapleteni, velikokrat samo težavljajo življenje državljanov, radikalnih reform se vsi lotujejo z besedami, dejani pa skorajda ni, davčni pritisk je dramatično visok, pokazatelji družbenega razvoja, kot so investicije v šolo in raziskavo, postavljajo Italijo na rep Evrope itd. Sistem je bizantinsko zapleten in v bistvu imobil. Mimo in nevpočitih privilegijev, ki jih uživa kasta, mimo redkih politikov in politiki izposojenih izvedencev, ki so resni in prizadveni, me kot državljanu še bolj skrbi, kam nas bo ta kasta pripeljala, če je sploh sposobna nas kam peljati.

Spoštna zaskrbljenost narašča, vprašanje političnega razreda je vedno bolj v ospredju v medijih pa tudi v zasebnih pogovorih, nezadovoljstvo javnosti odpira vratna vedno bolj nevarnim in pogostim fašistoidnim izpadom (predstavniki Severne lige, ki razsajajo v parlament, Berlusconi, ki ne-prikrito govori o davčni stavki in o kraljevatu). Po podatkih, ki jih je posredoval znani politični analitik Renato Mannheimer, samo 30 odstotkov državljanov še zaupajo parlamentu. Glede privilegijev pa je javnomnenjska raziskava SWG izpred nekaj tednov pokazala, da 83 odstotkov intervjuvancev ocenjuje dohodke politikov kot pretirane.

Se italijanski politika znaša sama in pravčasno prenoviti? Rizzo in Stella pišeta, da so »nove stranke slabše od tistih iz časov prve republike«, so prave oligarhije, so v glavnem brez notranjega demokratičnega življenja, ne stremijo k participaciji občanov, so oligarhije, osebne stranke, brez družbe in teritorija.«

Lahko pričakujemo potrebitno prenovevitev od takih ljudi, od take kaste?

Sergij Premru

MANJŠINA - Davek Hitlerjeve invazije

Nemci na Češkem ostajajo nezaščitena manjšina

Nemci v Češki republiki, ki so bili pred časom ena največjih manjšin v Evropi, so dosegli zelo skromno raven zaščite, samo na osnovi 2. dela Evropske listine o regionalnih ali manjšinskih jezikih, ki je v tej državi stopila v veljavo 1. marca 2007. Močnejša raven zaščite, ki temelji na 3. delu Evropske listine, namreč po odločitvi čeških oblasti zadeva samo poljsko in slovaško manjšino; 3. del listine vsebuje določila v zvezi s promocijo manjšinskih jezikov v javnem življenju, vključno z dvojezičnimi napisi in izobraževanjem.

Sedanja češka zakonodaja določa, da imajo manjšine pravico do dvojezičnih napisov, kjer manjšina šteje najmanj 10 odstotkov celotnega prebivalstva. Poleg Poljakov in Slovakov, izpolnjujejo te pogoje tudi Nemci in sicer v 13 občinah. Kljub temu pa češka ministrica za manjšinske zadeve Dzamila Stehlíkova ocenjuje, da so preostali sudetski Nemci povečini starljude in ne kažejo zadostnega zanimanja za dvojezične napis. »Nemci v teh vaseh so zelo maloštivilni v absolutnem številu, so zelo stari in v kolikor nam je znano ne želijo zahtevati takih sprememb,« je dejala.

Ko so ministrico opozorili, da tudi potomci izgnanih sudetskih Nemcev želijo, da bi Češka postavila dvojezične napis vsaj tam, kjer so bili Nemci večina, preden so jih po drugi svetovni vojni prisilno izselili, pa je Stehlíkova dejala, da vprašanje dvojezičnih napisov zadeva samo češke državljan.

V zvezi s šolami v manjšinskih jezikih češka zakonodaja določa, da je za odprtje takih šol potrebno minimalno število učencev oziroma dijakov. Glede na visoko starost pripadnikov nemške manjšine in torej majhno število otrok, pa tudi zaradi večdesetletne assimilacije, Nemci in Slovaki povečini ne dosegajo števila otrok, ki je potrebno za odprtje manjšinske šole. Nemška manjšina je namesno teh dolga leta zahtevala dvojezične razrede, z utemeljitvijo, da bi to koristilo tako češkim kot nemškim otrokom; odločitev o morebitnem uvajanjem dvojezičnih razredov pa je prepričena ravnateljem, ki so bili doslej gluhi za te predloge.

Nemška manjšina je zato razburjena, še zlasti ob popolnem pomanjkanju občutljivosti čeških oblasti, da bi jo kakorkoli zaščitili. V teh krajih je bila poleg češčine stoletja nemščina uradni jezik.

Irene Kunc je predsednica skupščine Nemcev na Češkem, na Moravskem in v Šleziji. »Ko so me pred nekaj leti iz-

volili za predsednico, sem bila polna optimizma in navdušenja. Sedaj pa vidim, da se stanje čedalje bolj slabša. Potem ko le leta 2003 odstopil minister dr. Petr Mares, liberalec, ki je bil manjšinam naklonjen, kaže, da ostanejo vse naše prošnje v predalih, saj jih vlada sploh ni vzela v pretres,« je dejala.

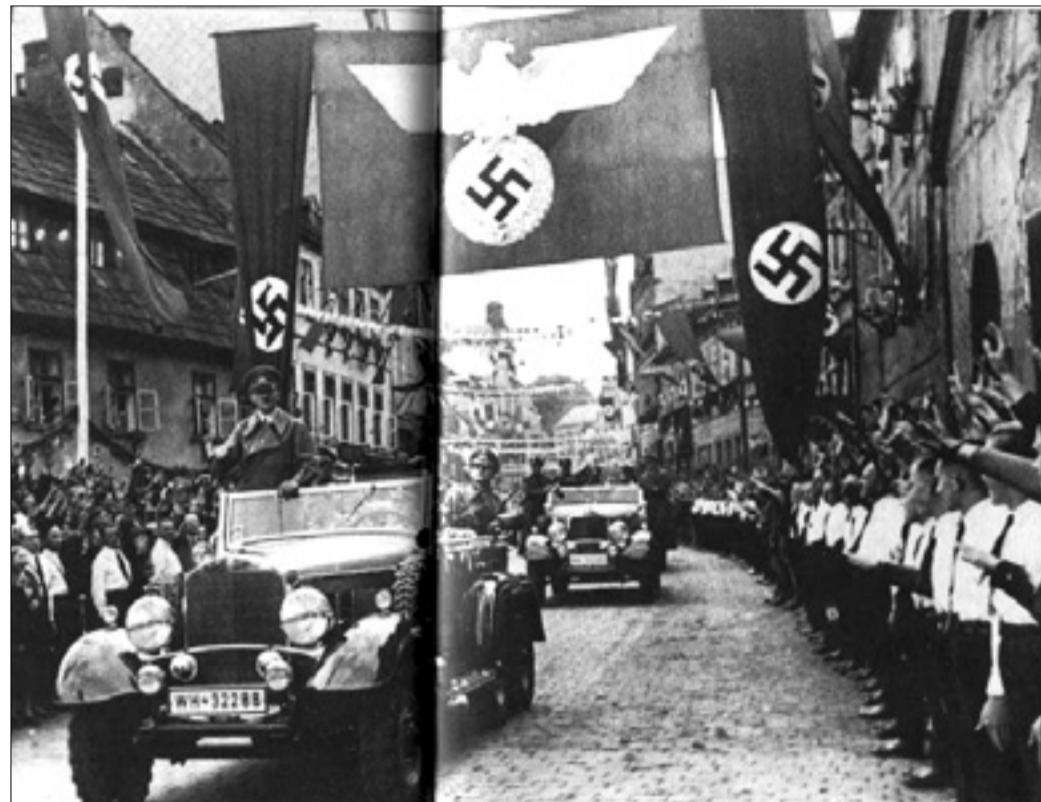
Za primerjavo Nemci navajajo dejstvo, da je v sosednji Avstriji češka manjšina, ki je veliko manjša od nemške manjšine na Češkem, uživa zaščito po 3. delu evropske listine; prav tako so po 3. delu v Nemčiji zaščiteni Lužički Srbi, ki govorijo jezik, ki je soroden češčini, in da zaščita se izvaja ne glede na število pripadnikov te manjšine.

Pred 2. svetovno vojno je na Češkoslovaškem živel 3,5 milijona Nemcev oziroma tretjina vsega prebivalstva. V nekaterih regijah, predvsem v Sudetih, so bili Nemci velika večina prebivalstva. V zadnjih dneh vojne je približno pol milijona Nemcev pobegnilo iz dežele, več kot 2 milijona in pol Nemcev pa so kasneje češkoslovaške oblasti razlastile in prisilno izselile na osnovi znanih Beneševih dekretov. Ti dekreti so še v veljav, kljub glasnemu protestom izgnancev oziroma njihovih potomcev, pripadnikov nemške manjšine, aktivistov s področja človekovih pravic in delov mednarodne skupnosti.

Takoj po vojni je bilo veliko število pripadnikov nemške manjšine ubitih v množičnih pokolih, umrli so na prisilnem delu in pri drugih oblikah mučenja. V državi je ostalo kakih 200.000 Nemcev, med temi številni pripadniki protinacističnih gibanj in nemški Judi, vendar jim ni bila dovoljena raba svojega jezika v javnosti. Nemškim otrokom ni bilo omogočeno nikakršno šolanje v maternem jeziku. Vse do leta 1970 je bila nemška manjšina najštevilnejša v državi, vendar so bila vsa nemška imena krajev odstranjena in zamenjana s češkimi imeni. Spomeniki, včasih kar cela pokopališča, so bili uničeni, če so bili na njih napisi v nemščini. Povoja Češkoslovaška je želeta odstraniti vse sledi in spomine, ki bi kakorkoli zadevali nemški jezik, čeprav sta bila nemški jezik in kultura stoletja del izročila te države. Številne nemške družine so bile asimilirane in starši so bili prisiljeni, da s svojimi otroki govorijo češko. Danes je v Češki republiki še kakih 40.000 Nemcev, približno 5 milijonov ljudi s sudetskimi koreninami pa živi v Nemčiji, Avstriji, ZDA, Kanadi, Švedski, Braziliji in drugod.

Peter Josika

Zgodovinska posnetka Hitlerjeve okupacije Češkoslovaške: zgoraj sudetski Nemci pozdravljajo Hitlerjevo vojsko in spodaj odstranjevanje češkoslovaških simbолов na meji.

INSTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA V LJUBLJANI - Razprave in gradivo 48-49 Raziskovanja na področjih manjšinske zaščite, človekovih pravic, etničnih odnosov in identitetu v Sloveniji in po svetu (1)

Doc. dr. Attila Kovács, vodja izpostave Inštituta za narodnostna vprašanja v Lendavi /Lendva v svojem prispevku Številčni razvoj prekmurskih Madžarov v 20. stoletju obravnava številčni razvoj Madžarov v Prekmurju (in Sloveniji) s pomočjo analiz uradnih statističnih popisov med letoma 1910 in 2002. V obravnavanem obdobju se je število Madžarov na avtohtonem naselitvenem območju v Prekmurju prepolovilo. Leta 1910 so na omenjenem območju popisali 14.354 oseb z madžarskim maternim jezikom, ali 90,8 odstotka celotnega prebivalstva na tem območju. Dobrih 90 let pozneje, leta 2002 pa le 6.237 oseb z madžarskim maternim jezikom ali 49,1 odstotka vseh popisanih oseb na avtohtonem naselitvenem prostoru. Na padec števila Madžarov v Prekmurju v obravnavanem obdobju je vplivala vrsta dejavnikov: preseljevanje - v prvi vrsti madžarske inteligencije - na Madžarsko ob zgodovinskih prelomnicah (leta 1919 in nato ponovno leta 1945); človeške izgube v obuhvetovih vojnah; izginote Slovencev in Judov, ki so se nekoč izrekali za Madžare; zaposlovanje v tujini in migracije; naseljevanje in naselitev oseb, ki niso bile madžarske narodnosti na avtohtonem naselitvenem območju Madžarov v Prekmurju; assimilacija itd.

Dr. Vera Klopčič iz Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani v svojem prispevku Aktivnosti

vprašanja v Ljubljani v svojem prispevku Zgodovinski viri o Romih v Sloveniji ugotavlja, da se ob aktualnih razpravah o položaju Romov v Sloveniji se pogosto zanemarja pomen zgodovinskih okoliščin, ki so prispevale k oblikovanju dolgočlenih stereotipnih predstav, ki so povzročale in ohranjale obojestransko nezaupanje med večinskim prebivalstvom in Romi. Avtorica v svojem prispevku ugotavlja, da je iz pristopa oblasti v preteklosti razvidno izrazito avtoritarno paternalističen pristop, ko so oblasti zahtevali ažurno spremljanje podatkov o gibanju in naseljevanju Romov v posameznih občinah. Namen teh seznamov pa je bil pregon, izgon ali nasilno naseljevanje Romov na dolochenem mestu. To je za Rome pomenilo pregrade v medsebojnih stikih ter zapiranje v lastni svet znotraj romske skupnosti, kjer se je utrijevalo nezaupanje do kakršnih koli ukrepov oblasti. Posledično se je to nezaupanje prenašalo tudi na tiste pripadnike romske skupnosti, ki so sprejeli vrednote in način življenja večinskega naroda. Prispevek obravnava nekatere elemente pristopa k »integraciji romske skupnosti« iz preteklih obdobij, ki jih odsevajo zgodovinski viri in izvirni dokumenti, stari tudi več kot sto let.

Barbara Riman iz Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani v svojem prispevku Aktivnosti

kulturnoprosvetnega društva Slovenski dom "Bavaria" v reškem tisku "Novi list" in "La voce del popolo" med letoma 1947 in 1957 navaja podatke o ustavoviti KPD Slovenski dom "Bavaria" in njegovem delovanju v letih 1947 do 1957, ki jih je mogoče najti v vseh tedanjih reških časnikov »Novi list« in »La voce del popolo«. Prinaša komparativno analizo podatkov, opravljeno na osnovi pisne kronike od leta 1953 dalje ter interpretacijo podatkov, najdenih v raznih vseh, obvestilih, pogledih in kritikah, ki so jih objavljali s spremembo, da je intenzivnost sklep, da je tisk spremljal dogodek v zvezi s KPD neenakomerno, enako neredno pa je poročal tudi o dogajanju v drugih manjšinskih skupnostih na območju Reke. Raziskava je pokazala, da so časopisi zapisi relevantnih komparativnih vir pri preučevanju delovanja slovenske manjšine, posredno pa tudi položaja in življenja Slovencev na Reki.

Prof. dr. Matjaž Klemenčič iz Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani v svojem prispevku A survey of research on Slovene immigration to the USA. (Pregled raziskovanja slovenskega izseljenstva v ZDA) ugotavlja, da se je resnejše raziskovanje o slovenskem izseljenstvu v ZDA v Sloveniji pričelo v začetku 70. let 20. st., ko je skupina starejših in mladih ra-

ziskovalcev začela izvajati program o slovenskem izseljenstvu na Univerzi v Ljubljani. Na podlagi lastnih raziskav in raziskav drugih je avtor prispevka leta 1985 na letnem sestanku Ameriškega združenja za napredok slovanskih študij (American Association for the Advancement of Slavic Studies) predlagal smernice za nadaljnje raziskovanje slovenskega izseljenstva. V prispevku avtor ugotavlja, koliko od tega programa je bilo izpolnjenega z njegove strani pa tudi s strani drugih raziskovalcev. Polja raziskovanja, ki jih je avtor predlagal, so bila: slovenske bratske podporne organizacije, kulturne aktivnosti, delavsko gibanje, slovensko etnično časopisje, slovenske etnične župnije, slovenski narodni domovi, podjetništvo, uspešni posamezniki in pregled zgodovine posameznih slovenskih naselbin v ZDA. Drugi kolegi so poleg tega razvili še druga polja raziskav, kot na primer razlogi za izseljevanje, načini potovanj izseljencev in podobe Amerike v očeh potencialnih izseljencev. Rezultat raziskovanj so mnoge knjige in znanstveni prispevki o slovenskih izseljencih v ZDA. Avtor tudi poudarja, da so bili mnogi znanstveni prispevki o Slovencih v ZDA slovenskih avtorjev iz Slovenije objavljeni v znanstvenih časopisih in enciklopedijah, in to ne le v Sloveniji, temveč tudi v ZDA.

SODELOVANJE - V organizaciji Kmetijsko gozdarske zbornice

Srečanje kmetov treh dežel je bilo tokrat na Gorenjskem

Po tradicionalnem srečanju kmetov treh dežel na Koroškem in po lanskem prvem tovrstnem srečanju v Benečiji (Bunjak), se je pobuda ponovila tudi v matični domovini, in sicer v Naklem oziroma v Strahinju pri Kranju, v organizaciji tamkajšnje enote Kmetijsko gozdarske zbornice (KGZ).

Lepo vreme in prijaznost gostiteljev sta dala svoj prirčen pečat srečanju. Zamejsko kmetijstvo je predstavljala živahnna skupina kmetov, članov tržaške in gorške Kmečke zveze.

Pester spored se je začel s sv. mašo v cerkvi sv. Petra v Naklem. Udeleženci srečanja so se nato preselili v prostore više srednje kmetijske šole v Strahinju, kjer je bilo kosilo in kjer je potekal glavni del programa. Prisotne je najprej pozdravil gospod Janez Šebat, predsednik enote KGZ in glavni pobudnik srečanja. Poudaril je pomembnost tega in podobnih srečanj, ki ustvarjajo med kmeti, sicer živečimi v treh različnih državah, a pripadniki istega naroda, tesne vezi tako na strokovnem kot ostalih področjih. Po vstopu Slovenije v EU je skupna kmetijska politika še močnejše povezala kmete teh dežel, ki se soočajo z enakimi, ali vsaj zelo podobnimi problemi, zato so izmenjave strokovnih izkušenj ali druge oblike sodelovanja izredno koristne.

Zbrane je nato pozdravil Peter Vrisk, predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Izpostavil je večnamembrost kmetijstva, ki ni le proizvajalec nenadomestljivih dobrin, temveč tudi nepogrešljivo sredstvo za zaščito okolja in ohranjanje podeželske kulturne dediščine. Poleg tega je tudi socialni blažilec. Žal mu družba tega vedno ne priznava in zato tudi primerno ne ceni vseh funkcij, ki jih v njeno splošno korist opravlja primarni sektor. Potruditi se je treba, je zaključil Vrisk, da se kmetijstvu prizna to, kar mu gre.

Srečanje je s svojo prisotnostjo počastil predsednik Državnega sveta Janez Šušnik, ki je v nagovoru poudaril potrebo po večji pozornosti za kakovostno kmetijstvo. Sledili so še pozdravi predsednika in tajnika Deželne Kmečke zveze Alojza Debelisa in Edija Bukanca ter predsednika Skupnosti južnokoroških kmetov Stefana Domeja. Vsi so se strinjali s koristnostjo in potrebo po čim večji povezano in zamejskimi kmeti in se zahvalili organizatorjem za vabilo, organizatorjem pa čestitali za uspel praznik.

Domej je prisotne povabil na prihodnji kmečki praznik, ki bo na Koroškem 29. julija letos v Šentrprimožu v Podjuni. Kot je obljudil Debelis, se bo Kmečka zveza udeležila tega tradicionalnega praznika, na katerega so njeni člani toplo vabljene.

Srečanje je popestril kulturni program, za katerega je poskrbel domači volalni kvintet, ki je zapel več slovenskih narodnih pesmi, sledili pa so nastopi folklorne skupine, mladih glasbenih gojencev in dramske skupine. (eb)

RAZMIŠLJANJE - Kras vedno manj kraški?

Zemlja, kdo bo tebe ljubil?

Znani slovenist profesor Jože Toporišič pripisuje ohranitev majhnega slovenskega naroda med številčno in gospodarsko močnejšimi sosednimi narodi dejству, da so bili Slovenci gospodarji zemlje, na kateri so živelji. Tega mnenja so seveda tudi mnogi drugi, sicer manj znani in vplivni ljudje, ki pa v to trdno verjamejo in skladno s tem ravnajo.

Svoj skromen prispevek k uveljavljanju tega načela je vse od svoje ustanovitve dosledno dajala tudi slovenska stanovska organizacija Kmečka zveza. Trmasto je vztrajala in vztraja pri obrambi slovenske zemlje na Tržaškem, Goriškem in povsod v zamejstvu, kjer je bila in je ogrožena. Nemalokrat se je žal uveljavil latinski pregovor »ubi major, minor cessat«, kar pomeni, da je moral kloniti pred močnejšimi silami (glej razlastitve in razne služnosti), bilo pa je tudi več primerov, ko je njenovo vztrajanje pri obrambi zemlje pred odtujitvami rodilo uspeh. Njena obramba je bila vezana na dejstvo, da je predstavljala zemlja glavnih vir preživetja za njene člane, ki pa so bili pretežno Slovenci. To pomeni, da odtujitev zemlje ni pomenila, včeraj kot danes, le gospodarsko in družbeno obubožanje, temveč tudi ruvanje narodnih korenin.

Vsega tega naša organizacija ni počela in ne počenja, da bi kogarkoli prikrajšala kar nudi ta osnovna dobrina tako iz pridelovalnega kot krajinskega vidika. Prizadeva si le, da se ohrani in spoštuje pravično in pravilno razmerje med zgodovinskimi lastniki zemlje in ostalimi.

Dogajanje v zadnjih desetletjih, predvsem pa v zadnjih letih, nas prepričuje, da ni tako. Posegi na ozemlje, kar velja predvsem za Kras, so vedno pogosteji in zadevajo vedno večja območja, določajo pa se mimo volje in sodelovanja lastnikov zemlje in kmetov. V Kraševcih se močno krepi nevaren občutek negotovosti in nezaupljivosti. Vedno številnejši so zagovorniki teorije, in med katerimi ne izostajajo člani naše skupnosti, da pripada Kras vsem, krajanom kot ostalim, in da se mora za skupen blagor in sožitje vsakdo nečemu odpovedati oziroma s čim prispevati. Kdor ni gospodar zemlje, se brez težav odpove temu česar nima, težje in bolče je za našo skup-

nost, ki bi se morala odpovedati tej, za njen obstoj nenadomestljivi dobrini. Kraški človek je še, hvala bogu, prepričan, da mora ohraniti to, kar je njegovo. Prav je sicer, da se pri tem ne zapira v neplodno in odbijajoče razmerje z vedno številnejšimi ljubitelji in obiskovalci Krasa, katerim se mora nuditi možnost, da uživajo lepote zemlje in da občudejo nje neinstvene naravne pojave, a nič manj ni prav, da se točno ve in dočopi, kaj komu pripada.

Če sami v to ne verjamemo, če smo prepričani, da je navezanost in ljubezen do zemlje, ki so nam jo predniki v vseh viharjih pretekle in polpretekle zgodovine uspeli ohraniti, nekaj preživelega in staromodnega, se moramo res vprašati: zemlja, kdo bo tebe ljubil? Odgovor je na dlani. Drugi je ne bodo ljubili, ker jim je tujek, pa čeprav lep in privlačen. Ljubezen zmore samo tisti, ki ji je dal življenje in jo skozi stoljetja negoval. Njemu mora pripadati.

V doslednem spoštovanju tega načela in skladno s svojimi ustavovitvenimi cilji, bo Kmečka zveza vedno in povsod nastopala v obrambo zemlje pred sleherno obliko odstevanja ali omejevanja njene uporabe, če ne bodo pri tem lahko oddočali kmetje in lastniki in ne bodo predlagani posegi na ozemlje spoštovali in upoštevali njihovih gospodarskih in razvojnih potreb ter ohranjanje narodne identitete.

Kmečka zveza

VARSTVO RASTLIN Škopimo čimprej proti trsnim rumenici

Vinogradnike smo že obvestili, da je z ministrskim odlokom z dne 31. maja 2000 postal zatiranje trsne rumenice in njenega prenašalca, ameriškega škržata (Schaphoideus titanus) obvezno. Deželna služba za varstvo rastlin je v teh dneh sporocila, kot smo že napovedali, da je obvezen en škopilni poseg proti omenjeni okužbi oziroma njenemu prenašalcu. Ta poseg je treba opraviti čimprej, da se prepreči možnost prisotnosti škržata.

Za škopljene svetuje omenjena služba uporabo sredstev z eno izmed navedenih učinkovin, za katere navajamo in oklepaju nekaj komercialnih imen: CLORPIRIFOS - METIL (Clormetyl, Skorpio EC, Devox, Fostox CM), METOMIL (Tomyl L, Lannate MF, Metomil LS), ETOFENPROX (Scatter, Trebon Star), TIAMETOXAM (Actara 25 WG), PIRETRO (Piretro verde, Biopiren Plus, Pirecap).

Vinogradnike pozivamo, da se strogo držijo navodil.

SADJARSTVO

Zatiranje škodljivcev in bolezni v mesecu juliju

Navajamo sredstva za tradicionalno in biološko varstvo sadnih vrst, ki so pri nas razširjene, čeprav pretežno kot posamezna drevesa, ne pa kot strnjeni nasadi. Poleg navedenih sredstev obstajajo v prodaji še druga z istimi učinkovinami, a z drugačnim imenom, ki jih zaradi omejenega prostora ne moremo navesti. Prav tako obstajajo tudi pripravki z drugimi enakovrednimi učinkovinami, ki jih iz istega razloga ne omenjamo.

SADNA VRSTA	BOLEZNI IN ŠKODLJIVCI	SREDSTVA ZA TRADICIONALNO VARSTVO	SREDSTVA ZA BIOLOŠKO VARSTVO
JABLONE	JABLANOVA PLESEN (Podosphaera leucotricha)	TEBUKONAZOL (HORIZON, FOLICUR); ESOKONAZOL (ANVILSSC); ESOKONAZOL+ŽVEPLO (ANVIL COMBI), ipd	ŽVEPLO 80% (CRITTOVIT)
	JABLANOV ŠKRUP (Venturia inaequalis)	SREDSTVA NAVEDENA ZA JABLANOVO PLESEN; MANCOZEB (Aspor-Vitex Mz 60); METIRAM (Poliram DF).	BAKROV OKSIKLORID (50%) - OSICLOR 50 WB; - OSICLORAME SAM 50; - BAKROV HIDROKSID (RAIDER DP)
	AMERIŠKI KAPAR (Quadraspispidotus permicosus)	CLORPIRIFOS - METIL; (60-UP, JAGER, METIDANE); BUPROFEZIN (APPLAUD 40 SC); MALATION (Smart EW - Malac).	-----
	JABOČNI ZAVIJAC (Cydia pomonella)	SREDSTVA NAVEDENA ZA AMERIŠKEGA KAPARA.	GRANULO - VIRUS
HRUŠKE	HRUŠEV OŽIG (Erwinia amylovora)	Odstranimo in sedjemo okužene veje. Po vremenskih neprilikah (toča, nevrijete) škopimo z bakrenimi pripravki	ISTO
	HRUŠEV ZAVIJAC (Cydia pomonella)	CLORPIRIFOS - METIL; (60-UP, JAGER, METIDANE); TEFLUBENZURON (NOMOLT)	GRANULO - VIRUS
	AMERIŠKI KAPAR (Quadraspispidotus permicosus)	CLORPIRIFOS - METIL; (60-UP, JAGER, METIDANE); CLORPIRIFOS (75%); (DURSBAN75 WG); MALATION (Smart EW - Malac).	POLETNO MINERALNO OLJE
BRESKEV	AMERIŠKI KAPAR (Quadraspispidotus permicosus)	CLORPIRIFOS - METIL; (60-UP, JAGER, METIDANE);	POLETNO MINERALNO OLJE
	BRESKOV ZAVIJAC (Cydia molesta)	AZINFO-S-METIL (GUSATHIONI BENZAFLO); TEFLUBENZURON (NOMOLT)	BACILLUS THURINGIENSIS (RAPAX, LEPINOX, DIPEL 2X)
	BRESKOVA MUHA (Ceratitis capitata)	MALATION (MALITAL, MALATHION 56); ETOFENPROX (TREBON);	-----
	SAJAVOST PLODOV (Cladosporium carpophilum)	ŽVEPLO 80% (CRITTOVIT)	ISTO
MARELICA	CVETNA MONILJA (Monilia laxa)	TEBUKONAZOL; (FOLICUR) FENBUKONAZOL (KARAMAT)	-----
	BRESKOVA MUHA (Ceratitis capitata)	MALATION (MALITAL, MALATHION 56); ETOFENPROX (TREBON);	-----
	BRESKOV MOLJ (Anarsia Lineatella)	FENITROTIAZON (AFIDINA, 25-AGROFEN); INDOXACARB (STEWARD)	BACILLUS THURINGIENSIS VAR. KURSTAKI (Rapax, Lepinox, Dipel ZX)
	BELA PLESEN (oidium Crataegi)	TEBUKONAZOL (FOLICUR); FENBUKONAZOL (KARAMAT)	ŽVEPLO (80%) CRITTOVIT

JADRANJE - Prva regata 32. pokala Amerike v Valencii

Švicarski Alinghi začel z zanesljivo zmago

V prvem plovu so ugnali novozelandsko jadrnico Team New Zealand za 35 sekund

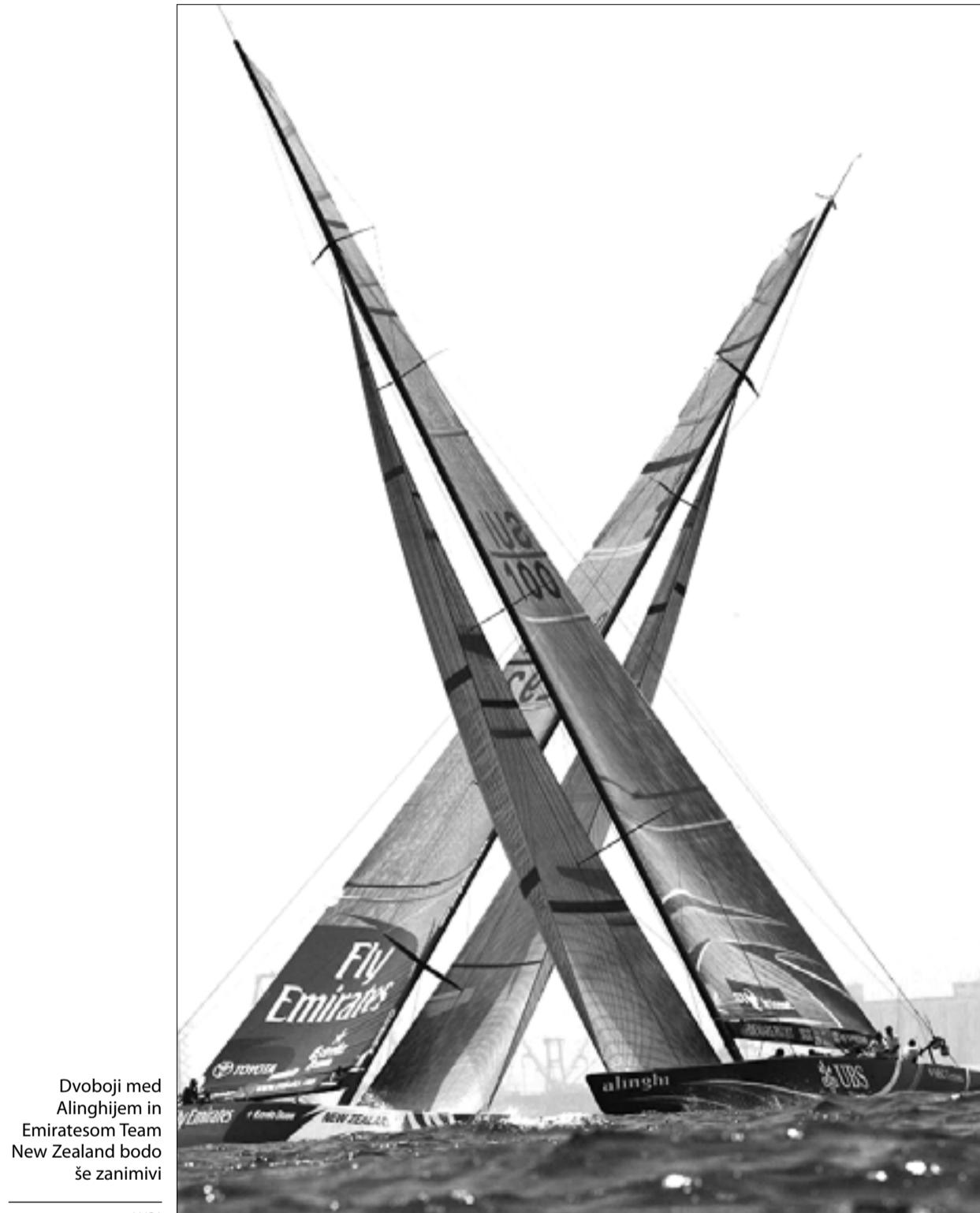
VALENCIA - Švicarski Alinghi je v morju pred špansko Valencijo z zmago začel najbolj prestižno jadralsko tekmovanje na svetu - 32. pokal Amerike. Mednarodna pisana posadka švicarskega biotehničnega mogotca Ernesta Bertarellija je v včerajšnjem prvem plovu ugnala novozelandsko jadrnico Emirates Team New Zealand za 35 sekund, ki pa ni popustila vse do konca regate.

Končno zmago si bo priborila posadka, ki bo prva dosegljela pet zmag. Pred štirimi leti je Alinghi - tedaj je za krmilom stal slovenski novozelandski krmar Russell Coutts - šokiral svetovno in predvsem novozelandsko javnost s preprtičljivo zmago v zalivu Hauraki, ko je dobesedno ponizal ponosne Kiwije in v petih preizkušnjah dosegel pet gladkih zmag. Švicari so tako prvič v 152-letni zgodovini prešli pokal »stotih gvinej« prinesli v Evropo, sodeč po denarnem vložku in trudu pa ga namernajo dlje časa zadržati na stari celini.

Na štartu včerajšnjega prvega plova - pihal je vzhodnik z močjo 12,5 vozla - si je manjšo prednost resda prijedrala novozelandska jadrnica pod taktirko krmarja Deana Barkerja, a prvi obrat na regatnem polju je vendarle dobila branilka naslova. V nadaljevanju je 48-letni novozelandski krmar na švicarski barki Brad Butterworth v slogu izkušenega morskega volka držal prednost pred svojim veliko mlajšim rojakom na drugi jadrnici in pri drugem obratu prednost povečal na 20 sekund. V drugem delu včerajšnje preizkušnje je Butterworth s svojo posadko vseskozi imel pravočasne odgovore na nekoliko agresivnejše poskuse Barkerja in druščine, tako da jim uvodna zmaga ni mogla uiti. Team New Zealand seveda ne obupa in obljudbla takojšnje maščevanje.

Druga regata bo na sporednu že danes (ob 15. uri po La7). Vremenski napovedujejo rahel veter, ki je bolj pisani na kožo Novozelandcem.

ITALIJANSKI »GIRO« - Včeraj je v Trstu startala 19. izvedba jadralnega »Gira d'Italia«. Na prvi regati je slavila posadka Fiamme Gialle. Posadka iz naše dežele, s katero jadra tudi Sirenin predstavnik Andrej Gregorič, je bila dejeta.

Dvoboje med Alinghim in Emiratesom Team New Zealand bodo še zanimivi
ANSA

TENIS - Tretji letoski turnir za veliki slam

Kdo bo slavil na angleški travi?

Favorita sta Federer in Henin - Prireditelji so nagradni sklad povečali skoraj za devet odstotkov

ROGER FEDERER

JUSTINE HENIN

LONDON - Komaj 14 dni po koncu odprttega teniškega prvenstva Francije v Parizu se bo v Wimbledonu začel tretji letoski turnir za veliki slam. Wimbledon je bil in ostal nekaj posebnega; ne le zaradi travnatih površin, na katerih se igralci in igralke preizkušajo le mesec dni v letu, temveč tudi zaradi tradicije, da turnir odpre lanski zmagovalci in da se v nedeljo med turnirjem praviloma ne odvijajo dvoboje.

Federer vs. Nadal

V moški konkurenčni se bo praviloma vse vrte z golj okrog enega imena, Rogerja Federerja. Prvi igralec sveta, ki je zadnja leta vladar angleške svezte trave, na travi pa je dobil že 48 dvobojev zapored, v Wimbledonu lovi na pariškem turnirju ima letos pred očmi le en cilj: želi izenačiti rekord po številu zmag legendarnega Šveda Björnera Borga, ki je v Wimbledonu slavil zmago petkrat zapored (1976 - 1980).

Lani je teniško javnost presenetil kralj peščenih igrišč Španec Rafael Na-

dal, ki se je kar nekako presenetljivo ob Federerju znašel v finalu. Tudi letos Federer priznava, da mu lahko Nadal tudí na travi zagreni življenje.

Zanimivejše pri ženskah

V ženski konkurenčni pa bo gosto bolj zanimivo. Naslov sicer brani Amelie Mauresmo, ki se želi francoskim navijačem oddolžiti za zgoden poraz v Roland Garrosu. Klub temu je Francuzinja še četrti nosilka. Prva nosilka in prva favoritka za wimbledonski naslov je Belgijka Justine Henin, ki je na generalki v Eastbourne ugnala Mauresmo,

sicer pa še nima zmage na travnatih igriščih. Druga je Rusinja Marija Šarapova (leta 2004 je pri rosnih 17 letih osvojila naslov), pred branilko nosilka pa je še vzhajajoča zvezda ženskega tenisa, Srbinja Jelena Janković. Pozabiti pa ne gre nititi na ameriški sestri Serena in Venus Williams. Venus ima tri (2000, 2001, 2005), Serena pa dve zmagi (2002, 2003).

Srebotnikova 19. nosilka

Najboljša slovenska teniška igralka Katarina Srebotnik se bo v prvem krogu tretjega letosnjega turnirja za

grand slam v Wimbledonu pomerila z Britanko Eleno Baltachou, ki je Slovenko premagala leta 2005. Srebotnikova bo na turnirju 19. nosilka, lani se je od tekmovanja med posameznicami poslovila v tretjem krogu. Tako bo njen prvi cilj na letosnjem turnirju prav uvrstitev v tretji krog in s tem ubranitev točk, njena želja pa ostaja narediti še korak dlje. Veleničanka bo letos v Wimbledonu nastopila med posameznicami in v konkurenčni ženskih dvojic, kjer bo tako kot na igriščih Roland Garrosa igrala skupaj z Japonko Ai Sugijama.

Letošnja novost

Letos pa so odpravili vsaj eno posebnost; prvič bo namreč nagradni sklad enak tako v moški kot ženski konkurenčni; zmagovalca bosta v žep pospravila po 700.000 funtov. »Noben teniški turnir v zgodovini ni imel večje denarnega sklada, kot ga bomo imeli v Wimbledonu 2007,« je dejal predsednik slovitega All England kluba, Tim Phillips.

Poraz Černiceve Italije

Po petkovi zmagi s 3:2 (Černic je dosegel 1 točko) proti Franciji, je Italija na siščnji tekmi Svetovne lige proti isti reprezentanci izgubila s 3:1 (-23, -20, 27, -14). Matej Černic je sinči dosegel 6 točk.

»Oranžnik evropski prvaki«

Nizozemci so bili v finalu mladinskega EP U21 boljši od Srbije (4:1) in tako že drugič zapored postali evropski prvaci. Finale je sodil slovenski sodnik Skomina.

Suazo le k Interju

Končala se je »telenovela« o nogometu Cagliarija Suazu. V prihodnji sezoni bo le igral pri Interju.

MotoGP: Rossi drugi

DONINGTON - Američan Edwards (Yamaha) je bil najhitrejši v kvalifikacijah za današnjo dirko svetovnega prvenstva (ob 14. uri po Italia1). Na osmi dirki SP razreda motoGP mu bodo za ovratnik dihal Rossi (Yamaha) na drugem, Pedrosa (Honda) na tretjem in Hayden (Honda) na četrtem startnem mestu. Vodilni Stoner (Ducati), bo dirko začel s petega mesta. V četrtlitrskem razredu si je najboljše izhodišče prizvozil De Angelis (Aprilia) iz San Marina, v najšibkejšem razredu do 125 kubičnih centimetrov pa Italijan Pasini (Aprilia).

Atletika: Italija vodi v Milunu

Slovenska moška reprezentanca je po prvem dnevu evropskega reprezentančnega pokala v Milunu (prva liga, skupina B) na tretjem mestu (51 točk) za Italijo (69) in Portugalsko (51), Slovenka pa so šeste (34), vodijo pa Italijanke (78) pred Romunkami (68) in Bolgarkami (55). Naša atletinja Claudia Coslovich ni tekmovala. Za Italijo je kopje vrgla Zahra Bani (60,20 m).

Nemka Obergfoell izboljšala rekord v metu kopja

MUENCHEN - Petindvajsetletna nemška atletinja Christina Obergfoell je na evropskem pokalu v Muenchenu dosegla nov evropski rekord v metu kopja. V bavarski prestolnici je svoj prejšnji najboljši dosežek, ki je bil prav tako evropski rekord, izboljšala za 17 centimetrov in zdaj znaša 70,20 metra.

Gay 100 m v 9,84

Ameriški sprinter Tyson Gay je na državnem prvenstvu v Indianapolisu v teku na 100 metrov tekel 9,84 in s tem postavil najboljši letoski izid na svetu. Gay je nedavno s premočnim vetrom v hrbet celo presegel svetovni rekord Asafe Powella (9,77).

Pro Reco evropski prvak

Italijanska ekipa Pro Reco je v finalu vaterpolske lige prvakov premagala dubrovniški Jug (9:8) in tako osvojila najprestižnejšo pokalno klubsko loričko.

Odbojka: Blejci tudi proti slovitemu ruskemu Dinamu

DUNAJ - Odbojkarji blejskega ACH Volley se bodo v prvem delu lige prvakov pomerili s francoskim moštvo Paris Volley, ruskim Dinamom iz Moskve in belgijsko ekipo Maaseik. Piacenza bo igrala proti Malorcji, ekipi z Dunaja in turškemu Izmirju, Cuneo pa proti Solunu, Češkim Budejovicam in Cannesu.

Dodatne kvalifikacije za SP

HEERENVEEN - Evropska nogometna zveza je spremenila sistem kvalifikacij za SP leta 2010, ki ga bo gostila Južnoafriška republika. Uefa je namreč določila, da se bodo na SP neposredno uvrstili zmagovalci osmih skupin s po šestimi reprezentancami in zmagovalci skupine, ki bo štela le pet ekip. V dodatne kvalifikacije za SP 2010 pa se bo uvrstilo najboljših osem drugovrščenih reprezentanc.

KOŠARKA - Evropsko prvenstvo U20 v Gorici in Novi Gorici

Prestižni obisk Ivanovića in Obradovića

Prvič v zgodovini prvenstvo v dveh državah - Bogat spremiščevalni program

Prva dva tedna julija bodo oči vseh ljubiteljev košarke in naslohu športa uprte bržkone v obe Gorici, ki bosta gostili košarkarsko evropsko prvenstvo za mlajše člane do 20 let. To bo prve reprezentančne tekmovalne v zgodovini, ki bo hkrati potekalo v dveh državah.

Včeraj so v dvorani občinskega sveta v Gorici predstavili športno prireditev. Ob županu Romoliu so prvenstvo predstavili še Sergio Cosma (goriški odbornik za šport), Andrej Miška (predsednik KK Nova Gorica) in Giorgio Brandolin (predsednik CONI-ja).

Od 6. do 15. julija se bo za prestižno loričko najboljšega na starici pomerilo 16 reprezentanc (Italija, Slovenija, Bolgarija, Hrvaška, Francija, FYROM, Gruzija, Grčija, Izrael, Latvija, Litva, Rusija, Srbija, Španija, Turčija in Madžarska). Dvobojeji se bodo odvijali v prenovljeni dvorani PalaBigot v Gorici, na slovenski strani pa v novi športni dvorani. Reprezentance bodo razdeljene v štiri skupine s po štirimi ekipami, vsak dan pa bo polovica dvobojev (štiri) na sporednu na eni strani meje, štiri pa na drugi. Vsaka ekipa bo igrala izmenično v Gorici in Novi Gorici.

Začetno kandidaturo za evropsko prvenstvo je sicer vložila le Nova Gorica, ki je potem ponudila sodelovanje tudi Gorici, ki je priložnost tudi sprejela. Gre torej za edinstveno priložnost in obenem tudi za pomembno zblževanje prebivalcev z obeh strani meje.

Program vključuje tudi sodniški simpozij, na katerem bosta prisotna tudi Duško Ivanović in Željko Obradović, slavnata trenerja Barcelone in Palathinaikosa. Napovedan je tudi prihod iskalcev talentov iz ameriške NBA-lige in najpomembnejših evropskih ekip.

V obeh Goricah bo športni dogodek spremjal bogat spremiščevalni program. V gorškem Ljudskem vrhu bodo uredili športni center »Overtime«, kjer bo razstavljaljeno preko 40 domačih in tujih podjetij. Vsak večer bo v večernih urah koncert, med dnevom pa se bodo zvrstile različne predstave in tekmovalja. Tudi v Novi Gorici se bo ob uradnem tekmovalju vrstilo veliko športnih in kulturnih pobud, med temi ulični košarkarski turnir in tekmovalje v poligonu košarkarskih večnic.

Od petka, 28. do nedelje, 30. junija bo izmenično v obeh mestih potekal predevropski turnir (prost vstop), na katerem bodo nastopile reprezentance Slovenije, Španije, Litve in Poljske. Z uradno slovesnostjo na Trgu Evrope (trg red novogorško železniško postajo) pa se bo začelo evropsko prvenstvo, ki se bo zaključilo s finalnimi dvoboji 15. junija v gorškem PalaBigot. Tekme (predtekmovalje, polfinale in finale) bo predvajal drugi program slovenske televizije.

Za predstavitev košarkarskega mladinskega EP je vladalo precejšnje medijsko zanimanje

BUMBACA

ODOBJKA Slogaša Stopar in Vatovac v Bibione

Slogaš Kristjan Stopar in Andrea Vatovac odhajata v Bibione. V naslednji sezoni bosta igrala pod takšnico novega trenerja Marchesinija v državni B2-ligi. Igralca Sloga odhajata novo moštvo za leto dni: »Oba igralca sta v Bibioneju na posodo,« nam je potrdil vest Ivan Peterlin, ki je letos vodil slogaše v B2-ligi in treneril oba perspektivna odbojkarja.

Kar se tiče Sloge pa bodo še naslednjki teden dokončno dorekli nadaljnje načrte. Društvo je potrdilo nastopanje v C-ligi, skoraj govorila pa bo svojo ekipo vpisalo tudi v prvenstvo D-lige. »Imamo kar nekaj mladih perspektivnih odbojkarjev, ki so nastopali lani v 1. diviziji, tako da bi morali imeti kar 24 igralcev za obe ligi,« je o načrtih spregovoril Ivan Peterlin, ki pa je poudaril, da bodo dokončno odločili še naslednji teden, ko se bodo tudi pogovorili z igralcem. Na srečanju bo padla odločitev tudi o trenerju obeh ekip.

NOGOMET - »Kupoprodajna borza« Kriška Vesna najela še tri mlade nogometarše

S »plavimi« bo v prihodnji sezoni igral tudi Danijel Leghissa (bivši Kras)

Slovenski predstavnik v elitni ligi, kriška Vesna je najela še tri mlade nogometarše. Trener Ruggero Calò bo v prihodnji sezoni imel na razpolago mladega slovenskega nogometarja Daniela Leghisso (letnik 1989) iz Medja vasi, ki je letos igral pri Krasu v promocijski ligi. V Kriz prihajata še Nicolò Gerdin (letnik 1989), ki je igral pri mladinski ekipi »primavera« Triestine ter Andrea Ervigi (letnik 1987), nogometar Tamaia v D ligi.

turnirju, ki bo končal 6. julija, bo nastopal šest ekip. Skupina A: Bum Bum Lady, Timava, Doberdob. Skupina B: Štandrež, Locanda Mario, Bibappaloula. Jutrišnji spored: Bum Bum Lady - Timava (20.30), Štandrež - Locanda Mario (21.30).

Turnir Mladosti v Doberdobu povsem uspel

Prejšnji konec tedna se je na doberdobskem nogometnem igrišču odvijal prijateljski turnir med domačo ekipo cicibanova (na slike spoda) in ekipami Primorja, Tolmina in Fincantierja. Zeleni pravokotnik so organizatorji razdelili na dve mali igrišči, kjer sta istočasno igrali po dve skupini. Organizatorji so se obvezali, da bodo po poletnem počitku na Rogli od 24. do 29. junija in začetkom prihodnje nogometne sezone gotovo ponovili taka in podobno na srečanja. Športno združenje Mladost pa bi se ob tej priložnosti še javno zahvalilo bivšemu predsedniku za podporo in opravljeni delo v upanju, da bo tudi v bodoče ostal ob strani Mladosti. Izidi: Mladost - Tolmin 1:4, Mladost - Primorje 1:4, Mladost - Fincantieri 0:0, Fincantieri - Tolmin 1:3, Primorje - Tolmin 1:2 (Gola Mladost: Martina Devivo in Domen Peric). (Jari

ZSŠDI V MURSKI SOBOTI - Izidi na 31. srečanju slovenskih športnikov obmejnih dežel, nogomet: ZSŠDI - Porabje 0:3, M. Sobota - SŠZ Koroška 2:0, za 3. место: Koroška - ZSŠDI 7:0, Porabje - M. Sobota 2:0; košarka: ZSŠDI - Koroška 55:21, ZSŠDI - M. Sobota 51:63, M. Sobota - Koroška 66:22; odbojka: ZSŠDI - Koroška 2:1, M. Sobota - ZSŠDI 2:0, M. Sobota - Koroška 2:1.

Od jutri v Dolini ženski turnir Bum Bum Lady

Jutri se bo v športnem centru Silvana Klabjan v Dolini začel tradicionalni turnir (3. Memorial Mario Lupidi) v ženskem malem nogometu, ki ga že devetič organizirajo članice ekipe Bum Bum Lady. Na

NABREŽINA - V organizaciji ZSŠDI

Veliko zanimanje za delavnico o fiskali

Kaj če potrjajo na vrata športnega društva ali njegovega predsednika finančni stražniki ali funkcionarji Agencije za dohodke? To je bila iztočnica delavnice o fiskali, ki jo je ZSŠDI priredilo v sredo zvečer v dvorani SKD Igo Gruden v Nabrežini. V goste je ZSŠDI povabilo izvedenca na področju upravno fiskalnega vodenja društva dolgoletnega sodelavca dr. Adriana Kovačiča in njegovega kolega iz Tresisa, dr. Diega Zorzetta. Tema je med športnimi delavci pozela kar veliko zanimanja, saj je bila dvorana popolnoma zasedena in slušatelji so pozorno sledili izvajanjem strokovnjakov. Glavni društveni dokument je statut, v katerem je zaobljeto in opredeljeno vse društveno delovanje. Da pa je društvo sploh kvalificirano kot tako in ne kot privatno podjetje, mora imeti člane, katerim namenja svojo dejavnost. Zato je članska knjiga, ki jo je potrebno sproti dopolnjevati, eden izmed navažnejših dokumentov, ki ga mora društvo imeti. Kje pa v primeru kontrole pristojni organi lahko preverijo dejavnost društva? To lahko storijo z zapisni-

ROLKANJE

Mateja skupno prva

Absolutno prvo mesto v skupnem seštevku Mateje Bogatec je nedvomno odličen uspeh naše rolkarice, ki je potrdila tudi v drugi tekmi svetovnega pokala odlično pripravljenost. Tekmo navkreber v okolici Forsinoneja je zaključila na dobrem 7. mestu. »Z uvrstitev sem zelo zadovoljna« nam je povedala Mateja, ki si kreplko presegla zastavljeni cilj (računala je na uvrstitev med prvih deset). »Zmagovale so se odcepile po dveh kilometrih rebra, jaz pa sem s svojimi sotekmovalkami nadaljevala skoraj do konca. Odcepila sem se le zadnjih 800 m, a klub temu obdržala 7. mesto.« Vrh so osvojile ruske rolkarice: prva je bila Tatiana Yambaeva, druga Elena Vedeneeva, tretja pa Valentina Kizlukhina.

Ana Košuta je bila 20. Upoštevati moramo, da je letos prestopila v višjo starostno kategorijo.

David Bogatec tekme ni zaključil. Po navodilih reprezentančnega trenerja Pierluigija Pape je na včerajšnji tekmi imel vlogo zajca z dvema reprezentantom. »Cilj je bila začetna selekcija. V ravinskem delu smo skandirali ritem, tako da je na začetek rebra prišlo le petnajst tekmovalcev,« nam je po tekmi povedal David. Naloge je ekipa odlično opravila, saj so prva tri mesta osvojili italijanski rolkarji: prvi je bil Alfio Di Gregorio, drugi Simone Pareti, tretji pa Sergio Bonaldi.

Naslednja etapa svetovenga pokala bo 7. in 8. julija v Franciji. Spet bo na vrsti sprint, paradna disciplina naših rolkarjev. Svetovna rolkarska elita pa bo nastopila tudi v ravinskem tekmi.

Obvestila

KK BOR sporoča, da je na razpolago še nekaj mest na BOR BASKETBALL CAMPUS, ki bo potekal med 26. avgustom in 2. septembrom v Črmošnjicah na Dolenskem. Zglasite se na tel. št. 347-428850.

ŠD KONTOVEL obvešča da bo tradicionalna Ribada v torek 26. junija od 20.00 na igrišču na Kontovelu. Vabljeni atleti, člani, starši in prijatelji.

ŠD SOKOL iz Nabrežine organizira 7. in 8. julija 2007 »24 ur košarke« na odprttem igrišču v Nabrežini. Predpis vsak ponedeljek in petek od 20. do 22. ure v pubu Bunker v Nabrežini pri Trstu ali po elektronski pošti na naslov sokol24ur@yahoo.it. Info: Marko E. 3391942210, Martin 3408227166, Marko H. 3357423134.

ŠD BREG obvešča, da bo redni občni zbor v sredo 4. julija ob 20.30 v prvem in ob 21.00 v drugem sklicanju, na sedežu nogometne sekcije v športnem centru Silvana Klabjan v Dolini. Vljudno vabljeni.

ŠD POLET sklicuje 39. redni letni

občni zbor, ki bo v torek, 26. junija 2007 ob

19.30 v prvem sklicanju in ob 20.00 v drugem sklicanju na kotalkališču na Pikelcu, Repentaborška ulica na Opčinah z naslednjim dnevnim redom: poročilo upravnega odbora, poročilo odgovornih za sekcije, blagajniško poročilo, poročilo nadzornega odbora in razrešnica, pozdrav gostov in razprava, razno. Sledila bo skromna zakuska.

SPDT organizira 3-dnevni izlet po Karavankah od 29. junija 2007 do 1. julija 2007. Prvi dan: pohod se bo začel pri hotelu Garni na mejnem prehodu Ljubelj do Prešernove koče na Stolu. Hoje bo približno 5-6 ur. Drugi dan: hodili bomo po Trazverzali od Stola do Koče na Golici ob slovensko-avstrijski meji po slikovitem grebenu, približno 5 ur hoje, čas bo najbrž daljši zaradi slikovitih razgledov. Tretji dan: Golica-Dovje pri Mojstrani po Trazverzali 5-6 ur hoje. Izlet bo potekal po slovenski planinski poti. Prevoz z avtomobili. Zainteresirane prosimo, da se čimprej javijo zradi pravočasne rezervacije ležišč v kočah. Vse potrebne informacije na tel. št.: 040-220155 (Livio Semec).

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

- Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milej)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343
20.25 Risanka: Gurugù - Štirinožni prijatelj
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Alpe Jadran
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.00** sedem dni v parlamentu
6.30 Nad.: Sottocasa
6.30 Razvedrilna odd. o dobrem počutju: Sabato, Domenica & ... (vodita Sonia Grey in Franco Di Mare)
9.35 Linea verde - Obzorja
10.05 Aktualno: Tistega dne v Nazarethu - Zgodbata katoliške cerkve
10.55 Maša
12.00 Angelus
12.20 Aktualna odd.: Linea verde v živo iz narave
13.30 Dnevnik
14.00 Nan.: Inšpektor Derrick (i. Horst Tappert, Fritz Wepper)
15.00 TV film: Il rimorso - Hit and Run (dram., ZDA, '98, i. Margaret Colin)
16.30 Dok.: Quark Atlante - Kalahari - Poplavljena puščava
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
17.15 Film: Piedone lo sibirro (kom., It., '73, i. Bud Spencer)
19.00 Nan.: Komisar Rex - Nenavadna priča (i. Tobias Moretti)
20.00 Dnevnik
20.35 Rai Tg šport
20.40 Variete: Missione Italia nel mondo (Vodi Eleonora Daniele)
21.20 Nan.: Provaci ancora Prof. (i. Veronica Pivetti, Enzo Decaro, Paolo Conticini)
23.20 Dnevnik
23.25 Aktualno: Posebna odd. Tg1
0.25 Aktualno: Oltremoda Reloaded
1.00 Nočni dnevnik/Knjige/Vremenska napoved
1.20 Kinematograf

Rai Due

- 6.35** Odvetnik odgovarja
6.40 Dok.: Morje ponoči
7.00 Nan.: Girlfriends, 7.40 Strepitose Parkers
8.00 Jutranji dnevnik Tg2
8.20 Nan.: Freddie
9.00 Dnevnik
9.05 Variete: Random
10.00 Aktualna odd. o digitalnih tehnologijah: L33t (vodi Mario Bellina)
10.30 Dnevnik
10.35 Random: Art attack
11.30 Nan.: Ed
12.10 Nan.: JAG (i. David James Elliott, Catherine Bell, Kim Myers)
13.00 Dnevnik
13.25 Tg2 Motorji
13.40 Tg2 Eat Parade
14.00 TV film: Segreti (dram., ZDA, '95, i. Michelle Pfeiffer)
15.50 Šport: Ferrari Day
16.00 Pokal Evrope v atletiki
18.00 Dnevnik, vreme
19.25 Nan.: Jake 2.0
20.15 Risanke Disney
20.30 Dnevnik Tg2
21.05 Nan.: Numb3rs (i. Rob Morrow, David Krumholtz, Judd Hirsch)
22.35 Nan.: The Practice
23.20 Športna nedelja
0.40 Nočni dnevnik
1.00 Rubrika o židovski kulturi
1.30 Nan.: Chris Isaak Show

Rai Tre

- 6.00** Fuori orario
7.00 Variete za najmlajše
9.10 Variete: Screensaver
9.45 Film: Totò sceicco (kom., It., '50, i. Tamara Lees)
11.20 Dok.: Toto' - 10 minut
11.30 Dok.: Kilimangiaro album
11.45 Tgr DeželEvropa
12.00 Dnevnik, šport, vreme
12.10 Dok.: Vittorio De Sica
13.00 Dok.: Kilimangiaro album
13.20 Okkupati
14.00 Dnevnik, deželne vesti
14.30 Aktualno: V pol ure

- 15.00** Eduardovo gledališče: Le voci dentro ('78, i. E. De Filippo)
17.20 Film: Piano, piano non t' agitare (kom., ZDA, '67, i. Tony Curtis)
18.55 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti, vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.30 Hum. nan.: Colpi di sole
21.00 Aktualno: Alle falde del Kilimanjaro (vodi Licia Colo)
23.10 Dnevnik, deželne vesti
23.30 Film: Mare dentro (dram., Šp., '04, i. Javier Bardem)
0.30 Tg3 Night News

Rete 4

- 6.05** Nan.: Velika dolina
7.00 Pregled tiska
7.20 Nan.: Naš dom ni hotel
9.35 Dok.: Čudovita Italija - Marche
10.00 Maša
11.00 Planet morje
11.30 Dnevnik Tg4, promet
12.10 Aktualno: Melaverde
13.30 Dnevnik Tg4, vreme
14.05 Film: Finche' c'e' guerra c'e' speranza (kom., It., '74, r.-i. A. Sordi)
16.30 Film: Ursus nella terra di fuoco (pust., It., '63, i. Ed Fury)
18.20 Nan.: Hiša Vianello
18.55 Tg4 dnevnik/Meteo4
19.35 Nan.: Colombo (i. Peter Falky)
21.15 Variete: Sfilata d'amore e moda (vodi Emanuela Folliero)
23.45 Nan.: 24 od 13.00 do 15.00 (i. Kiefer Sutherland, Kim raver)
1.25 Pregled tiska

Canale 5

- 6.00** Na prvi strani
7.55 Promet - Meteo 5
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.40 Dok.: Potovanje v Ameriko: ZDA in Kuba
9.30 Aktualno: Nonsolomoda
10.05 Film: Un lupo per amico (pust., Norv., '03, i. Julia Pauline Bortaccio Braathen, Jürgen Langhelle)
11.00 Tg com/Meteo 5
12.00 Nan.: Summerland - Stari časi (i. JTaylor Cole, Ryan Kwanten)
13.00 Dnevnik, vreme
13.35 TV film: Il bello delle donne 2 - April (i. Stefania Sandrelli)
15.35 Film: Concorrenza sleale (dram., It., '01, r. Ettore Scola, i. Diego Abatantuono, Simone Ascani)
16.30 Tg com/Meteo5
18.00 Nan.: E poi c'e' Filippo - Hacker & Cracker (i. Neri Marcore, Giorgio Pasotti)
20.00 Dnevnik TG 5 in vreme
20.40 Film: Codice: Swordfish (thriller, ZDA, '01, i. John Travolta, Vinnie Jones)
22.00 Tg com/Meteo 5
22.45 Film: Paura (thriller, ZDA, '96, r. James Foley, i. Mark Wahlberg)
0.50 Aktualno: Nonsolomoda (vodi Silvia Toftanin)
1.20 Nočni dnevnik, vreme

Italia 1

- 6.25** Nan.: Arnold - Room for one more (i. Gary Coleman)
7.40 Variete za najmlajše
8.10 Nan.: Pika nogavica
9.20 Risanke
9.05 Mucha Lucha
10.55 Nan.: Hercules
11.55 Odprt studio, vreme
12.00 SP v motociklizmu: VN Velike Britanije

- 14.50** Športna odd.: Grand Prix - Fuori giri
16.00 Variete: Tutto Ditta
18.30 Odprt studio, vreme
19.00 Nan.: Love Bugs 3
19.25 Nan.: Prima o poi divorzio
20.00 Tg com/Meteo
20.20 Variete: Candid camera
21.00 Nan.: Un ciclone in famiglia (i. Massimo Boldi, Barbara De Rossi,

- Maurizio Mattioli, Monica Scattini)
23.00 Film: American Pie band camp (kom., ZDA, '05, i. A. Kebbel)
1.00 Šport studio

Tele 4

- 10.25** Horoskop, svetnik dneva
11.00 Nad.: Márina
11.30 Rubrika o gospodarstvu
12.00 Papežev blagoslov
12.40 Športni vrtljak
13.00 Automobilissima
13.20 Oddaja o glasbi
13.35 Oddaja o kmetijstvu
14.05 Nan.: Bonanza
15.50 Film: Un drago per amico (pust., '97, i. Drake Bell)
17.30 Risanke
20.25 Film: Jaz, Bruce Lee (pust., '75, i. Bruce Lee)
22.05 Film: Arrivederci Neda (dram., Švica, '00), 23.45 I tre che sconvolsero il West (western '80, i. Frank Wolff)
1.15 Nan.: Street legal (i. David Johnson, C. Dale)

La 7

- 7.00** 12.00, 20.00, 0.30 Dnevnik
9.35 Film: Lettera da una sconosciuta (dram., ZDA, '48)
11.30 Nan.: Angelski dotik
14.00 Jadranje: America's Cup
17.35 Film: Hollywood Hollywood (glas., ZDA, '76, r. Gene Kelly, i. Robert Taylor, Gene Kelly)
20.30 Variete: Šef za en dan
21.30 Dok.: Misija narava
23.30 Nan.: Sex and the City
0.30 Športna oddaja
1.25 America's Cup

Slovenija 1

- 7.00** Živ žav
9.50 Žogarija - ko igra se mularija
10.20 Dok.: Pod evropskim nebom
10.50 Prisluhnimo tišini
11.20 Ozare
11.25 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vreme, šport
13.10 Alpsi večer 2007
14.30 TV nad.: Vrtičklarji - Dedičina
15.00 Film: Združeni v ljubezni
16.30 Hum. nan.: Nikar tako živahn
17.00 Poročila, šport, vreme
17.15 Pol stoljetja slovenskega gledanja na daljavo: 50 let oddajnika Krvavec
18.30 Žrebanje lota/Risanke
18.55 Vreme, dnevnik, šport
19.20 Zrcalo tedna, šport
20.00 Slavnostna seja Državnega zbora
20.20 Dok.: Resnica o Holmcu
22.30 Poročila, vreme, šport
22.50 Dok. portret: Poštar
23.45 TV igra: Primer Feliks Langus ali Kako ujeti svobodo (Boris Cavazza)
1.05 Dnevnik
1.30 Infokanal

Slovenija 2

- 6.30** Zabavni infokanal
8.40 TV prodaja
9.10 Skozi čas
9.20 Oddaja o turizmu: Poletna potepjanja
10.15 Naša pesem 2007: ŽPZ Dupljanke, Duplje in Dekliški PZ Radost, Govedič
10.45 Lynx magazin
11.45 Globus
12.15 Alpe-Donava-Jadran
12.45 Ars 360
13.00 TV prodaja
13.30 Film: Pasji milijonarji
14.55 Miss Slovenije
16.45 Ljubljanski triatlon
17.00 SP v gorskem kolesarstvu
19.00 DP v ulični košarki
19.05 Mlad. film: Temna stran Lune
19.50 Kročnika z Lenta
20.00 Dok.: Dežele sveta
21.00 Hum. nan.: Frasier
21.30 Š - športna oddaja
22.15 Nad: Strelice nasprotne usode - Slings & Arrows (Kan., '03, r. Peter Wellington, i. Paul Gross, Martha Burns, 6. del)
23.00 Umetnost glasbe in plesa. 22. slovenski glasbeni dnevi - zborovska glasba 2007 DSS
0.20 Dnevnik zamejske TV
0.50 Zabavni infokanal

Koper

- 14.00** Čezmejna TV
14.10 Euronews
14.30 Odmev
15.00 Tenis: Federer - Gonzales
16.40 4. Rally Hypo Group Classic
17.10 Glasbena oddaja
18.00 Program v slovenskem jeziku: Ljudje in zemlja
19.00 Vsedanes
19.25 Dok.: Morska plovba
19.55 Vesolje je...
20.25 I Glasba: Swing in Pic 2007
20.55 Dok. oddaja: Genesis
21.45 Avtomobilizem
22.05 Vsedanes - TV dnevnik
22.30 Koncert: Gorni Kramer
23.30 Srečanje z... (vodil rebek Legović)
0.00 Dok.: City Folk
0.30 Vsedanes-TV dnevnik
0.45 Čezmejna TV - TV dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

- 17.00** Duhovna misel

- 17.15** Polka in majolka
18.15 Miš maš
18.55 Settimana Friuli
19.20 Tedenški pregled
19.35 Ne prezrite
19.45 Pravljica
20.00 Razgledovanja
20.30 Spoznajmo jih
21.15 Hitova poletna plaža
21.30 Naravno zdravljenje
22.00 Rally za SP
23.00 Modro
23.30 Videostrani

RADIO

RADIO TRST A

- 8.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Prijetni motivi; 10.30 Otroški kotiček: Zidovi hranijo spomin (piše M. Perat); 10.55 Glasbeni listi; 11.15 Nabožna glasba; 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Srednjeevropski obzornik; 13.00 Dnevnik, sledi Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Porocila in deželna kronika; 14.10 Za smeh in dobro voljo, sledijo Glasbeni listi; 15.00 Iz pogovorov sredi dneva: Boris Parhor in Tatjana Rojc; 15.30 Glasbeni listi; 16.00 Šport in glasba, vmes Kratka poročila; 17.30 Primorska poje 2007 - Nabrežina, sledijo Glasbeni listi; 19.00 Dnevnik; 19.20 Napovednik, nato Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek

- RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)** (SV 549 kHz, UKV 88.6 - 98.1 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)
 7.30 Kmetijski nasvet; 8.10 Po domače; 8.30 Jutranjek, osmrtnice; 9.00 Kronika; 9.15 Preditve; 9.30 Nedelja z mladim; 11.00 Primorski kraji in ljude: Breštovica; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 15.30 DIO; 17.30 Vreme in promet; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih s Tuliom Furlaničem; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Easy come... easy go...

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 8.30, 10.30, 12.30; 13.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 9.45 Moje mnenje; 10.00 Kino-Gledališče; 11.0

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)**Teletekst:** str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Videofleš
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno**6.05** Aktualna odd.: Anima Good news (vodi G. La Porta)**6.10** Nan.: Sottocasa**6.30** Dnevnik, informacije o prometu**6.45** Jutranja razvedrilna oddaja: Unomattina (vodita Veronica Maya in Duilio Giannaria), vmes Dnevnik, Tg1 Turbo, Tg1 Zgodovina (vodi Roberto Olla), 9.30 Tg1 Flash**10.25** Tg parlament
10.30 10 minut za oddaje pristopanja**10.40** Gremo in kino**10.45** Nan.: Ciklon v samostanu (i. Jutta Speidel, Fritz Wepper)**11.30** Dnevnik in vremenska napoved**11.40** Nan.: Duhovnik med nami (i. Massimo Dapporto, Julia Brendler, Giovanna Ralli, C. Croccolo)**12.35** Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury)**13.30** Dnevnik**14.00** Gospodarstvo**14.10** Nad.: Julia (i. Susanne Gartner, Roman Rossa, Susanne Hausler)**14.50** Nad.: Incantesimo (i. Paola Pitagora, Alessio Di Clemente, Corinne Cléry)**15.20** Nad.: Orgoglio (It., '03, r. V. De Sisti, G. Serafini, i. Daniele Pecci, Elena Sofia Ricci)**16.50** Tg parlament**17.00** Dnevnik Tg1 in vremenska napoved**17.15** Nan.: Sestre McLeod**18.00** Nan.: Komisar Rex**18.50** Kviz: L' eredità**20.00** Dnevnik**20.30** Kviz: Soliti ignoti - Identita' nasconde (vodi Fabrizio Frizzi)**21.20** Variete: Miss Italije v svetu (vodita Eleonora Daniele in Massimo Giletti)**23.50** Dnevnik**23.55** Dok.: Passaggio a Nord-Ovest (vodi Alberto Angelo)**0.55** Dnevnik**1.30** Potihoma**Rai Due****6.00** Tg2 Potovanja**6.40** Tg2 Medicina 33**6.55** Skoraj ob 7-ih**7.00** Variete za najmlajše: Random, risanke**9.30** Rubrika o protestantizmu**10.00** Dnevnik/Meteo 2/Motorji/Medicina 33/Nesamodenar**11.00** Variete: Matinee' (vodita Giampiero Ingrassia in Rossella Brescia)**13.00** Dnevnik**13.30** Tg2 Navade in družba, 13.50 Tg2 Zdravje**14.00** Variete: Italija na 2.**15.50** Aktualna odd.: Ricomincio da qui (vodi Alba D'Eusanio)**17.10** Nan.: Čarownice (i. Alyssa Milano), 17.50 Andata e ritorno**18.05** Tg2 Flash/Šport**18.30** Dnevnik/Meteo**19.00** Variete: Soiree' (vodita Nicola Savino in Flavia Cercato)**19.50** Hum. nan.: Piloti**20.10** Risanke**20.30** Dnevnik**21.05** Nan.: Close To Home (i. Jennifer Finnigan, Kimberly Elise)**22.35** Dnevnik**22.45** Variete: Tribbu' (vodita Serena Grittitta in Alessandro Siani)**0.40** Aktualno: 12. Round**1.10** Tg parlament**1.20** Rubrika o židovski kulturi**Rai Tre****6.00** Rai News 24**8.05** Mi smo zgodovina**9.05** Aktualno: ApriliRai**9.15** Film: Cantami Buongiorno tristeza (dram., It., '56)

- 10.45** Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, vreme
13.00 Nikoli ni prezgodaj
13.10 Nan.: Moonlighting
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Variete: Trebisonda
15.15 Nan.: Out There
16.05 Variete: melevisione
16.30 Odbojka: Francija - Italija
17.15 Nan.: Squadra speciale Vienna - Rečni pirati (i. Dietrich Siegl, Gregor Sebergh, Bruno Eyrion)
17.45 Dok.: Geo magazine
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai Tg šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualna odd.: o izginulih osebah: Chi l' ha visto?
23.10 Tg Dnevnik, deželne vesti
23.45 Aktualno: Življenske zgodbe (vodi Giovanni Anversa)

- 0.35** Tg3 Night News
0.55 Fuori orario
- 4 Rete 4**
- 6.00** Pregled tiska
6.20 Nan.: Velika dolina (i. Barbara Stanwyck, Linda Evans, Richard Long)
7.40 Nan.: Pot za Avonleo, 8.40 Nash Bridges (i. Don Johnson)
9.40 Nad.: Saint Tropez, 10.40 Ljubljanska vročica
11.30 Tg 4 dnevnik, promet
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik, vreme
14.00 Nan.: Poirot
15.00 Nan.: Balko (i. Jochen Horst)
16.05 Film: Boccaccio '70 (kom., It., '61, i. Anita Ekberg, Sofia Loren)
18.55 Dnevnik in vreme
19.25 Meteo 4
19.35 Aktualnosti Tg4
20.10 Aktualno: Forum
21.10 TV nad.: Elisa di Rivombrosa - Drugi del (i. Vittoria Puccini, Alessandro Preziosi, Luca Ward)
23.15 Film: Savoir (dram., ZDA, '98, r. Peter Antonijevic, i. Dennis Quaid)
- 1.25** Pregled tiska
- 5 Canale 5**
- 6.00** Na prvi strani, vreme
7.55 Promet, vreme, borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.35 TV film: Un sogno ad occhi aperti (kom., VB, '03, i. Sam Smith, DeLeroy Lindo)
9.40 Tg5 Borza flash
11.00 Nan.: Providence
12.00 Nan.: Sodnica Amy
13.00 Dnevnik TG 5, vreme
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Nad.: Vivere (i. Federica Bianco, Carmine Scalzi, Brando Giorgi)
15.15 TV film: Un matrimonio quasi perfetto (kom., ZDA, '04, r. SDteve Robman, i. Joseph Lawrence)
17.00 Tg 5 minut, vreme
17.05 Nad.: Cuori tra le nuvole (i. Alissa Jung, Sascha Tschorn)
17.35 Nad.: Tempesta d' amore - Vihar ljubezni (i. Henriette Richter-Röhl, Christof Arnold, Dirk Galuba)
18.50 Kviz: 1 contro 100
20.00 Dnevnik TG 5, vreme
20.30 Variete: Moderna kultura
21.20 Film: Hollywood Homicide (krim., ZDA, '03, r. Ron Shelton, i. Harrison Ford, Josh Hartnett)
23.35 Film: So cosa hai fatto (srh., ZDA, '97, i. Jennifer Love Hewitt)
- 1.20** Nočni dnevnik
- 6 Italia 1**
- 6.00** Šport studio
6.10 Nan.: Arnold (i. Gary Coleman), 7.05 Mladi Hercules
8.00 Variete za najmlajše
9.55 Nan.: Willy, princ Bel Air, 10.25 Hercules
11.25 Nan.: Xena tiran v Argu (i. Lucy Lawless)
12.25 Odprt studio, vreme
13.00 Šport studio, 13.35 Quiz sport
13.40 Risanke
14.40 Tg com/Meteo
15.00 Nan.: Beverly Hills, 90210
15.55 Nan.: Blue Water High, 16.25 15/Love
16.00 Tg com/Meteo
18.00 Nan.: Raven (i. Raven-Symone Pezman, Sydney Park)
18.30 Odprt studio, vreme
19.05 Nan.: Love Bugs 3 (i. Emilio Sol-

- frizzi, Giorgia Surina)
19.35 Nan.: Will & Grace
20.10 Nan.: Walker Texas Ranger
21.00 Variete: Colorado
23.20 Nan.: The O.C. (i. Will Holland, Mischa Barton, Adam Brody)
1.10 Aktualno: Pokermania
2.10 Šport studio/Odprt studio
- 4 Tele 4**
- 8.05** 13.45, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dogodki in odmivi
9.35 Nan.: Bonanza
11.00 Nad.: Marina
12.05 Aktualna oddaja
13.05 Lunch time
14.40 Oddaja o glasbi
16.05 Nan.: Don Matteo (i. Terence Hill, Nino Frassica, F. Insinna)
17.00 Risanke
19.00 Šport
19.55 Športna oddaja
20.05 Pokrajina predstavlja...
21.00 Pogovor s Feltrijem
23.40 Film: Io, Bruce Lee
- 5 La 7**
- 6.00** 12.30, 20.00, 1.05 Dnevnik
9.30 Dok.: Crocodile Hunter
11.30 Nan.: Angelska dotik
12.55 Športna oddaja
14.00 Film: Toto' sexy
16.00 Nan.: Osvajanje Zahoda
18.00 Nan.: Star Trek Voyager
19.00 Nan.: Murder call
20.30 Aktualno: Kovček sanj
21.00 Film: Doppio delitto (thriller, It., '77, i. Marcello Mastrianni)
23.00 Film: Toro scatenato (dram., ZDA, '80, r. Martin Scorsese, i. Robert De Niro)
1.50 Film: La contropartita
- 6 Slovenia 1**
- 6.25** Utrip
6.40 Zrcalo tedna
6.55 Eutrinki
7.00 Risanke: Grdi raček
8.20 Iz popotne torbe: Dresura
8.40 Gulimisek: Živali
9.50 Kratki dokumentarni film EBU
10.05 Taborniki in skavti: Taborni dan pri bedru
10.20 Nad.: Patrikov svet
10.45 Razpoke v času: Prekletstvo bogate grofice
11.15 Dok.: Čudežni planet
12.10 Dok. odd.: Resnica o Holmcu
13.00 Poročila, šport, vreme
13.15 Spet doma
14.40 Ko ulice spregovorijo; Pod širokimi krajevcji
15.00 Poročila, promet
15.10 Dober dan, Koroška: Nagrada za literarno prevajanje; 100 let katoliškega društva Šmihel; Ob dnevu državnosti republike Slovenije
15.45 Risanka
16.05 Otroška odd. o knjigah: Bukvožer - Prijateljica, kot je Žila
16.10 Martina in ptičje strašilo: Pri Angelci
16.20 Poučno-razvedr. odd.: Ajkec pri restavtrorjih - Ajkec in umetnine na papirju
16.35 Pozabljene knjige naših babic: Kresnice
17.00 Novice, kronika, šport, vreme
17.35 Poljudnoznanstvena serija: Medved - vohun in goozdu
18.25 Žrebanje 3 x 3 plus 6
18.40 Risanka
18.55 Vreme, dnevnik
19.35 Vreme, šport
19.55 Nad.: Ta moja družina
20.55 Osmi dan/Prvi in drugi
21.40 Portret sopranistke: Valerija Heybal
22.35 Poročila, vreme, šport
23.00 Dnevnik, vreme
- 7 Slovenia 2**
- 6.30** Zabavni infokanal
9.30 14.10 TV prodaja
10.00 Proslava ob dnevu državnosti
11.10 Vrtljak
13.25 Športna odd.: Š
14.40 TV nad.: Vrtičkarji - Dedičina
15.05 Hum. nad.: Nikar tako živahnlo!
16.00 Pol stoletja slovenskega gledanja na

- daljavo: 50 let oddajnika na Krvavcu
17.00 Alpe-Donava-Jadran
17.30 Evropski magazin
18.05 Dedičina Evrope - Nad.: Henrik VIII. (VB, 1. del)
19.45 Kronika z Lenta
20.00 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem
21.00 Aktualno-informativna odd.: Studio City (vodi Marcel Štefančič)
22.00 Glas(b)en večeri na drugem: Branje Rinčel izza odra
23.40 Hum. nad.: Na nož. The Tick of It (VB, '05, r. Armando Iannucci, i. Chris Langham, Peter Capaldi)
0.10 Anim. film: Avalon
1.50 Dnevnik zamejske TV
- 8 Koper**
- 14.00** Čezmejna TV
14.20 Euronews
14.30 Dok.: Morska plovba
15.00 Dok.: Potovanje po Nemčiji
16.00 Slovenski magazin
16.00 Vesolje je...
16.30 Swing in Pic 2007
17.00 Lynx - Gorni Kramer
18.00 Program v slovenskem jeziku: Športna mreža
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 TV Dnevnik, vreme, šport
19.25 Mladinska oddaja
19.55 Potopis
20.25 Artevisione
20.55 Sredozemlje
21.25 Pogovorimo se o...
22.05 Vsedanes - TV dnevnik
22.30 Program v slovenskem jeziku: Športel, oddaja o zamejskem športu
23.00 Primorska kronika
23.20 Športna mreža
23.55 Vreme
0.00 Čezmejna TV - TV dnevnik

Tv Primorka

- 11.00** Videostrani<br

EVROPSKA UNIJA - Včeraj tik pred zoro, po tridnevnih intenzivnih pogajanjih

Evropski vrh le dosegel kompromis o novi pogodbi

Merklova naposled pridobila tudi Poljake - Janša zadovoljen, Prodi precej razočaran

BRUSELJ - Evropska unija ima »poenostavljeno, ne mini pogodbo«, ki ni »dogovor za vsako ceno«, je po koncu tridnevnih pogajanj na vrhu EU včeraj ob zori, ko ji je uspelo doseči kompromis o mandatu za medvladno konferenco o novi reformni pogodbi, podarila predsednico EU, nemška kanclerka Angela Merkel. »Nihče sedaj ne more iti domov in se počutiti, kot da bi bil potisnjena v kot,« je poudarila kanclerka in pojasnila, da so bile v končnem kompromisu upoštevane vse zahteve držav unije.

Merklova je prepričana, da je z novo pogodbo narejen korak naprej: EU bo imela predsednika in visokega predstavnika za zunanje zadeve in varnostno politiko, širi se obseg odločanja s kvalificirano večino, okreplil se je mehanizem nadzora nad subsidiarnostjo. »Parlamenti bodo kar hitro razumeli pomen novega kompromisa,« je zvito pripomnila Merklova. Po najnovjem kompromisu bo lahko tretjina parlamentov prepričila nek zakonodajni postopek, če se bo ugotovilo, da zakonodajni predlog, ki ga je predlagala Evropska komisija, ni skladen z načelom subsidiarnosti.

Z najtržnega pogajalko Poljsko je bil dosežen kompromis, da se načelo dvojne večine uveljavlji šele z letom 2014, tudi po tem letu pa lahko do leta 2017 katera koli država članica še vedno zahteva odločanje na podlagi Pogodbe iz Nice, če se ji to zdi potrebno. Nemška kanclerka je o tem dejala, da bi si želela uveljavitev glasovanja z dvojno večino že leta 2009 in ne pet let kasneje, a da drugačen kompromis zradi zadostitve interesom vseh 27 članic povezave »ni bil možen«. Sicer pa je jasno povedala, da »nekajletna zamuda« pri uveljavitvi novega načina glasovanja »ni najhujše, kar se lahko zgodi EU«.

V pogodbi pa v prihodnje ne bodo omenjeni simboli EU. Vse, kar spominja na »nacionalno«, je izginilo. »Upam, da bo evropska himna še igrala in evropska zastava še plapolala,« četudi simbolov nova reformna pogodba ne bo omenjala, je poudarila predsednica.

»Evropa je potrebovala ta kompromis,« je poudaril portugalski premier Jose Socrates, ki bo 1. julija prevzel predsedovanje EU iz rok nemške kanclerke Angele Merkel. Dogovor, sprejet ob zori, po njegovih besedah pomeni, da je »Evropa presegla obdobje

Nemška kanclerka Angela Merkel se rukuje s poljskim predsednikom Lechom Kaczyńskim

ANSA

je premisleka in končno prešla v akcijo. Cilj portugalskega predsedstva je, da bi bil dogovor o novi pogodbi, ki bo »velika priorjeta portugalskega predsedstva«, sprejet na neformalnem vrhu 18. in 19. oktobra v Lizboni.

»Rezultat vrha je dober, za Slovenijo še posebej, ker na nek način čisti teren za naše predsedovanje v naslednjem letu,« pa je po dolgotrajnih pogajanjih povedal slovenski premier Janez Janša. S sprejetim mandatom dobiva EU »vsebino, ki ne odstopa bistveno od besedila ustavne pogodbe« je povedal Janša. Slovenija je med 18 državami članicami, ki so ustavno pogodbo ratificirale in se zato v pogajanjih tuži zavzemala za ohranitev čim več njenih vsebine. »Vse ključne institucionalne rešitve ostajajo,« je poudaril slovenski premier. »V pogodbi ostaja ves vrednostni temelj EU,« je menil in dodal, da bodo »počiščeni nekateri simbolni elementi in nekatere formulacije omiljene.« Tudi kompromis, dosežen s Poljsko, »sami pogodbi ne odvzema ključne teže«, je ocenil.

Dogovor o novi pogodbi za prihodnje delovanje EU je »ključni dose-

žek za širitev EU, še posebej za Hrvaško«, pa je ocenil predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso. »Brez pogodbe ne bi bilo širitev,« je poudaril. Barroso je kompromis ocenil tudi v luči pravega duha solidarnosti med državami povezave. »To je velik korak za evropski projekt. Vrh daje državljanom signal, da bo možno pod portugalskim predsedovanjem dokončno doreci novo pogodbo,« je dejal. Povedal je še, da je EU sedaj na pravi poti, a da pot skozi pogajanja ni bila lahka. Potem ko je med pogovori povedal, da je začetek zasedanja v četrtek pomenil še »predjed« in da voditelje »glavna jed« čaka v petek, je včeraj težavnost pogovorov ponazoril z besedami: »Večkrat smo imeli veliko na krožniku in včasih je bilo kar težko prebavljivo.«

Tokratni vrh, odločilen za prihodnji ustroj unije, je bil zadnji za britanskega premiera Tonyja Blaira, ki bo po desetih letih zapustil Downing Street 10. Merklova je razkrila, da so bili pogovori tako intenzivni, da se od njega sploh ni imela časa prav posloviti. Izrekla mu je le »nekaj toplih besed«, od njegovega naslednika Gordona Brow-

na pa pričakuje »toliko proevropskih besed«, kot jih je izrekel Blair.

Posebnega darila Blaibu Merklovi ni izročila, si je pa od Barrosa »za velika prizadevanja« za uspeh vrha, ki si ga po njegovih besedah pred meseci in tudi pred dnevi nekateri niso zapisljali, prislužila lep šopek.

Italijanski premier Romano Prodi, ki si je vseskozi prizadeval za ohra-nitev čim večjega dela ustavne pogodbe, je dejal, da je dogovor »Evropo okreplil«, kljub temu pa ni popolnoma zadovoljen. Nekdanji predsednik Evropske komisije meni, da Velika Britanija spodbuja »drugačno evropsko idejo«, zato v prihodnosti ni mogoče izključiti oblikovanja Evrope dveh hitrosti.

Slovenijo, ki bo predsedovanje unije prevzela za Portugalsko, čaka po optimističnem scenariju »veselo delovo vzdružje v EU, ker bo glavni problem rešen«, je dejal premier Janša. Po pesimističnem scenariju pa se lahko konferenca zavlec v slovenski mandat-formalno to sicer naj ne bi bilo mogoče, glede na dosedanje razprave pa tega ni mogoče izključiti, je sklenil slovenski premier.

VATIKAN - Tony Blair na obisku pri papežu Benediktu XVI.

Prestop v katolištvo?

Britanski premier se še ni dokončno odločil - Oris načrta za ustanovitev fundacije za medverski dialog

Blair je Benediktu XVI. podaril izvirne posnetke velikega angleškega spreobrnjenca v katolištvo iz 19. stoletja kardinala Johna Henryja Newmana

ANSA

VATIKAN - Britanskega premiera Tonyja Blaira s soprogo Cherie je včeraj na zasebni avdicenci v Vatikanu sprejel papež Benedikt XVI. Blair je papežu orisal načrt za ustanovitev fundacije za medverski dialog in svojo morebitno vlogo poselnega odposlanca za Bližnji Vzhod.

V Veliki Britaniji so se pred obiskom pojavila ugovana o tem, ali bo Blair s tem prestopil v katoliško vero, vendar pa je britanski premier v pogovoru z časnikom The Times dejal, da se o tem »še ni dokončno odločil«. Srečanje Blaira s papežem je trajalo pol ure, britanski premier, ki se v sredo poslavlja od tega položaja, pa je v Vatikan prispel iz Bruslja, kjer je sodeloval na vrhu EU.

Blairova žena Cherie in njuni štirje otroci so katoličani, medtem ko je Blair pripadnik anglikanske cerkve. Ugovana o tem, ali bo tudi on prestopil v katoliško vero, so se sicer pojavljala vseh deset let, ko je bil na oblasti. Velika Britanija dolej še nikoli ni imela katoliškega premiera, čeprav tovrstna prepoved že nekaj časa ne velja več. (STA+ANSA)

ITALIJA

Cisl o reformi sistema pokojnin

RIM - Sindikat Cisl je pripravljen na manjša zvišanja starostnega praga upokojitve (t.i. stopničke), da se zadeva premakne z mrtve točke, vendar mora vlada govoriti z enim samim glasom, ta pa naj bo glas premiera Romana Prodi, ne pa gospodarskega ministra Tommaza Padoe Schioppe, ki zagovarja povisanje praga upokojitve od 57 na 60 let ob 35 letih delovne dobe, kot je določila reforma Berlusconijevga ministra za socialno skrbstvo Roberta Maronija. To je sporočilo glavnega tajnika sindikata Cisl Raffaeleja Bonannija pred ponovnim torkovim srečanjem med vlado in sindikati o reformi pokojninskega sistema. Sindikati, je dejal Bonanni, gredu na torkovo srečanje z namenom, da se najde rešitev oz. da se doseže dogovor, pri čemer so pripravljeni na vse oblike pritiska, tudi na stavko.

Bonannijev pripravljenost na manjša zvišanja starostnega praga upokojitve je pozdravil minister za delo Cesare Damiano, ki to pripravljenost ocenjuje kot pomemben korak naprej. T.i. »velike stopnice« (zvišanja praga od 57 na 60 let) namreč ni mogoče kar tako odpraviti, saj zagotavlja privarčevanje prevelike vsote denarja, stroški zaradi odplove tega sistema pa bi bili preveliki. Zato Damiano razmišlja o nekakšnem »omehanju« tega zvišanja, kar pa terja določena finančna sredstva poleg temu že namenjene poltretje milijarde evrov.

Ministrju za delo ni bilo všeč pismo štirih levičarskih kollegov (Fabia Mussija, Alfonsa Perocara Scania, Paola Ferrera in Alessandra Bianchija), ki so premieru Romenu Prodi posredovali kritike na račun gospodarskega ministra Padoe Schioppe. O tem se razpravlja na vladnih sejah, je menil Damiano, ki deli negativno mnenje o tem pismu s tajnikom Cisl Bonannijem, za katerega štirje levičarski ministri kvarijo ozračje, zato poziva k primirju, od premierja Prodi pa zahteva razjasnitve in enotno stališče vlade.

ITALIJA - Grožnje Bagnascu

Škofu grozil bivši agent iz maščevanja do nekdanje ljubice

GENOVA - Za grožnjami, ki jih je 9. junija letos prejel predsednik italijanske škofovske konference nadškof msgr. Angelo Bagnasco ni kake teroristične organizacije, ampak bivši karabinjer, ki se je s tem hotel maščevati bivši ljubici in pri tem dobil navdih pri mitomanu, ki naj bi bil avtor drugega grozilnega pisma, ki ga je msgr. Bagnasco prejel še pred tem. 43-letni Enzo Comba se je že zelal maščevati ženski, zaradi katere so ga izključili iz roda karabinjerjev, saj je od nje zahteval spolne usluge v zameno, da ne pride do kontrole glede njenih dejavnosti (sile javnega reda jo namreč poznajo kot prostitutko). Comba je tako po pošti poslal na genovsko nadškofijo grozilno pismo s tremi naboji, naslovljeno na Bagnasca, pri čemer se je podpisal z imenom bivše ljubice, vključil pa je tudi elemente, ki bi lahko pripeljali do njenega sedanjega albanskega življenskega sotopnika. Comba so njegovi nekdanji kolegi ovdali pismo, ki je bilo poslano Bagnascu 9. junija, niso pa ugotovili povezave s prvim grozilnim pisom, ki ga je predsednik italijanske škofovske konference prejel pred tem in v katerem je bil tudi na boj. Po mnenju preiskovalcev je slednje delo mitomana, ki pa je morda dal navdih Enzu Combi, da si je zamislil svojo potegavščino.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

GLEDALIŠČA V GLEDALIŠČU

V TRSTU IN POKRAJINI

Danes, 24. junija ob 21.30, Rimski amfiteater / Euripid: »Helena«. Producija PAV.

Jutri, 25. in v torek, 26. junija ob 21.30, Devinski grad / »Drugačno potovanje R. M. Rilkeja«. Producija: Studio Progetti Culturali MO.MA.

V četrtek, 28. junija ob 21.30, Rimski amfiteater / Jean Anouilh: »Antigona«. Producija: Teatro Litta.

V torek, 3. julija ob 21.30, Rimski amfiteater / Bruno Maderna: »Satyricon«. Opera enodejanka. Producija: Fondazione Arena di Verona in sodelovanju s Fondazione Teatro Lirico »Giuseppe Verdi«.

V četrtek, 5. in v petek, 6. julija ob 21.30, Rimski amfiteater / »V ergilijevu onstranstvo«. Priopoveduje Vittorio Sermonti.

SLOVENIJA

■ 14. PRIMORSKI POLETNI FESTIVAL

Jutri, 25. junija ob 21.30, Portorož, Avditorij / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Plemeniti meščan«. Režija: Vito Taufer.

V sredo, 4. in v četrtek, 5. julija ob 21.30, Izola, Manzolijev trg / Po Moliéru: »Duohtar pod mus«. Gledališče Koper in SNG Nova Gorica. Režija: Vito Taufer.

V petek, 6. julija ob 21.30, Koper, Titov trg / Po Moliéru: »Duohtar pod mus«. Gledališče Koper in SNG Nova Gorica. Režija: Vito Taufer.

V nedeljo, 8. julija ob 21.30, Koper, Titov trg / Barbara Novakovič Kolenc: »Molière/Molière«. Muzeum Ljubljana. Režija: Barbara Novakovič Kolenc.

V petek, 13. julija ob 21.30, Koper, dvořišče Univerze / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Namišljeni bolnik«. Producija: PPF in SSG Trst. Ponovitev: 14., 15. in 17. julija.

V ponedeljek, 16. julija ob 21.30, Portorož, Avditorij / »Carmen«. Plesna predstava. Nastopa Compaňia Antonio Gades.

LJUBLJANA

Šentjakobsko gledališče

V petek, 29. junija ob 21.00 / V. C. Bren, J. Jenull, M. Bratuš: »Kaj ti je, deklica?«.

GLASBA

■ GLASBA Z VRTOV SVETEGA FRANČIŠKA

Cerkev Frančiškanskega samostana na Kostanjevici

V torek, 26. junija ob 20.00 / Mešani pevski zbor Lože Bratuz, Gorica. Zborovodja: Bogdan Kralj.

Vstopnine ni. Prostovoljni prispevki so namenjeni za ohranjanje kulturnozgodinskega bisera.

redu 20. septembra (ob neprimerem vremenu v Deželnem avditoriju) / Otvoritveni koncert festivala »Med zvočni krajevi«. Nastopil bo orkester Filarmonika Veneta. Vstop prost.

PIERIS

Mladinski center

Danes, 24. junija / Glasbeni praznik »Liberiamo la musica« - Santosch (cestno gledališče), Black Raven (metal), Foolish Wifes (punk rock).

SLOVENIJA

MAREZIGE

■ 2. festival big bandov MareziJazz

V petek, 29. junija / ob 21.00 Big Band Hrošč; ob 22.00 Big Band DOM; ob 23.00 Big Band Cerknica - BBC; ob 24.00 Skupina Amarcord.

V soboto, 30. junija / ob 20.00 Špičikuc Orchestra; ob 21.00 Robert Vatovec Big Band; ob 22.00 3 Big Band Orchestra; ob 23.00 Celjski Plesni Orkester Žabe; ob 24.00 Dej še'n litro.

KOPER

■ BALADOOR JAZZ FESTIVAL 2007

Taverna (vstop prost)

V četrtek, 5. julija ob 21.00 / »Blues night«, Franco Toro (ITA); Sandra Hall & Gnola Blues Band (ZDA).

V petek, 6. julija ob 21.00 / Aljoša Ježič Trio (SLO/ITA); Jaka Kopač Quintet (SLO/ŠVE/FIN).

V soboto, 7. julija ob 21.00 / Cristina Mazza Trio (ITA/SLO); Tamara Obrovac Transnistria Ensemble (HRV/SLO).

PORTOROŽ

Amfiteater Avditorija

V torek, 26. junija ob 20.00 / Obalni simfonični orkester. Dirigent: Aleksandar Spasić. Solistka: Lea Sirk - flauta. Koncert ob 15-letnici smrti in 85-letnici rojstva Vladimira Lovca. Vstop prost.

V četrtek, 28. junija ob 21.00 / Poletni koncert orkestra Slovenske filharmonije. Dirigent: George Pehlivanian. Solistka: Sabina Čivilak - sopran.

PIRAN

Križni hodnik

Franičkanskega samostana

Danes, 24. junija ob 20.00 / Mešani pevski zbor Mačkolje priredi celovečerni koncert z gosti. Solisti: Mateja Kališnik - mezzosoprano in Godalni kvartet Allegretto. Zborovodja: Andreja Štucin.

LJUBLJANA

■ 48. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA

V četrtek, 28. junija ob 20.30, Križanke / Tomasz Stanko Quartet, Matthew Shipp Trio, Bill Laswell's Material feat. Nils Petter Molvaer, Bernie Worrell, Ayib Dieng & Hamid Drake.

V petek, 29. junija ob 20.30, Križanke / Fool Cool Orchestra feat. Vlatko Stefanovski & Simone Zanchinni, Gerti Allen trio feat. Carmen Lundy, Lee Konitz New Noet.

V soboto, 30. junija ob 18.30, Cankarjev dom, Stihova dvorana / Oval.

V soboto, 30. junija ob 20.30, Križanke / Steve Coleman & The Five Elements, Maja Osojnik Sextett, Omar Soša Trio.

RAZSTAVE

■ RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA

KOPER

Spacal in Istra - do 31. avgusta 2007 - Ayla Pokrajinskega muzeja

KRANJ

Slike, kipi - do 30. julija 2007 - Galerija Mestne in Prešernove hiše

Dela na papirju - do 30. julija 2007 - Stična dvorana Mestne hiše

Slike, dela na papirju - do 31. avgusta 2007 - Galerija Prešernovih nagrajočev za likovno umetnost, Galerija Elektra, Elektro Gorenjska

KOPER, PIRAN, PORTOROŽ

Tapiserije, mozaiki - do 31. avgusta 2007 - Mestna galerija Piran, Galerija Loža Koper

Likovna oprema ladij - Vila San Marco Portorož

SAN VITO AL TAGLIAMENTO

Grafike - do 15. avgusta - Cerkev sv. Lorenca, odprt ob četrtek do nedelje od 10.00 do 12.30 in od 16.00 do 20.00.

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Ložeta Spacala

Grafične miniature - do 15. oktobra - Galerija pri Valečovih

KOPER - Prodajna razstava - do 15. septembra - Galerija Meduza

LJUBLJANA - Fotografija - 28. junij - 12. avgust 2007 - Mednarodni grafični likovni center

KRIŽ - Društva Mladina, KD in ŠD Vesna

Dvakrat etno glasba

V sredo, 27. junija bo nastopil Kočani orkestar, v petek, 29. junija pa skupina Blek Panthers

Po velikem uspehu, ki ga je s svojo kvalitetno ponudbo doživel letosnj Križki teden, se v Križu v prihodnjih dneh obeta dva nova zanimiva dogodka. Na zemljišču, ki leži ob nogometnem igrišču, in se na njem tradicionalno odvijajo vaške šagre, bodo namreč domača društva ŠD Mladina, KD Vesna in ŠD Vesna, priredila dva glasbena dogodka, ki bosta prav gotovo razvesila ljubitelje etno glasbe. Z njima želijo omenjena društva in Združenje za Križ primereno zabeležiti konec dolgega postopka, ob koncu katerega so postali Križani ponovni polnopravni lastniki nekoč razlaščenega vaškega zemljišča. V sredo, 27. junija, bodo od 21. ure dalje prišli na svoj račun ljubitelji balkanskih ritmov. V geste prihaja namreč evropsko znani in uveljavljen Kočani orkestar (na sliki). Makedonski trubači so se na svojih turnejah po evropskih državah (v teh dneh na primer nastopajo v Srbiji, Španiji in Švicari) že večkrat ustavili v naših krajih (v anali kriške zgodovine je šel nastop na neki vaški deklvičini), tako da ponuja sredin koncert priložnost za srečanje med starimi znanci. Lider skupine Natt »King« Veliov in njegovi orkestraši ob

ljubljajo dve uri čistega »balkan žura«: tako glasba Kočanega orkestra kot energija, s katero jo igrajo, pričata o različnih narodnih sestavah njegovih članov. V njihovi glasbi in ritmih se prepletajo romska, islamska, bolgarska in tradicionalna srbska kultura. Poleg tega se v njihovi glasbi pogosto pojavljajo tudi značilnosti jazz glasbe, kar pa je prav gotteno najbolj pomembno: Kočani orkester zna na svojih koncertih vedno ustvariti edinstveno vzdusje, ki se naveže vseh poslušalcev. V znamenju drugačnih, a

prav tako razposajenih ritmov, bo drug koncert, ki se bo odvijjal v petek, 29. junija. Ob 20.30 se bo na kriškem odru predstavila skupina Blek Panthers s svojo značilno mešanico glasbe in »doberdobščine«. Doberdobški fantje oblubljajo pravi šov, podoben tistem, ki je januarja letos zaživel na odru goriškega Kulturnega doma in naletel na veliko zanimanje občinstva. Njihov koncert, ki ga kriška društva organizirajo v sodelovanju z goriškim Kulturnim domom in v obdobju Across the border, pa prinaša kar dve pomembni novosti: javnosti se bo prvič predstavila otroška skupina Blek Pampers, kriški koncert pa bo tudi priložnost za predstavitev prvega uradnega »fans cluba«: doberdobško skupino namreč vse od njenega nastanka spremila zvezda skupina poslušalcev in »navijačev«, ki bodo od petka dalje tudi uradno organizirani v »Fanj Kleb Jest Sen Lihku Ti«.

Oba večera bodo na prizorišču koncertov, ki ju je omogočil finančni privsipek odborništva za kulturo in šport Dežele FJK, delovali tudi kioski: ob ljubiteljih glasbe bodo tako na svoj račun prišli tudi lačni in žejni ... (pd)

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revolte: do 15. julija bo na ogled razstava slik in glinastih kipcev umetnika Gilla Dorflesa. Urvnik ogleda: od 9.00 do 18.00, od ponedeljka do sobote (razen ob torkih, ko je muzej zaprt) in od 10.00 do 18.00 ob nedeljah.

Palača Gopčević: do 22. julija, bo vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava aktov.

Državna knjižnica: do 31. julija razstavlja posoški slikar Dario Delpin. Odprt ob ponedeljku do petka od 8.30 do 18.30, ob sobotah od 8.30 do 13.30, ob nedeljah in praznikih zaprt.

Občinska umetnostna dvorana: do 3. julija ima pod naslovom »Laceri« osebno razstavo Ines Lippolis.

Tržaška knjigarna: do 26. junija bo razstavljalja olja Nevia Gregorovich, odprt ob torka do sobote od 9.00 do 13.00 in od 15.30 do 19.00.

Galerija Rettori Tribio 2: do 6. julija bo pod naslovom »L'urlo dal profondo del suo essere«, razstavljalja slikarka Sabrina Alessandrino.

Dvorana bivše oglašne deske (Mali trg 3): do 30. junija bo na ogled razstava »Conoscere il Merletto«. Odprt ob vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 20.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

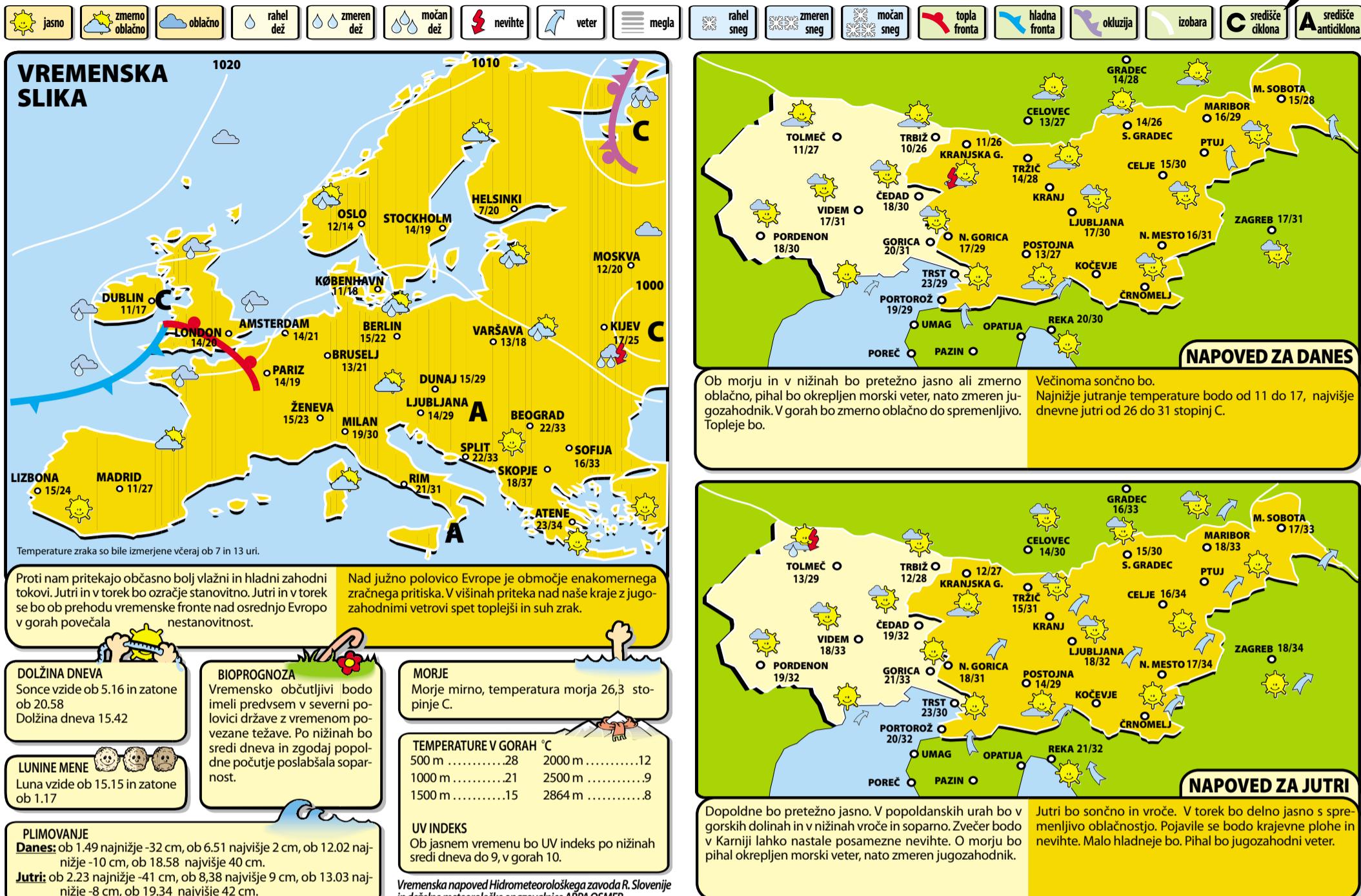
OPČINE

Bambičeva galerija (Proseška ulica 131): do 30. junija bo razstavljal Akvarele Radko Oketič. Ogled je možen od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00.

REPEN

Kraška hiša: od 29. junija do 22. julija bo na ogled likovna razstava Štefana Pahorja »Titani, pozabljeni bogovi«.

Muzej Kraška hiša: je odprt ob nedeljah in praznikih z urnikom od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je ogled možen tudi v drugih terminih po dogovoru z upraviteljem. Informacije na tel. št. 040327240 ali Hyppelink mailto:info@kraskahisa.com info@kraskahisa.com

ARTES
SERVIZI IMMOBILIARI

PONUJAMO NEPREMIČNINE V SLOVENIJI IN ITALIJI.
VEČ O OGLASIH V SLOVENIJI NA SPLETNI STRANI
www.artes-immobiliare.com

UL. MANZONI: stanovanje v dveh nadstropjih, sestavljeno iz vhoda, dnevne sobe, kuhinje, treh sob in balkona. Možnost dokupa p.m.

TRG PUECHER: prenovljeno stanovanje, sestavljeno iz vhoda, kuhinje, dveh spalnic, kopalnice in verande. V celoti opremljeno.

PROSEK: na glavni ulici se prodaja zlatarna in ururna o premljena z novo blagajno in alarmnim sistemom.

NA KRASU: na mirnem območju, obdanem z zelenjem, ponujamo pred kratkim zgrajeno nadstandardno enodružinsko višo, z možnostjo dograditve v dvodružinsko. Dodatne informacije in pogajanja so možna le v pisarni, s predhodno navavo.

HRVAŠKA – BUZET: v Istri ponujamo veliko zemljišče, primerno za različne uporabe. Možnost nakupale dela zemljišča.

V OKOLICI UL. VERGERIO: stanovanje sestavljeno iz vhoda, opremljene kuhinje, velike sobe, kopalnice in terase.

L.GO BARRIERA: veliko in svetlo stanovanje, sestavljeno iz vhoda, kuhinje, dnevne sobe, dveh spalnic, kopalnice in balkona.

UL. SETTEFONTANE: stanovanje, 60m², v fazi obnove, sestavljeno iz vhoda, kuhinje, spalnice, kopalnice, shrambe in kleti. Primerno za investicijo.

OPČINE: v kratkem izgradnja vrstnih hiš v dveh nadstropjih, z različno metraturo. Dodatne informacije v pisarni.

TORRI D'EUROPA: Oddajamo prostor 50m², za trgovinsko dejavnost.

OKOLICA NOVE UNIVERZE: ponujamo dve novejši parkirni mesti.

V OKOLICI PROSEKA: na zanimivih lokacijih ponujamo veliko skladišče s pisarniškimi prostori in velikim zemljiščem.

PROSEK: ODDAJAMO skladišče 1500m², za skladiščno ali proizvodno dejavnost.

PROSEK: v centru ponujamo prostor 30m², za poslovno dejavnost, z že vgrajenim alarmnim sistemom.

NABREŽINA: na sončni in mirni lokaciji ponujamo stanovanja v končni gradbeni fazi, z različnimi kvadraturami in tipologijami.

TIP A: stanovanje v dveh nadstropjih, sestavljeno iz dnevne sobe s kuhinjskim kotom, dveh spalnic, dveh wc-jev, dveh velikih teras in parkirnega mesta v garaži.

TIP B: stanovanje v pritličju, sestavljeno iz dnevne sobe, kuhinje, dveh spalnic, dveh kopalnic, terase, vrta in parkirnega mesta v garaži.

Nudimo tehnično in pravno pomoč pri nakupu in prodaji ter možnost kredita z dogovorjenimi bankami.

34151 Opčine (TS) - Narodna ulica, 40 - Tel. in faks: 040 2158112

DOPIS IZ PARIZA - Kulturni center Georges Pompidou

Razstava o Beckettu: še vedno čakajoč Godota?

Ob stoteletnici rojstva so želeli predstaviti raznolikost pisateljevega dela

Izeka se sezona 2006/7, ki je bila posvečena Samuelu Beckettu. Ob stoteletnici rojstva so velikemu pisatelju, pesniku in dramatiku bile posvečene razstave, predstave, seminarji in tako je bilo tudi v kulturnem centru Georges Pompidou. Beckett, Čakajoč Godota, teater absurd...

Vsi poznamo Becketta, podobe iz mnogih njegovih del so vtijsnjene v naš spomin, postale so skoraj arhetipi. Sicer pa večkrat velja: rečeš Beckett, misliš Godot. Kot so napisali organizatorji, so hoteli širši publiku predstaviti raznolikost Beckettovega dela, ki je mnogim poznan zgolj po gledališki drami; slednja je sicer tudi tokrat imela velik pomen. Razstava predstavi mnoga Beckettova dela, sodelovanja z drugimi umetniki, tako na primer s slikarjem Bramom, poudarek pa je predvsem na avdiovizualni produkciji njegovih del. Ko vstopiš, te najprej sprejme glas Michaela Lonsdaleja, ki bere Beckettova dela v angleščini in francoščini. Na koncu hodnika sta video »Usta« in vstop in Beckettov svet. Sledijo rokopisi, avdio in video posnetki njegovih del: telesa, ki se plazijo, gibljejo, deli teles... Med raznimi posnetki je tudi »Oko«, edini Beckettov film, posnet leta 1963 v New Yorku z Busterjem Keatonom v glavnih vlogah. V teku let je Beckett psihološko in fizično razgradil človeka. Usta. Ki govorijo, šepetajo, sopihajo, začenjajo, zatikajo, ponovno začenjajo. Besede, besede, besede. Ali oko. Sem, ker zaznavam svet okoli sebe; toda kaj jaz zaznavam in kaj drugi; kako se zaznavam in kako me drugi zaznavajo. Obstajam le, ko me drugi zaznajo? Kaj je torej bistvo človeka? Kateri je smisel življenja naspolj? Beckett ne da odgovora, toda njegova dela kažejo na nesmisel vsega; sicer brez posebnega pesimizma, bolj z resignacijo. In kakšen je danes Beckettov pomen? Po letih eksperimentiranja, razgradnje in iskanja je postal »veliki« preteklosti ali je njegovo sporočilo še aktualno? Ta naš svet, ki stalno nekam drvi, kjer se stalno giblje, dela, mrgoli; kot mravljičice v mravljišču. Podoba Vladimirja in Estragona, ki čakata Godota, kjer se nič ne dogaja; morda še nikoli ni bila ta slika bolj aktualna. Brezdelje, mir, tišina so za ta naš drveči svet skoraj nepojmljivi. In

vendar ta drveči svet, ki stalno hrepeni po nečem, ki čaka svojega Godota, niti ne ve, kdo ali kaj ta Godot je. In morda se zato toliko govori, razpravlja. Usta. Beseda je že od nekdaj imela veliko moč, toda v multimedijski podobi je le-ta postavljena na n potenco. Z besedo prepričaš, ne glede na dejstva; večkrat se veliko govori in malo naredi. (Na primer, veliko se govori o ekoloških problemih, skrajno premalo se naredi.) Sicer pa beseda reši videz, saj izgleda, da se veliko dela. Oko. Da izgleda lepo, pošteno, zanimivo, privlačno; realnost je druga pesem. V multimediji družbi je videz močnejši od besede. (To so francozi dobro spoznali na zadnjih volitvah, ko je prevlada »podoba« in ne »vsebina programov«.) Sem, kar izgledam oziroma kar glede na mojo podobo drugi mislio, da sem.

Na razstavi je dan tudi poudarek na dejstvu, da je Beckett pisal v francoščini. Kritiki in drugi specialisti so izbiro postavili pod drobnogled in prišli do različnih domnev. Sicer sam Beckett je stvar pojasnil, češ da je francoščina sloganov revnješa, toda ta trditev je glede na njegov jezikovni elaborat protislovna. Kakorkoli že, najpomemnejša angleška drama je bila napisana v francoščini. Jezik, za našo identiteto tako pomemben. Tudi vrednota jezika, ki je za našo identiteto tako pomemben, se pri Beckettu izgubi. Ali pa vse skupaj pridobi nov pomen?

Jana Radovič